

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: FÉLÉLŐS szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Finnek harca.

Budapest, július 1.

(vrb.) Szuómi földön, finn hazában, pohjolai pusztá hátán most vannak azok a csudálatos éjszakák, mikor a nappali fény nem hagyja el a földet. A természet csak imént olvadt föl a zord éjszaki tél hosszú merevségéből. S mintha ki akarná pótolni a nagy idővesztést, melyet a jég és fagy uralma okozott, a rövid nyár munkaidejét megtoldja napfényes éjszakáival. S a kis suzómi nép, a műveltség hősi bajnoka ott a magas éjszakai csodát művel ez alatt a rövid idő alatt. Gabonája meg nem érik a lábán. Le kell vágnia zölden, — szárító pajtában, mesterséges hővel megérelnie. Ott csépli el, ott gyűjti össze lázas munkával. De míg munkája fölé a kegyes nap szüntelenül árasztja fényét, a dologtevőnek szívében gyász és aggodalom sötétsége honol. Legfőbb kincse, lelkének napja, alkotmányos szabadságának fényes csillaga hunyt le s a bizonytalanság homálya fogta el a szíveket. Ugy történt, mint a Kalevalában. Az égig érő fa elfödte a nap és hold világát. Hol van ember olyan erős, azt a tölgyet megdönteni, a gonosz fát meghajlítani? Unalmas az élet, ha nem süt a nap és nem világít a szelíd fényű hold. De mint a Kalevala égig érő fáját ledönti a tengerküldte kis hős: le fog dőlni most is az ármány és jogfosztás pokoli fája, mely a finn szabadság napját elföldi. Megvirrad még valaha Szuómi népének.

Miért bántja Oroszország a finneket? Bántották-e a finnek Oroszországot? Hősileg küzdöttek ellene, mikor még nem volt közük a cárhoz. Halálmegevetéssel harcoltak törvényes uralkodójuk és finn hazájuk védelmében. De 90 éve Finnországban az orosz császár uralkodik. Vétettek-e a finnek valaha e kapcsolat ellen? Mint a magyar király ná-

lunk, az orosz császár finn földön nem szorol őrizetre. Megvédi az alattvalói hűség erősebben, mint ágyuk és szuronyok. Rokon vonás ez a magyar és a finn ember között. De mint a magyar ember nem hagyja jussát, a finn sem tágit egy hajszalnyt sem ott, ahol ősi örökről, jogairól s igazairól van szó. Hűsége az ő törvényes urához olyan, mint hazája földjén a magas szálfenyő, melyet a vihar meg nem rendíthet. De hűsége a törvény iránt, véren szerzett alkotmánya iránt éppoly rendíthetetlen.

S a finn nép, mely azon a mostoha talajon a kultúra legnemesebb gyümölcsseit épp e szabadság oltalma alatt tudta megérelni, méltatlanná lenne multjához, ha egy jottát is engedne jogaiból. A különállás, melyet kivivott, nem pusztá emberi mű. Egy évszázados történelmi folyamat eredménye az. A népek gondviselésének, s nem csupán a cárok jóindulatának kellett örködnie, hogy e műépségben szálljon át a mai nemzedékre. S bizonyára ugyanaz a gondviselés lebeg a heroikus harc fölött is, melyet Finnország népe folytat az oktalan és jogtalan erőszak ellen.

Finn testvéreink nemes küzdelmét hónapok óta meghatottan szemléljük. Ime, akik csupán nyelvre voltak rokonaink, sorsukra nézve is azzá lettek. A mi példánk, a mi keserves harcaink története szabadságunkért im most az ő számukra kész tanulság. Menynyit szenvedett a magyar, mennyi jogfosztást, mennyi sérelmet türt el idegentől és saját uralkodótól, míg a biztosság tudatát megszerezhetette alkotmányos intézményei terén! S mely csillag vezette küzdelmünket? Micsoda jelben győztünk? Abban, hogy jogainkhoz állhatatosan ragaszkodtunk. Amit erőszak elrabol tőlünk, azt egy kedvező alkalom visszaszerezheti; de amely jogról önként mond le a nemzet, az a jog örökre oda-

van: így fejezte ki ezt a mi nagy Deák Ferencünk. Finn testvéreink okulhatnak belőle. Küzdelmük sikerét nemcsak ő értük, magunkért és másokért is kívánjuk. Ha győznek, minden nép fel fog lélekzeni, amely félti szabadságát. Ügyük a jogaikért küzdő népek ügye.

S győzniök kell, mert velük van az Isten. És mert: Istennél az áldás féke, teremtőnél üdvünk nyitja; nem irigyeink kezére, ártónk ujjaira bízva!

Győzniök kell, mert igazságuk van. Egy kis népek joga nem kevésbé szent, mint a legnagyobbé; s egy kis néptől ősi jogát elvenni azért, hogy a nagyobbé gyarapodjon, nem szabad. Ezt be fogják ismerni, ha nem ma, hát később, maguk az orosz hazafiak is. Rá fognak jönni, hogy a finn jog ellen intézett rablótámadás nem lesz Oroszországnak hasznára, amint nem volt soha a multban sem. I. Miklós, a nagy autokrata, a reakció embere, békén hagyta a finn alkotmányt, pedig nagy párt volt körülötte, amely már akkor a finnek joga ellen tört. II. Miklós vissza fog térni elődeinek hagyományaihoz, mihelyt észreveszi, — amit elődei jól láttak, — hogy a birodalmi törvényhozás eszméje a szentesített finn jogba ütközik. Amely pillanatban a cár meg fog bizonyosodni arról az igazságról, abban a pillanatban oda jutatja a finn alkotmány vesztére kieszelt manifesztumot és annak mestereit, ahová valók: az elhibázott politikai tények és bukott politikai nagyságok sülyesztőjébe.

Finnország jövője tehát nem lehet kétséges. A jelennek gyásza el fog mulni, mint egy nyári fagy, amely talán óriási pusztítást visz véghez, de nem tart sokáig, nem teheti tönkre a föld népét, csak ideig-óráig.

Igaz, hogy a fagy pusztításainál — pedig hányszor van ebben is része annak a szegény országnak — százszorta veszedel-

T Á R C A.

Donna Júlia levele.

— Lord Byron. —

Elhagysz! Többé nem járunk egy uton.
Ez jó... helyes... mégis fájdalommal ad.
Ifjú szived többé nem bírhatom.
Bűnhödnöm kell — s bűnhödném újra, ládd!
Nagyon szerettem! Ezt tudtam s tudom.
Máshoz nem értek! Ó ne védj tehát
A foltot itt e kis papíron annak —
Bár szemem ég, a könnyek messze vannak!

Szeretlek! Szeretlek! E miatt
Lett semmivé rang, név s önbecsülés.
De nem nagy ár, ha tűnt óráimat,
Ha üdvöm álmát újra földézem.
Nem áldom én vétkes bírásodat,
Én en-magam legszigorúbban nézem...
Csak írok, mert nyugalom oda van.
Nem kérek semmit, nincs vádló szavam.

A férfi éltét nem szerelme teszi,
A nő világa szerelemből áll.
A férfi megy, sok pálya vonja, nézi,
Tanít, kardot köt, vagy tengerre száll.
Éb, góg, haszon még céljait tetézi,
S nines, ki ezekben vigaszt nem talál.

A nő számára ninesen más, csak egy:
Szeret megint és újra tönkre megy!

Vigadni fogsz. Szerencse fog karon.
Ragyogni fog rád sok szép női szem.
Napom lejárt! Míg föltáruul sirom,
Csak rejtett kín, csak szegényen jár velem.
Ezt még viselném... ah de hogy' birom
Legyőzni lángod, égő szerelem!
Isten veled — bocsáss meg — — ó szeress — —
De nem! E szó itt most már mit keres?

Ah gyöngye volt és most is gyöngye még
Szegény szívem. De majd erőre kap!
Vérem zajong, bár lelkem törve rég.
Vihar multával így gördül a hab.
A női szív nem tud feledni. Ég,
S egy kép ragyog rá folyvást, mint a nap.
Úgy reng a tű s úgy áll a jég-sarok,
A hogy lelkemmel hozzád szárnyalok!

Itt a pecsét... de az idő halad
S a búcsuzó még mindig tétlen áll.
Legyen meg! Hajtsd föl méreg-poharad.
Maróbb kint lelked már úgy sem talál.
A bú ha ölne, volnék föld alatt,
De hozzásírótl nem bánt a halál.
Viselni kell a válás bánatát,
Szeretni, élni — — áldást kérni rád!

Ábrányi Emil.

Elvesztett fogadás.

(Igaz történet a meszeszerű olcsóságról.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: ifjabb Ábrányi Kornél.

Ez egyszer a fogadás nem lóra ment, sem nőre. Arra történt, hogy ha egy nagyon szerény fizetést vagy jövedelmet húzó hivatalnoknak, tanítónak vagy kisiparosnak családjában olyan betegség fészkel be magát, mely néhány heti pormentes alpesi levegő szivásával, s megfelelő táplálkozás mellett elmúlik, de ezeknek hiájával biztosan sorvasztóvá s halálóssá válik: — könyörtelenül ki van-e szolgáltatva az ilyen megtámadott szegény család a végromlásnak? — avagy a mi hazai fűrdő- és társadalmi viszonyaink közt is van-e mód és alkalom arra, hogy az ilyen kis egzisztencia koldulás és megalázkodás nélkül, a maga becsületéből segíthessen magán?

Én, ismerve a magyar fűrdőviszonyokat, különösen azokat, amelyeket klimatikusoknak neveznek, — a pesszimisták közé tartoztam. S velem mindazok, akik már végig élvezték az ily klimatikus tartózkodási helyek nedves szobáit, bezárhatatlan ablakait és megjavíthatatlan rossz ágyait; akik tapasztalásból tudják, hogy minálunk minden ilyen vállalkozás csak a vagyonosabb vendégekre spekulál, s egész évi befektetését néhány hét alatt akarja gyümölcsözővé tenni. S ilyformán a mi viszonyaink közt (fájdalom) nemesak az drága, ami jó, hanem az is, ami rossz. Ezért halad a balneológiai társulat üdvös törekvése oly lassan előre. Sem gyógyvizekben, sem klimatikus tartózkodási helyekben nines párja Magyarországnak egész Európában: de azért, aki teheti, mindenki külföldre menekül. Mert úgy látszik,

mesebb az, melyet az orosz politika okoz Finnországban. Nem a földnek, hanem az emberi szellem munkájának termését fenyegeti romlással. Amit századokon át finn szorgalom a művelődés minden ágában oly eredeti módon és oly magas színvonalon megalkotott; ami által ez a maroknyi nép bőségesen bebizonyította, hogy magasztos hivatást tud betölteni ott azon a helyen, ahol nélküle nem volna más, mint őserdők és ingoványok és vadállatok: mindazt az orosz kéz egy csapással gyökerében ingatja meg, midőn elrabolja e néptől a biztosságot és erőt, amelynek híján küzdelle céltalan, törekvései, civilizatórius munkája meg vannak bénítva.

Oroszország elég munkateret találhat otthon és a Kelet felé, ahol építeni kell sokat, nagyon sokat. A finnekhez legfőleg tanulni lehet, hogy miképpen kezdje s hogyan folytassa. Higgyék el az oroszok, ily háború, minőt a finnek ellen intéznek, nem hoz dicőséget Oroszországnak; az ellenkező, ha tudniillik Oroszország kiterjeszti védőszárnyait a kis finn nép fölé s engedi azt a művelődés útján példaképp tündökölni maga és mások előtt: becsületére fog válni a hatalmas orosz nemzetnek. Európa ismeri Oroszországot és tudja, hogy e népköszustól mennyi szép és nagy dolog telik ki. De tudja azt is — legalább angolok, németek, franciák, svédek, norvégok, dánok és magyarok tudják, — hogy a parányi finn nép sokban, nagyon sokban megelőzte az oroszot. Csak egy lépés a finn határ az orosz fővárostól; de aki azt az egy lépést megtette, azonnal látja, hogy fél-Ázsiából Európába jutott. Csináljanak az oroszok előbb olyan közoktatást, mint a finneké, a legfejlettebb elemi iskolától az ingyenes egyetemi tanításig és a nép-egyetemekig; harcoljanak a társadalmi bűnök ellen oly sikerrel, mint a finnek; karolják föl a szegénység ügyét oly szépen, mint a finnek; terejék egész népüket az öntudatos nemzeti művelődés munkájára oly szívvel-lelkkel s oly páratlan eredménnyel, mint a finnek: akkor legalább szellemileg fölvehetik a harcot Finnországgal. Igaz, hogy akkor nem fognak tenni, hanem keblükre ölelnék a finn nemzetet, mint a közös cél szolgálatában öregebb, tanultabb, habár szegényebb testvért.

Addig azonban fogadják meg a Kalevala intését:

nálunk még a gyógyhelyek reorganizálását is az államnak kell a kezébe vennie, hogy a komforthoz hozzájuthasson a gazdag, az áldáshoz pedig hozzájuthasson a szegény ember is. Addig azonban, míg ez el nem jő, még a gazdag ember is legtöbbször csak bosszankodik üdülés helyett, a szegény ember pedig rá sem gondolhat arra, hogy megtámadott egészségét olesón szerezhesse vissza. Egy családnak négy-öt heti tartózkodása, az ismert klimatikus helyek legserényebbje is legalább annyiba kerül, mint egy szegény sorsu család fejének egész vagy félévi fizetése. Az például, hogy egy négy tagból álló család 130 vagy 150 forintból, 700—800 méter magasságban, vörösteny-erdők portmentes és balsamos levegőjét szivhassa heteken át, kényelmesen, sőt komforttal lakják, jól táplálkozzék s naponkint fürödhessen is, — csak a költői képzelődések világában ölthet alakot, de nem a valóságban. Ezért voltunk többségben velem együtt, mi mind a tapasztalt pesszimisták. S mégis elvesztettük a fogadást. És pedig nagyon.

Selmebánya tőszomszédságában 800 méter magasságban fekszik a Felső-Róna. Rónának (vagy népies dialektusban: rovnának) nevezik e helyet azért, mert a hegytetőn terül el a róna, s azon egy nagy fenyves erdőség, csupa szűles, hatalmas veresfenyűből. Ide nem hatol föl semmiféle por; valamint hogy a hegy lábánál elterülő Selmebánya városa maga is olyan, mint a legszebb nyaralóhely. Magát a Felső-Rónát csupa erdős és nálánál magasabb hegylánc veszi

Aki főbb a fölfogásban,
Aki több a tudományban:
Az maradjon úr az úton,
A másik meg odébb húzzon!

Nem válik szégyenükre, ha a jó utra térnek. Arra az utra, melynek itt nálunk ez a három ige az irányjelzője: *jog, törvény és igazság.*

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, július 1.

Hosszu napirend, tehát unalmas ülés. Egy csomó elnöki előterjesztés — köztük a Rátka László lemondásának visszavonásáról szóló — után a miniszterelnök is, a pénzügyminiszter is egy-egy törvényjavaslatot nyújt be; a Széll Kálmáné a budapesti csendőrkaszárnya építésének költségeiről, a Lukács Lászlóé a szeszkontingensről szól. Azután harmadik olvasásban elfogadták a szerdán letárgyalt javaslatokat.

Az állami italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslatot Neményi Ambrus előadó alapos referátuma után általánosságban felszólalás nélkül fogadta el a Ház. A részletes vitában Rátka László több módosítást javasolt, köztük azt az érdekes és helyes dolgot, hogy az italmérés joga megvonandó az olyan koresmárostól, aki részeg embernek italt ad. Lukács pénzügyminiszter elfogadta a módosítást, Neményi előadó pedig stílusirigyságot tett rajta, amelyhez Rátka is hozzájárult. A Ház az így módosított javaslatot egyhangulag elfogadta.

A szeszadópótlékról szóló javaslatot szintén Neményi referálta. Itt is csak a részleteknél volt felszólalás. Mezői Mór ajánlott két módosítást s a Ház mind a kettőt elfogadta. Hosszabb vita volt a söradó-pótlékról szóló javaslatnál, amelyhez Neményi előadón kívül Kulmann János, Münnich Aurél és Lukács László pénzügyminiszter többször felszólaltak s egyszer Polónyi is hozzászólt. A javaslatot csekély módosítással fogadták el.

Ezután az igazságügyi palota költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta le Szerb György referálása mellett, rövid három perc alatt; a honvédelmekkiz kibővítéséről szóló javaslatot valamivel több idő alatt, mivel ehhez Szerb György előadón kívül Kossuth Ferenc és báró Fejérváry miniszter is hozzászóltak.

A napirend utolsó pontja egy sor vicinális vasutról szóló törvényjavaslat és miniszteri jelentés tárgyalása volt. Végh Arthur volt ezeknek az előadója. Csak a nagytapolcsány-bossány-trencsényi vasutról szóló javaslatnál tett némi kifogásokat Polónyi Géza, akivel szemben előbb Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, azután Végh Arthur védtek meg ügyesen a javaslatot. A miniszter és az előadó megnyugtató és meg-

körül, s oda látnak tiszta időben a Tátra havas csúcsai is. E hegylánc és erdőség védi e helyet az erős szelektől, s táplálja állandóan üde légjával. S amilyen egészséges e hely, oly festői szép onnan, bármerre tekintve, a panoráma. Déli irányban dominál a Szitnya hegység, hullámos gerincével, s merészen felnyúló ormával, melyen a középkori lovagvár helyén, a Koburg herceg által emelt vadászati áll, mely a kiránduló turistáknak éjjeli szállással s ellátással szolgál. Lent a völgyben, északkeleti irányban áll Szent-Antalón a régi Koháry-kastély, mely a Koháry örökséggel együtt a Koburgokra szállt. Most is az övék. Ámbár a Koháry nevet nem viselik többé. Ebben a kastélyban szoktak összegyűlni nyaranta a Koburgok, (csak Lujza hercegnő nem fog idejönni soha többé.) s itt szokta a családi tanács vélekedéseit meghallgatni Ferdinánd is, a bolgár fejedelem. A kastélytól távolabb, köröskörül a völgyben füstölőnek a Koburg uradalom gazdasági gyárainak kéményei, — de ez a füst nem hat föl a Felső-Rónára. Ellenben a bányászati akadémia erdeiből, egy hegyoldalon oda látszik egy óriási E betű, melyet a betű vonalai szerint kivágott fák helyének színtétele idéz elő. Erről az E betűről mindenki kitalálja, hogy Erzsébet királyné emléke akar lenni. S a most üresen fehérlő helyet az E betű vonalain belül mind csupa fenyűvel fogják beültetni, mely zöldebb, mint az erdőség többi fája. S ha ezek a fenyűk meg fognak nőni, akkor az E betű örök friss zöld színével ott fog pompázni télen-nyáron. Nyáron kizöldülve a világosabb erdős lombok közül;

győző felvilágosítás után a Ház változatlanul fogadta, el ezt a javaslatot is, a többit is. Az ülés végén Lukács Gyula interpellált a Kiszestről kiutasított szerkesztő ügyében.

A képviselőház ülése július 1-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Pereszte Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, br. Fejérváry Géza, Lukács László, Darányi Ignác, Plósz Sándor, Cseh Ervin.

Elnök: Bemutatja Szilágyi Dezső levelét, melyben egészségi okokból három heti szabadságot kér. Jelenti, hogy Rátka László az összeráférhetetlenségi bizottsági tagságról nyílt ülésben bejelentett lemondását visszavonta.

(Törvényjavaslatok.)

Széll Kálmán miniszterelnök: T. Ház! Egy törvényjavaslatot van szerencsém a t. Ház asztalára letenni. E törvényjavaslat szól a budapesti m. kir. csendőrség elhelyezése céljából létesítendő lakotanya építéséből eredő költségek fedezéséről.

Lukács László pénzügyminiszter: T. Ház! Van szerencsém benyújtani egy törvényjavaslatot indokollással együtt: a fogyasztási adó alá eső szeszfőzések által egy-egy termelési időszak alatt a kisebb adótétel mellett termelhető alkohol felosztásáról. Kérem a t. Házat, méltóztatassék intézkedni, hogy a javaslat a pénzügyi bizottsághoz utasított tárgyalás és jelentéstétel végett.

(Jelentések.)

Falk Lajos előadó benyújtja az igazoló bizottság jelentését gróf Andrássy Géza mandátumának igazolásáról.

Frideky Timót benyújtja a számvizsgáló bizottság jelentését.

(Harmadik olvasás.)

A Ház vita nélkül elfogadta harmadik olvasásban a szerdán megszavazott törvényjavaslatokat.

(Italmérségi jövedék.)

Neményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja az állami italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslatot, amelynek főintézkedéseit ezekben foglalja össze:

1. A szatós-üzletekben és egyáltalában olyan helyeken, ahol élelmi szereket és egyéb használati cikkeket árulnak, közönséges pálinkamérés nem lehet.
2. Pálinkamérésre csak magyar állampolgár kaphat engedélyt, a feltételek minden tekintetben szigorútanak, egyuttal kimondatik, hogy az engedélyes nem ruházhatja másra át az engedélyt és hogy senki sem kaphat ilyen engedélyt, aki mint hatósági személy bármi tekintetben annak kiadására befolyással van.

3. A pálinkamérésekre nézve megállapítatik egy numerus clausus, t. i. hogy több engedély, mint a mennyi a törvény életbeléptekor érvényben van, ki nem adható; ellenben meg van adva a módja annak, hogy fennálló engedélyek megszüntethetők legyenek.

4. A javaslat kimondja, hogy oly helyeken, hol egészséges verseny nem várható, a szeszitalok maximális árai hatóságilag limitáltak fognak.

télen pedig, mikor a többi lombok lehullanak, még zöldebben a hótakart fehért hegyoldal.

A Felső-Rónáról kiindulva, s mindenütt 800 méter magasságban járva, az Eötvös Loránt-uton meg lehet kerülni az egész völgyet, melyben Selmebánya fekszik. (Eötvös Loránt nevére nem akkor keresztelték ezt az utat, mikor Eötvös Loránt miniszter volt, hanem akkor, mikor mint a turista egyesület elnöke járt ott s nem tudott hova lenni az elragadtatástól.) Erről a magas utról szemlélve ezt az ősi bányavárost, a bájos idilli balsamos levegőjét sajátságosan élesíti e város fölött a történelmi levegő is. Ha nem is évezredek, (mint a hisztóriai tetteiről) de legalább is évszázadok néznek föl e völgyből, s azok a hisztóriai lapok, melyek ebből tükröződnek vissza, igazán meg vannak aranyozva. Mert hisz e magas hegyek gyomra köröskörül mind aranyat termel. S ezért sápadt e gyönyörű és egészséges vidék bányász-népe, mert az arany meg-sápasztja azokat, akik keresik. Akár a föld felett, akár a föld alatt. Nem kell a ruha után itélni, mert az első tekintetre mindjárt föl lehet ismerni, ki a bányász, ki nem? Elárulja ezt a piros és a sápadt arcok ellentéte. De vajjon ezek a sápadt arcu emberek is, akik mindig csak a harmadik napon látnak napot, élhetnének-e oly magas korm, mint a selmei bányászok, ha a nagy bányamélységek fufasztó levegője után az erdők balsama kárpótlást nem adna? De csak a természet nyájás és igazságos irántuk: kevésbé azok, akiknek dolgoznak. Nemzedékről nemzedékre száll itt a bányász-

5. A borellenőrző-bizottságok küldöttjei jogosítva lesznek a kis mértékben elarusított és kimerők üzleteit is ellenőrizni, miáltal ezek a bortörvény intézkedéseinek betartására fognak szorítottani.

6. A javaslat több rendbeli intézkedést tartalmaz, mely a szeszkereskedésre vonatkozik és amely az Ausztriával való árutalálási forgalom által indokoltatik, de amely különben is a csempészet megszorítását célozza.

A 13. §-nál

Rátkay László módosítást nyújt be, amely szerint a magyar nyelvet bíró polgárok előnyben részesíttessenek az adószedés bérbeadásánál.

Lukács László pénzügyminiszter a módosítást nem tartja egészen célszerűnek. A módosítás szerint megtörténhetnének ugyanis, hogy a község legérdekesebb polgáraival szemben előnyben részesíttetnék valami idegen, akinek a községhez semmi köze sincs.

Elnök: A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

A 15. §-nál

Rátkay László az iszákosság korlátozására ajánlja, hogy a keresmaengedély elvonatik attól, aki ismételtén vét a büntető törvénykönyv azon intézkedése ellen, amely szerint részeg embernek hitelezni tilos.

Lukács László pénzügyminiszter a módosítást elfogadja.

(A szeszadó-pótlék.)

Neményi Ambrus előadó: Kifejti, hogy ez a javaslat egyszerű következménye azoknak a módosításoknak, melyeket a Ház a szeszadóról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál elfogadott. Abban a javaslatban tudvaleg az arról van szó, hogy a termelési adót és a belfogyasztási adót egy tételben összevonjuk. Minthogy pedig az osztrákok nem voltak hajlandók az adót ugyanolyan magasra felemelni, amilyen lett volna a miénk (t. i. a kontingentált szesznél 50, a kontingensen felül 60 forint) a mi törvényünk is megtartotta az eddig fennállott 35 forintos adót, ellenben a szeszforgalmi adó helyébe 15 forintos pótlékot teszünk. Ennek a pótlékának az előnye az, hogy a fődóval egyszerre vettük ki és együttesen szedték be, aminek következménye az adminisztráció egyszerűsítése és olcsóbbá tétele.

A 2. szakasznál

Mezei Mór azt indítványozza, hogy a gyümölcs-pótlékot is adóellenében részesítsék.

Lukács László pénzügyminiszter a módosítást ollogadja.

A 9. szakasznál

Mezei Mór az elfogadott módosításnak megfelelő szövegét indítványozza.

(A söradó-pótlék.)

Neményi Ambrus előadó: A söradó-pótlékról szóló javaslat ugyanazon a nyomon halad, mint a Ház által már elfogadott söradóról szóló javaslat annyiban, hogy lehetőleg támogatni iparkodik a kis gyárakat, azokat, a melyek a könnyű és olcsó sörték előállítását elő. Nem oly mértékben támogatja az olcsó sör előállítását, a mint kívánatos volna, azonban határozottan abban az irányban halad, a melyet a Ház e tekintetben több ízben kijelölt. Ezt egy példa illusztrálja. A sörfogyasztási adó eddig tett 5 forintot, tekintet nélkül a kvalitásra. Ezután kitesz a sörle minden hektoliterje és cukormérő foka után 80 fillért, vagyis kitesz 10 fokos sörnél 5 forint helyett 4 forintot; aki tehát 10 fokos sört állít elő,

az hektoliterenkint egy forintot nyer. A 11 fokos sörnél az adó kitesz 4 forint 40 krajcárt, a 12 fokos sörnél kitesz 4 forint 80 krajcárt. Ezek tehát mind tetemesen nyerne. Ellenben a nehezebb és drágább söröknek adója valamivel felemeltetik.

Ezeknek a söröknek nagy része azonban specialitás és részben nagy behozatalunk van ugy Ausztriából, mint külföldről. Az eredeti törvényjavaslat szerint a külföldről, nevezetesen Ausztriából és Bajorországból behozott sörnél az érdekelteknek szabad választása szerint vagy a magyar sörre megállapított adóztatás lépést volna életbe, vagy pedig fizethetnek volna minden vizsgálat nélkül öt forintot. Minthogy ennek következtében némely kivételes esetben talán az a helyzet állhatott volna elő, hogy a külföldi sör kisebb tétellel lett volna megadóztatva, mint a hazai, a bizottság a törvényjavaslatot megfelelően módosította.

A módosításnak lényege egyszerűen az, hogy a külföldi sör minden körülmények között ugyanannyit fizet, mint a magyar sör. Minthogy azonban a magyar sör ezenkívül több rendbeli kedvezményben részesül, minthogy továbbá a külföldi sörnél a szállítási költséget is számba kell venni: a magyar sör, ha nem is a kivánatos mértékben, de minden esetben számot tevő védelemben részesül.

Kullmann János megfogalmazta a javaslatot és azt hiszi, hogy nem fog söriparunk előnyére szolgálni. Ha ez a javaslat törvényerőre emelkedik, a magyar sörpar kedvezőlenebb helyzetbe jut, mint volt az 1898-ik évi törvény hatálya alatt. A termelt mennyiségnek több mint fele 20 kral, 60 kral, 1 firtal sőt 1 firt 40 kral drágul. Mindezek a hátrányok felülmúlják azokat az előnyöket, melyeket a javaslat nyújt. Módosításokat fog benyújtani a részleteknél, ha azonban ezek el nem fogadottnak, harmadik olvasásában a javaslat ellen fog szavazni.

Mátvány Aurél: Határozati javaslatban felhatalmazni kéri a minisztert, hogy abban az esetben, ha az előirányzott összeg a söradóból is befoly már, az adópótlékot lezárthassa.

Lukács László pénzügyminiszter: Válaszol a felhozott észrevételekre. Kullmann János nem lát egyebet e törvényjavaslatban, mint tisztán csak hátrányos intézkedéseket, hátrányokat és új tervek a söradózás tekintetében. Hogy e hátrányokat bizonyítsa, hivatkozik arra, hogy a folyó évben a sörtermelés hónapról-hónapra apad.

Ez mindent bizonyíthat és mindenre visszavezethető, de hogy az előtűnk fekvő törvényjavaslatnak helytelenségét ez nem bizonyíthatja, a mellett igen egyszerű okok szólnak. Továbbá hivatkozik a törvényjavaslatnak egy oly intézkedésére, amely már nem is foglaltatik benne, a mely a pénzügyi bizottság által már elimináltott és a mely arra vonatkozott, hogy míg Magyarországon a sör fokozatát adóztatik meg, addig az Ausztriából behozott sör esetleg a behozónak tetszése szerint az ötforintos adótétel alá is vehető.

Arra nézve, hogy mennyire hanyatlak a sörtermelés és sörpar Magyarországon, azzal argumentál Kullmann, hogy a sörgyárak száma, amely a heveses években még kétszáz volt, lezártott 96-ra; igaz, hogy lezártott, de 102-re, mert az utolsó kimut. 102-ről szól. Ez azonban nem bizonyítja a sörpar hanyatlását, hanem azt bizonyítja, hogy a kisebb gyárak nehezen bírják a konkurenciát, de egészen vége a sörtermelés, különösen a legutolsó kampagné tekintetbe véve, növekedett, még pedig növekedett 437.000 hektoliterrel, amennyit az 1875-iki termelést tett, egy millió 600.000

hektoliterre. Tehát minden súlyos megadóztatás ellenére, ha nem is rohamos, de mégis fokozatos emelkedés konstatalható. Amikor nem volt sörfogyasztási adó Magyarországon, amikor még a sörtermelési adó egyforma volt az ausztriai söradózással, tehát az 1875. 80., 81. és 82. években látjuk, hogy 1875-ben 437.000 hektoliter termeléssel szemben, 1881. és 82-ben 486.000-re emelkedett a termelés, akkor behozott az igen súlyos fogyasztási adó Magyarországon, s annak dacára fokozatosan emelkedett a sörtermelés, ugy, hogy az a legutolsó kampagneban 1.600.000 hektoliter lett ki.

Felhozza, hogy a megromlott sör tekintetében nincsen intézkedés. Készségesen hozzájárul ahhoz, hogy a megromlott sörre vonatkozólag intézkedés vétessek fel a törvényjavaslatba, mely ennek az adópótléknak visszatérítését, vagy leírását megengedi.

A hitelezés és az adóleszámitolás tekintetében szintén kedvező intézkedések vannak itt felvéve. Igaz, hogy a hitelezés a termelés idejétől számítatik, de az Ausztriából bejövő sör e kedvezményekben nem részesül, hogy tehát az a teljes sörmenyiség után tartozik fizetni, míg a magyarországi sör ugy a mennyiség, mint a hitelezés tekintetében nagy kedvezményben részesül. A verseny szempontjából azt sem szabad elfeledni, hogy a kívülről jövő sör a szállítási költséggel is meg van terhelve, míg az itteni sör, legalább oly mértékben, mint a kívülről jövő, nem. Aki arra az álláspontra helyezkedik, hogy sörgyártásunkon csak az adó nagymértű leszállítása segíthet, annak igényeit e törvényjavaslat nem fogja kielégíteni, aki azonban bele találja magát abba a helyzetbe, amelyben a pénzügyminiszter van, és amelyben lennie kell, hogy ez időszert nem vagyunk képesek más forrásból pótolni az államnak azt a jövedelmét, amely a söradóból származik, és így a tételeket magukat egészen vége nem számíthatjuk le, és aki tekintetbe veszi a sörgyártásnak ugy e javaslatban, mint a söradóra vonatkozóban adott kedvezményeket, az méltányosan fogja megítélni a törvényjavaslat intézkedését.

Elnök: A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

Münnich Aurél határozati javaslatát a Ház szintén megszavazta.

A 2. szakasznál:

Kullmann János: Indítványt nyújt be, mely szerint a 2. szakaszban 80 liter helyett 50 liter tétessék.

Lukács László pénzügyminiszter a módosítás-hoz nem járul hozzá.

A 3. szakasznál:

Münnich Aurél indítványozza, hogy az emberi használatra alkalmatlan, megromlott sör után az adó visszatéríttessék. Határozati javaslatban felhatalmazni kéri továbbá a minisztert, hogy a gyári alkalmazottak számára házi italul szánt sörnek adómentességet engedélyezzen.

Kullmann János indítványozza, hogy a leszámitható sörmenyiség 6 1/2% helyett 12%-ban állapíttassék meg.

Polányi Géza Münnich Aurél indítványát elvben helyesli, de ahhoz hozzá nem járul, hogy a kedvezményeket a miniszter annak adja meg, akinek akarja.

Münnich Aurél félreértett szavait magyarázza. Módosítása nem azt célozza, hogy a miniszter annak adjon kedvezményt, akinek akar. Indítványának szövege szerint a miniszter vagy mindenkinek meg-

mesterség. Nemesak a kenyérkereset, hanem az érzelem és a szokás által is ide vannak ök gyökerezve. És tehát nemesak munkájukért, hanem érzelmeikért is többet érdemelének a kincstártól, mint amennyit kapnak. Mert habár nemesak munkás nép, hanem értelmes is, mégis mindig ellentállt az álrühába bujtattott idegen igaztók esbítésainak. Ez a bányász-nép éppen olyan védvár a szocialisták betörései ellen, mint amilyen védvára maga a város polgársága a magyarságnak és az állameszmének. Abban az evangélikus főiskolában, melynek egykor Petőfi Sándor volt a növendéke, kereste néhány év előtt a haretet a felvidéki panszláv propaganda. De a város hazafias szelleme fölfedezte és kibőlt a metélyt. (Annál sajtászerűbb, sőt érthetlenebb, hogy a többségben levő katolikusoknak még most sincs Selmecebányán főgimnáziumuk.) Annál nagyobb érdeme ez a szolid hazafiság egy a solmecei bányász-népnek, mint a polgárságnak, mert ha bármiféle baj ütne ki a munkások közt, messziről kellene hozni a katonai erőt. Minthogy Selmecebányán mindenféle középület van, csak kaszánya nincs. A katonai erőnek ez a hiánya okozza talán, hogy Selmecebányának nemesak párját ritkító rendőrkapitánya van, hanem rendőrsége is. Nem alkalmaznak ott rendőrnek más, csak kiszolgált csendőrt. S a rendőri statutumok igazságos szigorra egyesíti a testület tekintélyét a lakosság bizalmával. Meglehet, sőt valószínű, hogy a Felső-Rónán az a meszesürten olcsó és kényelmes nyaralótelep sem létesíthetett volna, ha nem ez a százkezü rendőrkapitány (Krausz Kálmán) áll a ke-

letkezés és a végrehajtás elén. Az ő ambíciójának, vagy jobban mondva humánus köteleltségérzetének gyümölcse az a siker, mely elűt a modern vállalkozások önző és hivatkozott szellemétől. Mert ennek célja nem az, hogy: adj keveset és nyerd sokat; — hanem az, hogy: nyerd keveset és adj sokat. Mily messze vagyunk még attól, hogy a nagy tőkét is ez a szellem hassa át minálunk! — De annál szebb, ha valaki a kis tőkék szövetkezését tudja megnyerni erre.

Köröskörül tehát minden gyönyörű s földűdít. A séták, melyek a festői szépségeket nyújtják, órákig tartanak bár, sohasem fárasztanak. Mert minden megállóhelyen oly szép pontokon pihenhet az szem, hogy epihenéstől elfelejtje a testi fáradtságot a lélek. Az új bányászati akadémiának (mely monumentális épület) oly szerencsésen van megválasztva a helye, hogy elragadó képet nyújt, amint nemesak a várost, hanem az egész környéket dominálja. Még festőibb s lebilincselőbb a Kalvária-hegy, melynek ormán oly könnyedén s merészen áll a templom, mint egy magas püdesztálon álló szobor. A középkori sötét előítéletek és az azzal ellentétben állott felvilágosodottság harcának emléke gyánant áll a város közepén a Leányvár, ugyanaz, melyről „A leányvári boszorkány” címével gróf Zichy Géza költői regényt írt. Róssal Márta e regény hősnője, aki azért emeltette e várszerű tornyot, mert azon a helyen állt a vesztőhely, s mivel az ő palotájának ablakai éppen oda néztek, nem akarta látni a kivégzéseket. E torny ma a tűzoltóké; azok tartják ott éjjelente őrszemléiket. S mindennél

költőibb hangulatokat kelt, ha a magasban sétálóhoz fölhallatszik a klopacska, a bányászharang. Egy torony erkélyén vízszintesen elhelyezett kemény fadcsaka ez, melyen, mint a dobverővel, ritmikus hangjeleket vernek a bányászkalapáccsal. Ez a bányászharang csak éjjel után két órákor szólal meg, s akkor azt jelenti: bányászok, ébredjétek! — Aztán hajnali 4 órákor szólal meg, s azt jelenti: bányászok, szálljatok le a föld gyomrába! Napközben csak akkor szólal meg a bányászharang, ha bányászokat temetnek. S akkor azt jelenti: bányászok, aludjatok jól!

S most térjünk vissza a Felső-Rónára s képzeljünk el egy szegény hivatalnok, vagy iparoscsaládot, melynek mindössze 120, vagy legfeljebb 150 forint van a zsebében s ebből kell neki a négy, vagy öt heti „klimatikus” tartózkodás költségeit fedeznie, — mit csinál az ott, mit kap és mit élvezhet az ott ilyen kevés pénzzel? Hát nem kevesebbet kap sem kevesebbet élvez, mint más divatosabb helyen huszszor annyi pénzen a gazdag mágnás, vagy a még gazdagabb kereskedő, vagy bankár. A selmecebányai nyaralókat építő részvénytársaság egy nagyobb szállodát építtetett a vörösfenyő-erdőség szélére, — ez a: Róna-szálló (Horváth Béla főispán nevének nevére keresztelték, mert a főispán neje is buzgólag támogatta e vállalatot.) Ebben a szállóban többnyire nagyok a szobák, melyekben nagy és széles ágyak vannak, s mindenikben rugany van; aztán faragott szekrények, asztal és székek. Nagy ablakok, melyek perfect záródnak. S minden butor és felszerelés a felsőmagyarországi ipar terméke.

Fényképészeti műkedvelőknek!

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanatí kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. szám.

Kívánatra nagy képes árcsúszék.

Ezen üzletág alapítottát 1854-ben.

adhatja a kedvezményt vagy senkinek. Egyeseknek nem.

Lukács László: Kullmann módosításához nem járul hozzá. Münnich Aurél módosítását elfogadja, határozati javaslatához szintén hozzájárul. Hangsúlyozza, hogy a kedvezményeket vagy az összes főzőknak megadja vagy egynek sem.

Elnök: A Ház a szakaszt Münnich Aurél módosítását elfogadja el. Münnich Aurél határozati javaslatát szintén elfogadja a többség.

(Egyéb javaslatok.)

Szerb György referálása mellett a Ház elfogadta az igazságügyi palota költségeiről és a honvéd-menház kibővítéséről szóló törvényjavaslatot.

Kossuth Ferenc jobban szerette volna, ha a menházat nem a fővárosban helyezik el, hanem a vidékre helyezik.

Báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter konstatálja, hogy a menház bizottsága részéről künn voltak a vidéken, de megfelelő etablissement-t nem találtak s így helyesebbnek vették a menházat a fővárosban meghagyni.

Végh Arthur elfogadásra ajánlja a nagytapolósnány-trencsényi helyi érdekű vasuti javaslatot.

Polónyi Géza drágának tartja az építkezést, mely kilométerenként 48.000 forintot tesz ki. Azt kérde, ezt olvasván, ki áll e javaslat háta mögött. Neki sejtelle sincs róla.

Visontal Soma: Egy fátyolos hölgy!

Polónyi Géza: Felvilágosítást kér az iránt is, mikor építi ki a miniszter az érsekújvár-surányi igen fontos vasutat?

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Fontos az a kérdés, melyet a t. képviselő ur a nagysurányi vonalra nézve intézett hozzám. Ebben a tekintetben egyetérték a t. képviselő urral. Én ezt a csatlakozást nagyon fontosnak tartom és volt alkalmam egy nálam járt küldöttségnek nyilatkozni, de miután első sorban, ha csak egyáltalában lehetséges az építési állami kézből, államilag kívánom építeni, ennek következtében ezen vonal építése előttem tisztán pénzügyi kérdés. Minden előmunkálat megvan és amely percben én, az állami pénzügyek helyzeténél fogva, a pénzügyminiszter ur részéről a 300.000 forintot ennek a vonalnak építésére fedszettel meg fogom kapni, abban a percben hozzáfogok az építéshez.

Polónyi Géza: Mikor van arra remény?

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: T. Ház! Én terminust ebben nem szabhatok, én nem pénzügyminiszter, én kereskedelemügyi miniszter vagyok. Én tekintetben mindent megtettem, kijelentem azt is, hogy e percben ez az ügy már a pénzügyminisztériumnál van, úgy, hogy az én részemről semmi nehezég nem lehet, de viszont tölem illojalítás lenne a pénzügyminiszter háta mögött és mérlegének rováására ígérteket tenni. A pénzügyi terhek felosztását nem én szabom meg, az a pénzügyminiszter dolga, nekem iparkodni kell azon célokat, amelyeket sürgőseknek, helyeseknek tartok, lehetőleg előmozdítani, mindent elkövetni a magam hatáskörében, hogy azok megvalósuljanak, de lehetetlenséget követelni a pénzügyminisztertől nekem sem szabad.

Ezt vagyok bátor a képviselő urnak felvilágosításul kijelenteni, különben kérem a törvényjavaslat elfogadását.

Végh Arthur előadó konstatálja, hogy évek óta hasonló szövegezésben kerülnek a javaslatok a Ház elé és ez ideig Polónyi Gézának soha kifogása nem volt ellene. — Referálása alapján tudomásul

Egy ilyen szoba egy napra 40 vagy 80 kr. Mondd: *negyven, vagy nyolcvan krajczár.* Egy hónapra 10, vagy 20 forint. Mondd: *tíz, vagy husz forint.* Az ellátás: *reggeli, ebéd és vacsora* (reggeli: kávé, vagy tej, vagy thea egy kifivel, ebéd: három tál étel étlap szerint, vacsora: egy tál étel, hus vagy tészta étlap szerint) egy hónapra 30, mondó *harminc forint.* Az adagok oly nagyok, hogy ahol három ember rendel, a negyedik is jóllakhatik belőle. A szállodának nagy ebédlője s fedett verandája az emeleten esős időben társalgóul szolgál; sétahelyül pedig ott áll a szálloda mellett álló nyitott, de fedett óriási táncsterem. Elhagyatottságról még a legrosszabb időben sem lehet panaszkodni, mert bármire lenne is szükség, rögtön kéznél van, minthogy a szálloda *telefonösszeköttetésben* áll a várossal. Bármiféle zsarolás vagy visszaélés ki van zárva. Ami a melegebb napokat illeti (mert tikkasztó napokról ily magaslapon szó sem lehet), azokon nemesak vidám, hanem mozgalmas élet is van a Felső-Rónán. Mert ez a hely a selmeci intelligens polgárságnak kedvence kiránduló helye. Itt gyűlnek össze az akadémiai és a gimnáziumi tanárok, a kincstári hivatalnokok, az iparosok és a kereskedők, s velük (míg a szünidő el nem jő) a tanuló ifjuság is. S mindazok a vendégek, akik a Róza-szállóban lakást már nem kaphatnának, ellátást ugyanezen a mesés olesó áron nyerhetnek ott. Persze, mindez a mesébe való olesóság, szépség és kényelem, mely a szegény családokat egészségesebbé és boldogokká teheti, ismeretlen a távolabb vidékeken lakók előtt. Mert a kis tőkének, mely itt ily módon szövetkezve tesz jót, nincs pénze a drága hirdetésekre, s még drágább reklámokra. Én is talán, ha elvesztett, fogadásom nem kötelezne reá, nem irtam volna meg e változatos ismertetést. Pedig ki tudja, hány szegény beteg családnak tettem jó szolgálatot vele!

vették ezután a *kovácsháza-csabai* és a *pancsova-petrovosszéli* helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló jelentést.

(Napirend.)

Elnök: A letárgyalt javaslatokat a hétfői ülés napirendjére tűzi ki, amikor a bankszabadalomról és a valutaszabályozásról szóló javaslatok is napirenden lesznek, a miniszterelnök pedig interpellációkra fog válaszolni.

(Interpelláció.)

Lukács Gyula a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez: Soper Kajetán kispesti lakost a községből kiutasították, majd illetőségi helyére toloncolták és pedig a község némely előjárójának véleménye szerint azért, mert maga és családja fenntartását nem látták biztosítottak s mert hírlapírói működését kifogásolták; a község lakóinak véleménye szerint pedig azért, mert Soper hírlapírói működése a község előjárói egy részének kényelmetlen volt.

Ez ügyben a következő kérdést intézi a belügyminiszterhez:

1. Tett-e Soper a közbiztonság, vagy a közérkölcök ellen oly kihágást, mely a vele szemben elkövetett embertelen eljárás igazolja?

2. Ha nem tett, mit szándékozik a belügyminiszter ur tenni azon közigazgatási közegekkel, kik egyéni gyűlölködésből a felsőbb hatóságokat félrevezették s az egyéni szabadságon ily súlyos sérelmet ejtettek.

Elnök: Az interpellációt kiadja a belügyminiszternek.

Az ülést délután két órakor bezárja.

BELFÖLD.

A kvóta. Egyik-másik laptársunk állhatatosan ismételteti, hogy de bizony megígérte *Szél Kálmán Thunnak* a fölemelt kvótát. Mí egyszer már megirtuk, hogy az egész kvótahírből egy szó sem igaz. Ezt a mi határozott cáfolatunkat némelyek beismerésnek vették, amihé igazán erős fantázia kell. Különösen az *Egyetértés* ujjongott azon, hogy az ő értesülése a 33.8%-os kvótáról milyen alapos, hiszen mi nem mondjuk meg, hogy mekkora lesz hát a kvóta. És nógat bennünket, hogy mondjuk hát meg, mekkora lesz a kvóta. Nem is szólnak arról, hogy micsoda különös dolog azt mondani, hogy mikor mi nem mondunk semmiféle számot, ez annyit tesz, hogy 33.8%. Ez a matematikai törvény maradión laptársunk saját külön megfejtethetlen titka. Az *Egyetértés* felhívására azonban egyenesen felelünk. Hogy mekkora lesz a kvóta, azt nem mondhatjuk meg, mert nem tudjuk. És hozzátehetjük, hogy más sem tudja. *Szél Kálmán sem. Thun sem. Sőt az Egyetértés sem.* Ismételjük, hogy a kvótára nézve sem kötés, sem ígérlet nem történt. *Szél Kálmán* a kvóta közt és bármely más kiegyezési kérdés közt junktimot el nem ismert. Sőt a kvótáról az osztrák kormányval nem is tárgyalt. A kvótakérdés elintézésének megvan a maga alkotmányos forumai: először a kvótaküldöttségek, azután, ha a küldöttségek nem tudnak megegyezni, a parlamentek és végső fokban a korona. *Szél Kálmán*, a maga alkotmányos jogainak és kötelességeinek teljes tudatában, az alaptörvény szigorú tiszteletben tartásával jár el és ebből következik, hogy a döntésre hivatott fórumok egyikének sem akar prejudikálni. Ezekből, reméljük, kénytelenek lesznek megérteni azok is, akik eddig nem akarták megérteni, hogy miért nem mondtuk meg a kvótaszámot, továbbá, hogy miért mondtunk kacsnának minden kvótakombinációt.

A szerb egyház botránja. *Karlócáról* felhivatalosan jelentik, hogy a szerb egyházi kongresszus választmányi tegnapi ülésén az elnök *Nikolics Miron* pakráci püspök *Brankovics* patriárka ellen beérkezett három rendbeli panaszt terjesztett elő a választmányának. Bemutatta az elnök *Brankovics* patriárka nyilatkozatát is, amely az ellene felhozott vádpontokat okirati adatokra való hivatkozással egytől egyig megcáfolja. A választmány a panaszokat, habár sem formailag, sem tartalmilag vizsgálata alkalmasaknak nem tartja és a patriárka nyilatkozatával máris megcáfoltnak és alaptalanoknak látja, az ügy fontosságára való tekintettel s a panaszok által félrevezetett közvélemény tájékoztatására és megnyugtatóására mégis *Nedelykovic, Jágics* és *Buvarac* választmányi tagokból álló *albizottságot* küldött ki a panaszokra vonatkozó adatok egybegyűjtésére. A panaszok felett az albizottság jelentésének beérkezése után még e hóban összehívandó rendkívüli ülésen fog a választmány határozni.

A Vaskapu-tarifa. A bécsi sajtóban több oldalról olyan hangok szözláltak meg, amelyek a Vaskapu-díjzababás ügyét elhomályosítani igyekeznek. Azt kúrtölik világgá, hogy az osztrák kormány fellépésével szemben a magyar kormány vereséget szenvedett. Ezekkel a céltatos híresztelésekkel szemben, teljesen bravatott helyről vett értesülés alapján kijelenthetjük, hogy a magyar kormány és az osztrák kormány a Vaskapu-díjzababás ügyében nem is tárgyaltak egymással. Igenis voltak felszólalások a díjzababás nézve, de csakis a monarkia kivől levő államok részéről. Egyik-másik külföldi állam tett észrevételeket diplomáciai uton, de ezek is teljesen el vannak már intézve, még pedig úgy, hogy a magyar állam jogai és érdekei teljes ép-ségükben megóvottak. Az elintézés a külügyminisztérium útján történt és pedig a magyar kormány és a külügyi kormány teljes egyetértésével, a lehető legmegnyugtatóbb módon. És ezzel a Vaskapu-tarifa életbeléptetésének első és utolsó és egyetlen akadályja elhárult.

Gróf Andrássy Géza mandátuma. A képviselőház állandó igazoló-bizottsága *Kubinyi Arpád* elnök-lésével tartott mai ülésében vizsgálat alá vette gróf *Andrássy Géza* Zemplénmegye, nagymihályi kerületében megválasztott képviselő megbízólevelét. A megbízólevelű egy tartalmára, mint kiállítására megfelelően a törvény és házszabályok rendelkezéseinek, a bizottság gróf *Andrássy Géza*-t, a kérvényezhetésre megszabott harminc nap fönttartásával igazolt képviselőnek jelentette ki.

Radó Kálmán.

(1844—1899.)

Budapest, július 1.

Fájdalmas veszteség érte ma egészen váratlanul közéletünket: szentmártoni *Radó Kálmán*, a magyar parlamentnek egyik kiváló tagja s a szabadelvű pártnak egyik oszlopas embere, ma délután Karlsbadban hirtelen meghalt. Alig néhány napja, hogy jókedvűen távozott el körünk-ből az évek óta megszokott karlsbadi kurára. Ezuttal jobb színben, mint bármikor az utolsó esztendőben. Májbetegsége nem igen győzött az utóbbi időben; maga mondta, hogy ezuttal inkább üdülni megy Karlsbadba mint gyógyulni. Annál fájdalmasabb s lesújtóbb az ő hirtelen halálának a híre. Valami szélütés ragadhatta el ilyen borzadalmas gyorsasággal a még életerős és életvidám férfit.

A parlament egyik jelentékeny tagját veszti benne. A közigazgatásban szerzett tekintélye révén nagy fajsulya volt az ő politikai egyéniségének. Nagyeszű és őszintén liberális ember volt, aki haszonnal ment végig a gyakorlati politika iskoláján. Kiváló pozícióját nem szónoki képességének, hanem éles judiciumának köszönhette. Keveset beszélt, sokat gondolkozott és serényen munkálkodott. A szabadelvű pártban sokan követték szeretetreméltóságáért, még többen okossága miatt. Bánffy lojalisul támogatta, de valami secessziós hajlandóság mindig volt benne s ezt nem is igen takargatta. Mikor a Bánffy-kormány megrendült, őszintén és melegen csatlakozott *Szél Kálmán*-hoz, akihez ifjúkori barátság kapcsai fűzték. Vasmegei volt ő is, mint *Szél Kálmán*; együtt cseperedtek fel s egy időben léptek a nyilvános pályára. Vasmegeinek két *Kálmánja* sok ideig párvonalban haladt, s noha *Szél* fényesebb pályát futott meg, jó bajtársi viszony kapcsolta egymáshoz a rátóti kastély urát a répcelaki palota urával. Mikor *Szél Kálmán* miniszterelnökké lett, a vasmegeiek küldöttségének élén *Radó Kálmán* szeretettel hódolt neki. Szó volt arról is, hogy *Radó*t kínálta meg *Szél* a belügyi tárcával, de akkoriban úgy mondták, hogy amaz előbb vissza akarta nyerni teljesen az egészségét, nem akartván kóros testi szervezettel hozzálátni a nehéz feladathoz.

Minden ízében magyar, tetőtől-talpig derék férfi volt *Radó Kálmán*. Halála mélyen meg fogja rendíteni nagyszámú barátait és tisztelőit s őszinte részvétet fog kelteni az egész hazában.

Az elhunytak életrajzi adatait a következőkben ismertetjük:

Radó Kálmán, es. és kir. kamarás, a Lipót-rend viteze született 1844. december 17-én Répcelakon, Vasmegeyben.

Atyja, *Radó Lajos*, Vasmegeye egykori alispánja és a dunántúli evangélikus egyházkerület világi felügyelője volt. A leg gondosabb nevelésben részesült: gimnáziumi tanulmányait Sopronban végezte.

Jogi tanfolyamra Lajos öccsével együtt Eperjesre ment és itt ragadta el oldala mellől szeretett öccsét a halál. 1867-ben a huszonhárom éves Radó Kálmán a sárvári járás szolgabírájává választották. Ez időre hálisan emlékszik vissza a nép. Ugyanez a kerület küldötte őt 1869-ben és 1872-ben a képviselőházba, hol a Deák-pártnak kitűnő tagja volt. 1875-ben az üresedésbe jött győri főispánságra volt kizemelve; de közbejövén a fuzió, ő a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel a jelöltségtől visszalépett.

Az országgyűlés berokcsolása után Radó Kálmán nem vállalt többé mandátumot; gazdaságának és családjának élt. E mellett élénk részt vett a megyei közéletben. Érdeklődését a Rábaszabályozás ügyére is kiterjesztette és midőn ez már-már végleg megfenekleni látszott, a szabályozási társulat Radó Kálmánt választotta meg elnökül. 1881-ben a kormány e társulathoz kormánybiztossá nevezte ki, mit az érdekeltség kétszeres örömmel fogadott. Radó kormánybiztos a társulat pénzügyeit rendezte; azután előterjesztést tett a kormányhoz a szükséges intézkedések felől. Így jött létre az 1885. XV. törvénycikk 1882-ben a király Vas-ermegye főispánjává nevezte ki. Evangelikus hitfelokezetének igazgatásában is élénk részt vett mint egyházának világi felügyelője, mely minőségében atyja örökébe ült és mely alapon eddig a főrendiház tagja volt. Az 1891-iki zsinat tanácskozásában neki előkelő szerep jutott. 1893-ban a közszoci hadgyakorlatok után ő felsége valóságos belső titkos tanácsosi címmel tüntette ki.

Tizenháromévi főispáni szolgálat után 1894-ben visszalépett. 1875-ben pedig a közgazdasági térre lépve a *Budapesti Bankgyűlés* és a *Foncière* biztosító-intézet elnökségét vállalta el. Egyúttal 1896 elején bevégezte a Rába és mellékfolyóinak 300 év óta vajdó szabályozási munkálatait, amelyekre férfikora legszebb tizenöt évét fordította. A Rábaszabályozás körül szerzett érdemeinek elismerése jeléül a király őt a Ferenc József-rend nagykeresztjével tüntette ki. 1896. őszén a felső-őri mandátumot szabadulví program alapján fogadta el.

KÜLFÖLD.

Dreyfus megérkezése.

Budapest, július 1.

Ma hajnalban, zugó vihar közepette horgonyt vetett a *Sfax* hajó Quiberon partjai előtt. Hozta az Ördögzigetről Dreyfus kapitányt. Csillagtalan éjben szállították őt partra s a szigorú katonai ceremónia tele volt az északi balladák minden hangulatával. Visszérkezett tehát, post tot discrimina rerum, a hazájából kivetett, a fertelmes bűnnel vádolt. Mit érezhetett, amikor hazája földjére tette lábát az igazságszolgáltatásnak ez a Rip van Winkléje? Mikor először csikorgott lába alatt a francia főny, elfődte kezével arcát. Nem merete meglátni Franciaországot. Nem hitte, hogy igaz az ő visszatérése. Talán a guyanai sziklás partok délibábjá játszik vele? A katonák pedig, akik partra szállították, nem-e az Ördögziget öreinek víziós képei?

Feketén feküdt előtte, végig a látóhatáron, Franciaország. A fiatal kapitány ősz haját, deres szakállát a francia partok viharja verdeste. Francia mólók, francia házak veres lámpafényei mindenütt. Csakugyan megérkezett a hazájába. Négy esztendő gyalázata egy perc alatt széjjelfoszlott: az Ördögziget már csak egy pont a mappán. Rég látott alakok fogták körül: katonák, csendőrök. A közelben pedig egy kocsi. Rab-kocsi, de milyen kéjjel veti magát beléje a fogoly, hisz az elviszi egy városba, ahol az öröm deliriumában várja őt felesége. Az a Penelope, aki naponkint szorgalmas munkával összeszőtte az igazság szálait, amiket gonosz emberek naponkint széjjelkuszáltak. Karjaiba fog omlani: s abban a percben nincs Franciaország, nincs börtön, nincs per és igazságszolgáltatás, nincsenek tábornokok és Wal-

sinok, nincs hazaárulás és Ördögziget. Abban a percben felségesen megdöbben a szív és a keserű ballada diadalmasan ujjongó himnussá változik át a törhetetlen és mindent legyőző, a diadalmas és életet adó szertetet himnuszává.

A kivert, megátkozott páriából egyszerre ember lett a hős asszony első csókjától. Óriás nagy dolog, nem papírra való, mert megírva nem igaz.

A megérkezés.

Rennes, július 1.

Vigüé, a közbiztonsági szolgálat igazgatója tegnap este Rennesből Quiberonba utazott. Este 9 órakor a *Caudan* állomáshajó rendeletet kapott, hogy menjen a *Sfax* elé, melyet a nyílt tengerrel jeleztek. Igen rossz idő volt. Fél tizfél majdnem reggeli fél két óráig úgy látszott, mintha a hajók nem közeledhetnének egymáshoz. Végre reggel fél kettő felé egy csónak elhagyta a *Caudan* állomáshajót, közeledett a *Sfax*hoz és azután a partra evezett, hol egy század gyalogság állott. Partraszállása után Dreyfust átadták Vigüének, mire kocsiba szállottak.

Rennes, július 1.

Dreyfust Quiberonban szállították partra, honnét vasuton utazott a Rennestől 12 kilométernyire fekvő Bruz községbe és azután kocsin Rennesbe hozták. Az Ile-et-Villaine megye prefektusa, Vigüé, a közbiztonsági szolgálat igazgatója és egy rendőrfelügyelő kísérte Dreyfust. Semmiféle tüntetés nem volt, bár a kíváncsiak nagy tömege volt jelen a megérkezésnél. Egy hang sem hallatszott.

Rennes, július 1.

A kocsit, melyen Dreyfus ideérkezett, a város végén 25 csendőr várta. Tíz csendőr beszállt egy kocsiba, mely egészen a katonai fogházig követte azt a kocsit, melyben Dreyfus ült. A többi csendőr Dreyfus kocsiját kísérte. A csendőrség azután elzárta a *Duhamel*-utcát, úgy hogy lehetetlen volt a fogházhoz közeledni.

Rennes, július 1.

Mielőtt a vonat Quiberonból elindult, két angol újságíró, kik már két nap óta Quiberonban tartózkodtak, engedelmet kért, hogy azon a vonaton utazhassék, amely Dreyfust vitte. A közbiztonsági szolgálat igazgatója azonban abban a nézetben volt, hogy kérésüket nem teljesítheti.

Mikor a kocsit, melyen Dreyfus ült, reggel pont 6 órakor a fogház elé érkezett, őt körülbelül 150 ember várta. Csak azt az egy kiáltást lehetett hallani: — Itt van!

Mindenki a kocsi felé rohant, mely azonban oly gyorsan ment, hogy a foglyot nem lehetett látni. Dreyfust egy második emeleti szobába vitték, melynek kosárrácsozata van.

Rennes, július 1.

Dreyfus partraszállítása majdnem észrevétlenül ment végbe. Számos quiberoni lakos, kiket meglepelt a kikötőben észlelhető rendkívüli élénkség, este 9 óra felé összegyűlt a rakparton, de éjjel felé ismét eloszlottak, látván, hogy a tenger erősen hullámzik és hajó nem jelent meg a látóhatáron. Két óra öt perckor a három kocsiból és egy podgyász-kocsiból álló különvonat, melyben Dreyfus ült, elhagyta az állomást. Az utolsó pillanatban még egy nobézség merült fel, minthogy az egészségügyi hivatalnok nem akarta megengedni Dreyfus elutazását, mert a gyarmatokból jött. Ezt az incidenst azonban gyorsan elhárították. Dreyfust, mikor Rennesbe érkezett, egy percig látni lehetett. Haja nagyon megöszült, vöröses szakált visel; tartása egyenes volt és éppen nem hat betegnek.

Rennes, július 1.

Dreyfus éjjel érkezett ide, a különvonat nyílt pályán megállt vele Rennes előtt és Dreyfust kocsira szállították. A *Matin* külön tudósítója látta Dreyfust. Világosszürke öltönyben volt, fekete puha kalap volt rajta és civkert visel. Nem hat betegesnek. Szeme élénk, teste hajlott. Haja és szakála ősz. Arca napbarnított.

Páris, július 1.

Dreyfus este nyolcandfél órakor a *Sfax* hajóval Lorientbe érkezett, ahonnan katonai fedezet alatt azonnal különvonaton Rennesbe vitték. Ugyanazzal a vonattal utazott Rennesbe a városi rendőrség feje is.

A borzasztó vihar következtében a partraszállás nagyon nehéz volt, de azért mégis mondhatni, hogy a legnagyobb titokban történt. A kormány intézkedéseit olyan titoktartással hajtották végre, hogy mindenki meglepetve értesült

róla, hogy a partraszállás megtörtént Lorientben. Mindenki azt hitte, hogy Dreyfust Brestben szállítják partra.

A *Figaro* riportere egész éjjelre bérkocsit bérelt és magnéziumot vett magához, hogy a kellő pillanatban meggyújtva, világsíron vele és fényénél láthassa Dreyfust. De az újságírók számítását tönkre tette a kormány intézkedése. Egész éjjel talpon voltak és reggel öt órakor megtudták, hogy Dreyfus már a fogházban van. A kormány fogása kitűnően sikerült. *Tíz kilométernyire Rennestől ugyanis megállították a vonatot* és innen Dreyfust kocsin szállították a börtönbe. A pályaudvaron pedig minden elő volt készítve Dreyfus fogadására. Az újságíróknak szigorúan megtiltották, hogy a pályaudvarra menjenek és rendőrséget állítottak fel, időközben pedig Dreyfust egész nyugodtan kocsin vitték a börtönbe.

Páris, július 1.

A párisi lapok hírei Dreyfus partra szállásáról, ami a partra szállás helyét és idejét illeti, nagyon ellentmondók. Általában a lapok a következőket mondják:

A borzasztó vihar az éjjel nagyon meglehetett és titokzatosá tette a partraszállást. A kormány úgy intézkedett, hogy a közönség nem láthatott meg semmit. Csak annyit lehetett megtudni, hogy Dreyfus nagyon fáradtnak, öregnek és meghatottnak látszott. Abban a pillanatban, mikor Franciaország földjére lépett, kezével ellakarta arcát. A foglyot Vigüé és az Ile-et-Villaine megye prefektusa vette át és különvonaton Rennesbe vitte.

A Fülönvonat, amelyen Dreyfus volt, több órai késéssel érkezett Rennesbe. A késésnek oka ismeretlen. Az újságírók azt beszélik, hogy a vonat Dreyfussal tíz kilométernyire Rennestől megállt és Dreyfust kocsin szállították a fogházba. A pályaudvart reggel egy óra óta rendőrség zárta el. Az eső esik és nagy vihar van.

A *Petite République* szerint a külön vonaton, amelyen Dreyfust Rennesbe szállították, egy első osztályú és egy második osztályú kocsit volt. Az utóbbi kocsiban csendőrök és detektívek utaztak. A vonat 2000 méternyire a pályaudvartól megállt.

Az *Eclair* szerint Dreyfusnak fején egy viaszkos vászon csuklya volt.

Trière ezredes reggel harmadfél órakor szállította Dreyfust a börtönbe.

Páris, július 1.

Lucas tabornok napos szemlét tartott a katonai fogház fölött, melynek Dreyfus kapitány foglya s azt teljesen megfelelőnek találta. A Dreyfusnak szánt cella ajtaja páncélos s csak egy kis ablak van rajta. Dreyfust egy liszt fogly kíséri s a fogház orvosa elé vezetni; először a 7. tüzérezred egy őrnagya fogja kihallgatni. Megérkezése után már Dreyfusné gondoskodók élelmezéséről.

A hadbírósgót *Jouault* ezredes elnök július 31-ére hívta össze. A tárgyalások ideje alatt a rennesi telefonállomás összeköttetését esti 9 óra helyett éjjelkor fogják megszakítani.

Francia földön.

— A *Budapesti Napló* kiküldött munkatársának táviratai. —

Rennes, július 1.

A Brestbe és Rennesbe küldött párisi rendőrség és az államrendőrség igazgatója fényesen megfeleltek a kormánytól kapott szigorú parancsok; az utolsó pillanatig a legbámulatosabb leleményességgel el tudták titkolni, hogy mikor érkezik Dreyfus és elhittették a világsajtó temérdek képviselőjével, hogy Brestben teszik partra az Ördögziget mártírját. Voltak azonban mégis néhányan, akik kiszimatolták, hogy a *Sfax* vagy Quiberonban, vagy Lorientban fog partot érni, de bizonyosat senki sem tudott. Nem esoda tehát, hogy miután Dreyfus már francia földre lépett, mindig azt beszélték, hogy Lorientban kötött ki a *Sfax*.

A véletlen úgy ejtette sorát, hogy a *Patrie* két munkatársa szemtanúja lehetett a nagy eseménynek. A két újságíró a következőképpen írja le a megérkezést:

— Néhány nap előtt kis vitorlás hajót béreltünk, hogy vele kimehessünk a nyílt tengerre, a *Sfax* elébe. Pénteken délután négy órakor ténetsen észrevettük Porto Alignon és Quiberon között az államrendőrség igazgatóját és egy rendőrbizost, amint a kikötőt vizsgálták. Létező

nyomon követtük őket. Utánuk mentünk egy kávéházba. Ugy tettünk, mintha kiadó nyaralót keresnénk, ők pedig azt hitték, hogy turistaöltözésben senki sem ismeri fel az államrendőrség igazgatóját és a rendőrbiztost. Nektünk megvolt velük szemben az a nagy előnyünk, hogy ők nem sejtették bennünk a riportereket, mi ellenben jó nyomon jártunk, amikor utánuk mentünk.

Este hét óraker a nyílt tengeren megláttunk egy nagy gőzhajót. Azonnal hajóra szállottunk és kivitorláztunk. Hamarosan meggyőződünk róla, hogy nem a *Sfax*, hanem a lorienti állomáshajó.

Egy órával később, csöndben, dobpergés nélkül vonul föl egy század gyalogság. Elhelyezkedik a vasutállomás felé vezető uton. A pályaudvar sinein egyetlen egy vonat sincs. Valami sugja, hogy nagy dolgokat fogunk látni. Mind a ketten izgatottan számláljuk a perceket. Negyed kilencre jár az idő. Éppen most áll elő egy különvonat három vasuti kocsival.

Fél 9 óra. A vasutállomás előtt, a révkapitány háza közelében megáll egy kétfogatu, csukott landauer, a katonaság fegyvert ragad és kétfelől elhelyezkedik.

Kilenc óraker megered a zápor. Az eget sűrű felhők borítják. Koromsötét az éjszaka. Izgatottan nézünk ki a nyílt vasuti pályára. Sehoh sem látjuk a lokomotív piros lámpáját.

Tíz óra van. Még mindig hasztalon várunk. Az államrendőrség igazgatója izgatottan beszél a révkapitánynyal, aki azt mondja neki, hogy a tenger nagyon háborog, most nehéz volna kikötöni.

Tizenegy óraker a vihar elementáris erővel tör ki. Szakad az eső. Két ember lámpással járkal a kikötőben és kémleli a látóhatárt. A sorfalat álló katonák bőrig áztak. Parancsnokuk gulába rakatja velük a puskákat. A szuronyok meg-megesisillannak a lámpások halavány fényénél. Még semmi jel, hogy közeledik a hajó.

Éjfél már nincs messze, mindjárt fél tizenkettő. Hirtelen viláosság tűnik föl a jelző gőzös oldalán. A fekete éjszakában lehetetlen kivenünk a *Sfax* közeledik-e? A kikötőben járkaló őrök azt mondják, hogy az. A két fényfolt mozdulatlan.

Az államrendőrség igazgatója éppen most táviratot küld Rennesbe, hogy megváltoztassa az intézkedéseket.

A dispoziciókat ugyanis arra való tekintettel állapították meg, hogy a *Sfax* éjjel tíz óra előtt érkezik meg s akkor két óra tájban már Rennesben lehet Dreyfus; most azonban minden valószínűség szerint csak világos nappal kísérhetnék a fogházba Dreyfust, mert a révkapitányság emberei azt mondják, hogy hajnal előtt aligha jöhet a parthoz a *Sfax*.

A legnagyobb izgatottságban nézzük hol a tengert, a mozdulatlanul vesztelő két lámpást, hol az őránkat. A hajó körvonalait nem vehetjük ki a sötétségben.

Egy az óra. Még mindig nincs sejtelmünk arról, hogy a *Sfax*ról látjuk-e a két fényugarat?

Az államrendőrség igazgatója megint táviratot küld Rennesbe. Odamentem hozzá és azt tanácsoltam neki, hogy adasson jelt a szemaforral, hadd tudjuk meg, a *Sfax* van-e a jelző gőzös közelében. De a rendőrigazgató vonakodott. Azt felelte, hogy nem szabad semmiféle jelt adnia, mert akkor sokan megláthatnák.

A század gyalogság fegyverbe áll. Hozzánk jön a révkapitány és azt mondja a rendőrigazgatónak, hogy lehetetlen megállapítani, vajjon a *Sfax*-e az a hajó, amelyet a hullámok a kikötő torkolatánál dobálnak.

A rendőrigazgató izgatottan felel:

— Minden intézkedésem hiábavaló volt. Kezdetem elől az egész! Isten tudja, mikor érkezhetünk Rennesbe!

A vihar most egy kissé csillapodni kezd. A két lámpás egy helyen van.

Fél két óraker elküldte a kikötő-őr:

— Egy csónak!

Csakugyan kis sajka közeleg. A katonák vállra kapják a fegyvert.

Elhangzik a vezényszó:

— Vigyázz!

Gaudon csendőrkapitány, aki Dreyfust kísérni fogja Rennesbe, a landauerhez siet megnézni, indulásra kész-e?

Egy rendőrgyűzők felszólít bennünket, hogy menjünk hátrább.

E pillanatban ér a parthoz a sajka. Előbb egy matróz ugrik ki belőle. Most kiszáll egy férfi polgári ruhában. Utána lép partra egy katonatiszt. A sűrű sötétben nem látjuk az arcukat.

Csak később tudtuk meg, hogy a katonatiszt Prost őrnagy, aki Dreyfust Cayenneből idáig kísérte. Aki előtte szállott ki a csónakból, az Dreyfus.

Kollégám, Pannier, a lámpásával megvilágítja az arcukat. Néhány pillanatra látjuk Dreyfust. Az arca szenvedőnek látszik, haja, szakállja ősz, de egész tartása erőt árul el. Kék ruhát visel, szürke feltöltőjének gallérja fel van hajtva, puha nemez kalapja gyűrött.

Az államrendőrség igazgatója és a rendőrbiztos nyomban hozzájuk csatlakoznak. Valamennyien kocsiba szállanak.

Öt perc múlva már az állomáson voltak. Rögtön ott termettünk mi is. Az állomásfőnök nem engedett be a pályaudvarba. Azonban Pannier kollégám mégis bejutott a perronra. Őt ugyanis a detektívek szintén titkos rendőrnök hitték és csak kicsibe mult, hogy velük együtt fel nem szállott a különvonatra.

Az állomásfőnök jelt adott az elhelyezkedésre.

Dreyfus egyetlenegy szót sem szólt. Maga nyitotta ki a kocsiját. A rendőrigazgató megkérdezte, nem kíván-e valami hűsítőt. Dreyfus tagadólag intett a kezével.

Még néhány pillanat, aztán megszólalt a gőzsi, a vonat kirobogott.

Csönd van köröskörül.

A kikötő felé néztünk. A *Sfax* eltűnt a sötét éjszakában. Visszament Brestbe.

A fogházban.

Rennes, július 1.

Réggel hat óraker érkezett Dreyfus a katonai fogházba. Csak nagyon kevesen tudták, mikor hozzák Dreyfust. A fogház körül vagy másfélszázan vártak. Mikor a kocsik közeledtek, sokan elébe futottak. Nem volt semmiféle tüntetés. A kocsit vágatva közeledett. Senki sem látta Dreyfust.

A kíváncsiak serege odatódult a kapuhoz.

— Itt van! — kiáltották sokan, nagy izgatottságukban.

A kapu csikorogva csapódott be a kocsik mögött.

Dreyfust egy második emeleti cellába kísérték, amelynek ablakán vasrostély van.

A temple-blanci váltóór, — e mellett az őrház mellett állott meg a nyílt pályán a Brestből Rennes felé jövő különvonat — egészen közelről látta Dreyfust, amint leszállott a vasutról. A váltóór, akit Joseph Picquartnak hívnak, elmondta nekünk, újságíróknak, hogy Dreyfus jó szímben van; az arca napbarnított, de nagyon megváltozott, úgy, hogy a fényképe után rá sem ismert volna. Kecskeszakállt növesztett, ami egészen más kifejezést adott az arcának. A vonásai nagy szívósságot árulnak el.

Férj és feleség.

Rennes, július 1.

Dreyfusné reggel fél 9 óraker Havetné társaságában abba a szobába ment, ahol Dreyfust internálták.

Rennes, július 1.

A fogházban Dreyfus a kék ruháját, amelyben jött, a századosi egyenruhával cserélte föl.

Réggel fél tíz óraker bocsátották be a feleségét hozzá. A rennesi fogház parancsnoka ugyanis meghosszabbította azt az engedélyt, amelyet Krantz hadügyminiszter adott Dreyfusnének, hogy közvetlenül a megérkezés után láthassa a férjét. Pontban fél tíz óraker jött a fogházba Dreyfusné az anyjával és a bátyjával, akik a folyosóig kísérték.

A látogatás egy óra hosszat tartott. Fél tízenegy óraker jött ki Dreyfusné a cellából. A szeme vörös volt a sírástól. Alig állott a lábán, minden tagja remegett. Anyja és fivére kétfelől támogatták.

A mártírium története.

Dreyfus kapitányt ma hozták hazájába, hogy a rennesi új hadbírószág előtt igazolja ártatlanságát, amelyben ma már az emberi jogok egy őszinte barátja sem kételkedik. Idézzük fel itt azokat az utolsó heteket, amelyeket a szerencsétlen kapitány elfogatása után Franciaországban átélt; ebből képet alkotunk magunknak arról, hogy mi mindent kell jótánni, ha Dreyfust az új hadbírószág felmentik.

1894. december 21-ikén, pénteki napon, délután egy órakerült össze a párisi hadbírószág, hogy a Dreyfus-ügyben ítéletet hozzon. A tárgyalásokat a legszigorubb titokban tartották, úgy, hogy még az udvarba sem engedtek senkit, ami miatt a sajtó nagyon megnehezítelt a hadbírószágra. Előtte való nap vetették le vele az egyenruhát és a katonai fogház előtt járkalók kíváncsiak látták, amint két gyűzőnk közt lépkedett, mögötte egy tiszt ment. A tömeg láta szivarozni is és többen méltatlankodva kiabálták.

— Másokat bilincsekbe vernének, neki még szivaroznia is szabad.

December 22-ikén a hadbírószág életfogytiglan tartó várfogságra ítélte Dreyfust. A tárgyalás másfél óra hosszat folyt. A hadbírószág ezt a kérdést terjesztette tagjai elé:

— Vékese-e Dreyfus Alfréd százados abban, hogy 1894-ben egy idegen hatalomnak, vagy e hatalom ügynökeinek oly titkos okiratokat szolgáltatott ki, amelyek e hatalomnak módot nyújtottak arra, hogy Franciaország ellen háborút indítson?

A bíróság egyhangú válasza ez volt:

— Igen, a vádolt vékese.

A tárgyalóteremben élénk érdeklődéssel hallgatták az ítélet nyilvános felolvasását és mindenfelől hangzott:

— Éljen a haza!

Ennek következtében, folytatta a bíróság elnöke, a hadbírószág Dreyfus századosot egy megerősített helyre való deportálásra és lefokozásra ítélte, azonkívül elmarasztalták a pürből származó költségek megtérítésében.

Az elítéltek 24 órai időt engedtek az ítélet ellen való felebbezésére. Este az a hír járta be a várost, hogy Dreyfus megölte magát, de maga a prefektus és a rendőrség cáfolta meg.

A párisi lapok helyeselték az elítélést és csak azon sajnálkoztak, hogy az 1848-iki törvény az ily vádlottat nem sújta halálbüntetéssel. Már a rákövetkező hétfőn elhatározta a Dupuy kabinet, hogy a képviselőház elé törvényjavaslatot terjeszt a hazárulósra és kémkedésre. A törvényjavaslat, amely a hazárulókat halállal bünteti, Mercier hadügyminiszter terjesztette a kamara elé, amely 542 szóval 3 ellenében el is fogadta.

1895. január 6-ika reggelén nyilvánosan megbecstelenítették, megfosztották tisztj rangjától Dreyfust. Az ezred a katonai iskola udvarában gyülekezett, a bal szárnyon az ezred zenekara állt föl kürtösökkel és dobosokkal. Közepén állt teljes katonai díszben a parancsnok, mellette a hadbírószág jegyzője. Dreyfust kivont karddal vezették elé, a parancsnok elé kellett állnia. Dobpergés után megharsantak a kürtök, a csapatok tisztelegtek, a zenekar né-

Üzletfelosztás végett hatóságilag engedélyezett

VEGELADÁS

kész női ruhák, Jaquettek, gallérok, ruhakelmék, vászonneműek, csipke függönyök minden elfogadható áron adatnak el

FRIEDENSTEIN LAJOS, KEREPESI-UT 6. SZ.
Nemzeti színház átellenében.

hány ütemet játszott. Ekkor a jegyző messze elhalasztó hangon fölolvasta a jogerős ítéletet, amelyhez a parancsnok hozzátette:

— *Dreyfus, ön méltatlan a kardjára. A francia nép nevében önt megfosztjuk katonai rangjától!*

Az adjutáns erre leszárgatta zubbonyáról a gombokat, az aranyzsinórt, a sujtást, a század számát, a piros szalagot a nadrágról, azután kihuzta *Dreyfus* kardját, eltörte a pengéjét és négy táj felé dobta a darabjait.

Az elítéltnak megtépett ruhájában el kellett lépnie az egész csapat előtt, utána a százada, ezután a rendőrök a polgári börtönbe hurcolták.

Abban a percben, midőn a szárnysegéd hozzálépett, hogy a lealázó műtétet rajta végrehajtsa, így kiáltott föl *Dreyfus*:

— *Esküszöm, hogy ártatlan vagyok! Éljen Franciaország!*

A katonai kordyn mögött álló nagy embertömeg föl hallotta ezt a felkiáltást és élénken protestált az ártatlanság e hangoztatása ellen. Fűtyültek, tomboltak s azt kiáltották:

— *Halál az árulóra!*

Midőn *Dreyfust* aztán elkisérték az újságírók számára fönntartott hely mellett, így kiáltott fel:

— *Mondjátok meg egész Franciaországnak, hogy ártatlan vagyok!*

Néhány tartalékos tiszt ráduplázott:

— *Le veled, te Judás! Fogd be a szádat, áruló!*

Dreyfus fenyegető arccal fordult el tőlük (így írja a hivatalos Havas-ügynökség) és a tüzerek, akik őt kisérték, magukkal ráncigálták. A hivatalos Havas-ügynökség hozzáteszi: Semmi egyéb nevezetes dolog nem történt.

Másnap a párisi lapok föltálaták a közönségnek azt a kacsát, hogy *Lebrun-Renault* kapitány halotta, amint *Dreyfus* beösmerte bűnét. A lefokozás napján azonban erről nem tudott senki semmit.

A lefokozás után *Dreyfust* dr. *Bertillon* antropometriai intézetébe vitték. A doktor lemérte *Dreyfus* koponyáját, ami tíz percig tartott. A kapitány az egész idő alatt szótlán volt, mintha nem is lett volna eszméletlenül. Aztán lefényképezték őt a széjjeltépedett és meggyalázott egyenruhában. Börtönébe visszavezetve, ismét ártatlanságát erősítette.

Egy párisi újságíró azokban a napokban nagyban elhencegett azzal, hogy neki — úgymond — sikerült *Dreyfust* areul köpnie. Nyilván honfirtársainak elismerését várta érte. Nevét nem találjuk ama szomorú napok krónikáiban.

Párisból tükön vitték el *Dreyfust*: január 6-án este megérkezett La Rochellebe, az Atlanti Ocean franciaországi partjára. A tömeg felismerte őt, bár sokáig tartották vissza a vasuti pályaudvaron, bottal, esernyővel, támadtak neki és félőrülten ordította:

— *Halál reá!*

A csendőrök nagy ügygyel-bajjal kocsiba ültették, amelynek ablakvegeit a tömeg betörte. Végre sikerült a foglyot egy esónakba tuszkolni.

Azt beszélték, hogy a Saint-Martin szigeten is durva jelenetek közt folyt le *Dreyfus* kapitány megérkezése. Amikor csendőroktől környezve a szárazföldre lépett, éppen úgy mint a La Pallice kikötőben, itt is ezt kiáltották:

— *A vízbe vele! Halál a poroszra! Halál az árulóra!*

A csendőröket azonban ez alkalommal nem lepte meg a jelenet s védencüket hirtelen fordulattal kivitték az amugy sem nagy számú tömegből és sértetlenül szállították a fogházba. Reggelre azután a javarészt halászokból álló lakosság — a mint a *Libre Parole* írta — felhasználta a vasárnapi szünetet s a fogház előtt gyülekezett, zugolódott amiatt, hogy *Dreyfust* nem szolgáltatták ki nekik. Drumont lapja azt vetette a kormány szemére, hogy mindig és mindenütt kedvezményben részesíti *Dreyfust*.

— *Dreyfus* zsebében 417 frank van, ugy eszik és iszik, ahogy a kedve tartja! Nem kap-e ajándékul Új-Kaledoniában egy kedves falusi házat szerencsén rabsozlókkal, és egy kis hajót, amelyen Németországba visszatérhetne? — kérdezte Drumont lapja.

Végül 1895. február 8-ikán elvitték *Dreyfust* egy gőzöszre, amely őt St.-Martinból Aix szigetére szállította. Aix szigetről azután a *Finisterre* gőzöszön Guyanába vitték, onnan az Ördögyszigetre.

Megszabadulását csak 1898. óta remélhette. Zola pöre, amely 1898. február 4-ikén kezdődött, hatalmasan előbbre vitte a revizió reményét. Juliusban *Picquart* kijelentette, hogy azok az okmányok, amelyek alapján *Dreyfust* elítélték, hamisítványok s hogy e hamisításokat *Esterházy* és *Du Paty* de

Clam együtt követték el. Erősen megingatta a *Dreyfus* bűnösségébe vetett hitet *Boisdeffre* visszavonulása és *Henry* öngyilkossága. Szeptember hó 4-én *Dreyfus* beadta utolsó reviziót kérő folyamodványát az igazságügyminiszterhez. Szeptember 26-án a minisztertanács egyhangulag elhatározta a reviziót. Október 29-én a semmitőszék engedélyezte a reviziót s november 5-én értesítette erről *Dreyfust*.

Azóta tudta *Dreyfus*, hogy ártatlansága ki fog derülni.

Dreyfus Alfréd született 1859. október 9-én Mühlhausenben, felső Elzászban. Atya a német-francia háború után azokkal a hazafiakkal tartott, akik ott hagyták a Németország hatalmába került Elzászt és francia polgárok maradtak. 1876-ban Párisban beiratkozott az École Polytechniquebe. 1880-ban kineveztek alhadnagynak, 1882-ben hadnagynak, 1889. szeptember 12-én kapitánynak. A 14-ik tüzérezredhez osztották be s a hadiskola elvégzése után vezérkari tiszté neveztek ki. Beosztották a hadügyminisztériumba, miután kitűnő katonai talentumát kiösmerték.

Felesége, *Lucie*, *Hadamard*nak, a durgazdag ékszerésznek lánya. Házasságukból két gyermek született, egy fiu és leány.

A belgiumi forrongás.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Budapest, július 1.

A legnagyobb belga városok polgármesterei ma küldöttségileg tisztelegtek *Lipót* belga királlyal. Szabadon s férfiasan föltárták az uralkodó előtt a válságos helyzetet és kijelentették, hogy az ország a legválságosabb fordulóra kerül, ha az uralkodó nem ejti el a kormányt és annak ominózus törvényjavaslatát.

Lipót király láthatólag megdöbben: ugylátszik az udvar befolyásos emberei egészen más képét festették neki a válságnak, mint amilyen az tényleg. A forradalmi mozgalom ugyancsak hangosan hallatta szavát, de mig annak a híre a laekeni kastélyba eljutott, az udvari hírvivők keztüsz keze alaposan simíthatott a jelentésen, különben *Lipót* király nem habozott volna oly soká a kormány elbocsátásának ügyében. Most, e nevezetes audienca után megértette azt a sötét veszedelmet, amely dinasztiját és az egész országot fenyegeti. A mai nap fordulópont: *Lipót* király most már végleg szakítani fog a klerikális regime-mel.

Brüsszel, július 1.

(nvt.) Beszélük, hogy a választási reform elhalasztása egyenesen a király intervenciójára történt. A helyzet most mindig nagyon komoly.

Az ellenzéki pártok elhatározták, hogy folytatják a küzdelmet, ha a kormány nem mond le.

Hatvanöt munkás egyesület és százhuszezer bányász kimondotta, hogy megkezdik a sztrájkot, ha a választási reformot, bár módosítva is, újra benyújtják.

Brüsszel, július 1.

Brüsszel, Antwerpen, Gent és Lüttich polgármesterei ma kihallgatáson voltak a királlyal és a lelkére kötötték, hogy a veszedelmet csak úgy hárihatja et, ha sürgösen elbocsátja a miniszteriumot.

A király nem felett. Egy szóval sem árulta el, hogy mi a terve.

Politikai körökben a polgármesterek kihallgatását döntő fontosságúnak tartják.

Buls, Brüsszel polgármestere, nyíltan és férfiasan megmondotta a királynak, hogy a veszedelem nagy s aggasztó a helyzet, ha a klerikális választási reformot vissza nem vonják. Hangsúlyozta, hogy a liberális pártok szövetkeztek a szociáldemokratákkal a klerikális uralom megtörésére.

A király nagyon meghökkent *Buls* nyíltságán.

A kihallgatás után *Vandenpeereboom* miniszterelnököt hívatta a király és teljes egy óra hosszat tanácskozott vele.

Brüsszel, július 1.

A király ma hosszasan tanácskozott *Vandenpeereboom* miniszterelnökkel.

Brüsszel, július 1.

A tegnapi tüntető körmenet óriás terjedelmű volt. A klerikális demokrata párt is részt vett a menetben, amelyen körülbelül harmincezer ember volt. A tüntetők a *Marcellaist* és a régi „spanyol szabadságharc”-dalokat énekeltek, de a rendet sehol sem zavarták meg. A klerikális-ellenes mozgalom a vidéken is terjed. Klerikális ellenes tüntetés volt Lüttichben, Antwerpenben, Osztendében, Berviersben és Gentben. Lüttichben a *jesuita kolostor főnökét*, amint kinezett az ablakon, kövel megdöbték.

Brüsszel, július 1.

A válságot valószínűleg csak azzal tudják megoldani, hogy elnapolják a választási törvény javaslatának tárgyalását. Így tehát a választási reformot a július 5-ikére kitűzött ülésen sem fogják tárgyalni.

A város néhány utcáján tegnap délután ismétlődtek a zavargások. Ezek azonban nem voltak komolyabb természetűek.

Brüsszel, július 1.

Több szocialista- és haladó-párti képviselő a képviselőház elnökségéhez indítványt nyújtott be, mely a választói jognak a nép által kívánt revizióját illetőleg plebiszcitumot követel.

A *Petit Bleu* azt írja, hogy a kormány kaptulált. A *Journal du Peuple*, mely gyűszkerettel jelent meg, arra szoritkozik, hogy közli a kormány mai nyilatkozatait.

Brüsszel, július 1.

A *Maison du peuple* előtt tegnap este lassankint nagy tömeg gyült egybe, mely szocialista tüntetéseket rendezett. Fél tíz felé mintegy negyven polgárból álló csapat érkezett oda. A nagy terem zsufolva volt. *Van der Velde* és más szocialista képviselők beszédeket mondtak. A gyűlés befejezése után nagy menet, ellát zenekarral, a szocialista képviselők vezetése alatt énekelve bejárta a város főbb utcáit. A *Grande Place*on a menetet *Buls* polgármester üdvözölte, aki nyugalomra hívta fel a tüntetőket. A szabadelvílű lakosok részvételi előtt rokonszenves tüntetések voltak, míg a konzervatív lapok szerkesztősei előtt ellenségesen tüntettek, ami ellentünetésekre adott alkalmat. Komoly incidens nem történt.

Brüsszel, július 1.

Egy második mostre-meetingen a liberális *Houzeau* és *Tournay* szenátorok, meg *Lorand*, *Van der Velde* és *Fournemont* képviselők beszéltek. A 10.000-nyi emberből álló meeting elhatározta, hogy addig folytatja agitációit, mig meg nem törí, meg nem semmisíti a klerikálisok uralmát. A királyt a legélesebben támadták. Számos tüntető-fölvonulásra készülnek.

Brüsszel, július 1.

Néhány lap jelenti, hogy a miniszterelnököt, amidőn tegnap reggel a templomba ment, több munkás megtámadta. Egyikük ökölt arcvágta a hormányelnököt. A rendőrség nem akar a dologról sem tudni. Annyi tény, hogy a hangulat csendesebbé vált.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án uj

előfizetés nyílt a *Budapesti Napló*ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak fölhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A *Budapesti Napló* kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigoruan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

Mielőtt kerékpárt vesz vagy kerékpárját becserele, kérje árjegyzékét a világhírű

CHAMPION és THE ROYAL PROGRESS

kerékpároknak, melyek raktáraink túlszűfolttsága következtében mélyen leszállított árban kaphatók.

Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító

Láng Jakab és Fia kerékpárnagyra ktára, Budapesten.

VIII. József-kürt. 41. sz. Könyviselőszék: Kőbánya, Liget-tér A. sz.

műhely.

HIREK.

Dreyfusné.

Franciaország szabad földjét beragyogja az igazság és emberi jogok napja s vakító fénye elhat mindenüvé, ahol érző szívek megindulással nézték a századvégi nagy drámának kifejlését. Az Ördögsziget szegény rabja ott van újra hazája földjén és szorongó szíve várja új bírái ítéletét. Négy esztendő kinszenvedése megtörte déleg alakját, de nem verte ki lelkéből a szabadulás romélységét, mert Franciaország legnagyobb szellemi álltak a szegény száműzött mellé, hogy számon kérjék a catilináriusoktól, a kardcsörtető hamisítókól kegyetlen üzemleiket.

Hazaáruló volt: azzal vádolták, azért sujtott rá a legborzalmasabb büntetés. Eladta Franciaországot annak a gyűlölt nemzetnek, amelynek nevével a francia nő rémitgeti síró kisedét. A vezérkar hálóján keresztül nem hatolhatott az igazság fénye az elvakult bírákhoz és nem akadt köztük egy hang, amely a lélektani rugók titkos ajtain keresztül eljutott volna az igazság fölsímeréséhez.

És sokáig nem volt egész Franciaországban senki, aki hinni mert volna egy szörnyű bírói tévedésben. De mégis volt valaki. Egy asszony, az ördögszigeti rab felesége. A szerető hitves, aki elleste férjének minden gondolatát, aki látta őt munkájában, otthon a boldog családi körben, szívében meg volt győződve a száműzött rab ártatlanságáról és nem törődve a közvélemény hangos gunyakajával, az érző keblek szánakozásával fölvette egy nemzet bálványja ellen a harcot, amelyet aztán az ember jogok és humanizmus bajnokai diadalra vittek. Mert sokan voltak, akik elégették maguk mögött a népszerűség minden hidját, hogy csak egy ut legyen: az, amely az igazsághoz, az emberi jogok tiszteléséhez vezet.

Oh azok a banditák! Mert nem volt, hát kerestek okot a képmutatók a borzasztó bűn igazolására. Dorbézolt, szeretőket tartott, ordították a vezérkar csahosai oda a szegény hitvesnek, aki tudta, hogy éppoly hazugság, mint a vád, amely elvitte a férjet, gyermekeinek apját a gyilkos, kopár szigetre.

Büszke öpérettel, mérhetlen fájdalomtól csak a fekete ruhában álltva a világ elé, megjelent a szörnyű ítélet megsemmisítése és új pőr végett a köztársasági elnöknél. A császárokkal ölelkező egykori timárlegényt, úgy mondják, szívig hatotta a szenvedő nő fájdalma, de hiúságban áldozatul dobta az igazságot a népszerűségnek.

Egy reménységgel szegényebben távozott a bánatos asszony az Elyséből. És akkor lelkében megfogalmazott a gondolat, hogy két apró gyermekét ölbe kapva, térdre rogy a németek hatalmas császára előtt és az ő nemes gondolkodását, lovagias jellemét hívja föl tanúságtételre férje ártatlansága mellett. Nem sokáig kinozta ez a gondolat. Hazájának bírái szakították el gyermekeitől a legjobb apát, tőle a leggyengédebb hitvest, de a francia nő nem kérhet kegyelmet attól a császártól, akinek apái porba tiptorták a gloireit.

Csüggedő szíve vígasztalást keresett a hitben és esdő ajakkal a szeretet vallásának fejéhez, a Szent Atyához fordult, hogy a hit magasztos tanításaival nem irtalmat, de igazságot keressen szegény férjének. Akkor már magára csaptak Franciaországban az „affaire” hullámai és világszerte tisztelt nevek küzdöttek a vezérkar, a hadsereg, az egész francia közvélemény ellen. A hófehér agastyánnak nem volt válasza a szenvedő nő számára, de ha lett volna, a „Feszítsd meg!” üvöltései közt ki hallotta volna az ő esdő, kettelteljes szavát.

A gyöngő né száműzött szíve állt félre az ádáz küzdelemből, de mindig remélve a revízió küzdelmét, bizva abban még

akkor is, amikor hazája legtiszteltebb férfiai elbukva, száműzve, meggyalázza, esőndben várták az igazság derengését. Csak egyet kért még a hősekké asszony, hogy megosztassa férjével a száműzetés keserveit, ezt is megtagadták tőle.

Egy új kormányknak kellett jönnie, egy elnöknek kellett meghalnia, hogy elérkeshessék az igazság. Megjött, meghozta a semmitűszék nevezetes ítélete, amely új örömmel hintette be Hadamardék házáat. A még felhős égboltozaton ma új fényben ragog az igazság és bevilágít abba a kis cellába, ahol ma Dreyfus kapitány hosszú vértanuság után először ölelte keblére hitvesét, aki küzdött mint férfi és szeretett mint nő.

E. Gy.

Budapest, július 1.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Dr. Havass Rezső, a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke, Nansen látogatására Norvégia felé utazott. — Högyes Endre egyetemi tanár külföldi utjából visszaérkezett a fővárosba. — Dr. Sarló Artur egyetemi magántanár külföldi utjáról hazaérkezett.

— A király nyaralása. Bécsből jelentik, hogy a király hétfőn reggel különvonattal hosszabb nyári tartózkodásra Ischibe utazik.

— Ferdinánd Károly főherceg a királynál. A király ma délelőtt Ferdinánd Károly főherceget fogadta. A főherceg ez alkalommal kifejezte a királynak köszönését, amiért őt a Pozsonyban állomásozó 48-ik gyalogezred tulajdonosává kinevezte.

— Kitüntetések. A király Riffer Nándor nyugalmazott uradalmi főerdésznek és Kalvár Bálint uradalmi erdésznek a kopárak erdősítése terén szerzett érdemeik elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— Püspökök esküje. Bécsből jelenti tudósítónk, hogy a király ma délelőtt tizenegy órakor schönbrunn lakosztályában külön kihallgatáson fogadta Serics Mitrofant, az új bécsi görög-keleti szerb püspököt és Goldis Józsefet, az új aradi görög-keleti román püspököt, akik letették az esküt. Az ünnepies szertartásnál dr. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter és gróf Széchenyi Gyula magyar zászlósúr jártak közbe. Az eskümintát vértessaljai Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvasta föl.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter ma hosszabb látogatást tett gróf Golnechowski közös külügyminiszternél, később pedig a beteg Talliani nunciust állapotáról személyesen tudakozódott.

— V. Ferencnek emléke. V. Ferdinánd magyar király leiki üdvéért — halálának évfordulója alkalmából — ünnepi gyászintézetet volt ma délelőtt a budavari koronázó Mátyás templomban. A főhajó közepén díszes kalfalk állott, tele agatva a megboldogult uralkodó cimereivel. A pad sorok közt az alabájos koronázók álltak sorfalat. A főszentély padjaiban ültek Lobkovits herceg haditábornok, báró Leiner altábornagy, gróf Attems tábornok, a tábornoki kar tagjai, gróf Szapáry István, a főrendiház hűnagya, Kullmann Lajos tanácsnok. Rudnay Béla főkapitány, Ohlhauer kerületi előlőrő, Louffé bég török főkonul, Gauthier francia és Veisz Soma szerb alkonzul, számos törzsiszt. A gyászintézetet letartotta L. Árpád apát, kultuszminiszteri osztálytanácsos celebrált dr. Nemes Antal budavári plébános, Bozoky és Falvay rájárok s több növendékpap segédletével. A templomi ének- és zenekar Vavrincez Mór főegyházi karnagy G-moll zenekiemet adta elő, melynek magánrészlet Farkas Edith, Erll Anna, Juhász Ferenc és Kréty Károly énekeltek.

— Kinevezés. A kereskedelmi miniszter Schöber Albert miniszteri tanácsos államvasuti felügyelőt, az államvasutak kereskedelmi főosztályának főnökét, az ebbeli minőségének megtartása mellett, az államvasutak elnökgigazgatójának állandó helyettesévé nevezte ki.

— Ünnepelt iskolagazgató. Senyei Ferenc székesfővárosi iskola-gazgató, a Murányi-utcai községi iskola vezetője, a napokban töltötte be igazgatóságának tizenötödik és a tanügyi pályán való működésének harmincadik évét. Nagyszámú tisztelői és barátai e nevezetes évforduló alkalmából jubileumi ünnepélyt rendeztek tiszteletére, amelyen az Erzsébet-városnak számos előkelő polgára vett részt.

— Eötvös Károly a Dreyfus-ügyről. Eötvös Károly országgyűlési képviselő július 9-én Nagyváradon a Kereskedelmi Csarnok disztermében felolvasást tart a század legnagyobb politikai bűnpérről, a Dreyfus ügyről. A nagyváradiak élénk kíváncsisággal várják a felolvasást.

— Az osztrák és magyar vasutak érkekezete. Az osztrák és magyar vasutak közös igazgatói érkekezete a huszonegy óras időszámításnak a vasuti szolgálatban való behozatalát nem hozta javaslata.

— A nagy gyűjtő. Ugy vélik sokan, hogy az az agyvelő, amelynek a Coppée feje ad szállást, éppen ellentéte annak a halmazállapotnak, amelyet számlárnak szokás nevezni. A Dreyfus-ügy folyamán alkották meg ezt a fölvetést, a melyet nem akarunk a magunkévé tenni és a melyet minden célatosság nélkül irtunk e sorok elé, amelyekben Coppéeről, a nagy gyűjtőről akarunk csak szót tenni. A minap valami hősi emlékü házra gyűjtött, most ellenben „a jó franciák szindikátusát” akarja összehozni olyan pénzen, amely nem az üzerek piszkos aranyából került össze, hanem a munkának és takarékoságnak a filléreiből. Ezek a szép szavak abból a nyílt levélből vétettek, amelyet Coppée a „tisztesség” franciákhoz intéz, hogy velők és pénzükkel megalakítsa a „gazemberek” szindikátusa ellen a kontra-szindikátust. Szóval a Dreyfus-ügynek furák a következtései. Olyk ember elvágja a nyakát miatta, másik börtönbe kerül, harmadiknak beverik a kalapját a lövésnyitőben, Coppée pedig gyűjtő betegségbe esik. A gyógyítási költségeket aligha fogja fedezni a kis kollektának az eredménye.

— Klótid főherceggasszony háza. A belvárosnak azon a helyén, ahol az utóak szabályozása következtében sok házat leromboltak, tudvalevőleg Klótid főherceggasszony egy nagyobb telket vásárolt s azon fényes bérházat emeltetett. Az épületen ma este hat órakor tartották meg a bokréta ünnepét. Az állványok nemzeti színű drapériákkal, zászlókkal, magyar cimerekkel voltak díszítve. A munkát délután négy órakor beszüntették s kevéssel azután a főherceggasszony képviselőiben megérkezett Libits Józsefgazgató és Unterbauer József uevari tanácsos. Az ünnepség kezdetén a munkás zenekar a Himnuszt ját zotta, majd az épület legmagasabb részén megkezdődtek a pohárköszöntők, amelyekben a főherceggasszonytól kezdve egész a napszámosokig mindenkit felköszöntöttek. A munkások a fizetésükön felül kisebb-nagyobb jutalmakat kaptak. Az ünnepséget társasvacsora fejezte be. Itt említjük fel, hogy Klótid főherceggasszony ma vette meg a közmunkák tanácsától a Kigyó-utcában lebontott házak 550 □ ölet tevő üres telkét. A vételnél a közmunkák tanácsa képviselőiben Rupp Imre miniszteri tanácsos, Bakos Jenő osztálytanácsos, a főherceggasszony képviselőiben Unterbauer József, József főherceg udvari tanácsosa volt jelen. Az ingatlan az építést legközelebb megkezdik.

— Az érettségi alkonya. A francia kamara őszszel tárgyalja a középiskolák újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat többek közt az érettségi vizsgálatok eltörlését indítványzza, azzal a megokolással, hogy a nagyban divatozó tézis-rendszer valóságos szerencsejátékká változtatja a vizsgákat. A tervezet szerint a középiskolási tanulmányok a nyolcadik osztály osztályvizsgájával érnek véget. Minthogy a francia újítások két-három évtized múltán rendszeresen eljutnak hozzánk, őszinte örömmel üdvözölhetik ezt a hirt mindazok, — akik ma még nem tudnak olvasni.

— Petőfi ház. Irtunk már arról a mozgalomról, a melyet írói körök indítottak a végből, hogy Budapesten külön házban helyezték el a Petőfi Sándorra vonatkozó relikviákat. Ma a nagyváradi Szigligeti társaság is foglalkozott a hazafias eszmével és határozata értelmében átir a Petőfi-társasághoz, hogy valósítsa meg mielőbb a szép tervet; a Szigligeti társaság tőle telhetőleg segíteni fogja az eszme megvalósítását. Megemlítjük itt, hogy Endrődi Sándor érintkezett ez ügyben a főváros illetékes köreivel és ezek hajlandók átengedni a Petőfi ház előjaira a Petőfi szobor mögött levő befásított terület egy részét.

— A férj hagyatéka. A szerencsétlenül járt Bourgogne hajóronesa új gazdát kapott. Réssalné, aki az emlékeztetes katasztrófában férjét vesztette, a Compagnie Transatlantique-on százezer frank kártérítést követelt. A bíróság tegnapi megítélte az özvegynek a kérdéses összeget, de egyszermind helyet adott a társulat kérésének is, kimondván, hogy a felperes köteless mint kártérítést a Bourgogne roncsát átvenni, minthogy értéke meghaladja a százezer frankot.

Igy nyit majd Réssalné ócska vaskereskedést a — férje hagyatékából.

— Elítélt tábornokok. Pétervárról táviratozza tudósítónk: Péterváron a hadbírósg heteken át tárgyalta Ilovaiski és Koronosenzov tábornokoknak és tizenkét társuknak bünyjét. A vádlottakra rabizonyították, hogy kincstári pénzeket sikkasztottak, meghamisították a könyveket, vesztegettek, uszorát üztek és zsaroltak. A tábornokokat Szibériába való tizenkétévi száműzetésre ítélte a hadbírósg, a többi zredeseket, kapitányokat és polgári hivatalnokokat tíz-tizenkétévi kényszerletelezésre szorították a különféle szibériai tartományokban.

— **Egy türes talapat.** A *Champ de Marson* át öreg asszony ment a minap és hangosan zokogott közben. És furát felelt az öreg asszony, ha megkérdezték, hogy miért sir. Azt mondta, hogy igen szép hely ott Párisban a *Champ de Mars*, csak ne éktelenkednék rajta egy talapat, amelyről lemaradt a szobor. Pedig alája készítették. Hát mi ezen a sirni való? Hát az, hogy arról a talapatról éppen annak az öreg asszonynak a fiát felejtették le. Azaz hogy nem felejtették le, sőt hogy nagyon is emlékeztek a *prince impériale*-ra, a III. Napoleon fiára, akit ostoba zulukafferek öltek le valahol Dél-Afrikában, nagy bánatára az akkor már száműzött övezgy anyjának, meg egy csomó embernek, aki mind azt remélte, hogy valaha majd őt valja koronás urának. Amíg aztán Eugénia odajárt a zulukaffereknek, hogy rároskadhasson arra a földre, amely ivott a fia véreből, összeült egy csomó ember és pénz gyűjtött, amiből kitellett egy szobor, a szegény herceg szobra. Remekművet alkotott a szobrász, élt a márványban a herceg, fejétől mellig, addig a mellig, amelyiken olyan jól festett volna sok nagy, fényes csillagos ordó — és aztán még sem került oda a talapatra. Megtiltották. Ki? Miért? Hát elrejtették valahová, egy biztos házba, ahol hódolni jöttek eléje így nyár elején, elárvult alattvalói, évfordulóján a zulukafferek hősi tettének. Annak most éppen husz éve és úgy lehet, hogy meghallotta amaz üres maradt talapatnak a néma beszédét Eugénia császárné, az az öreg asszony, aki átment a minap a *Champ de Marson* és hangosan zokogott közben.

— **Éjszakai tűz Bécsben.** *Bécsből* jelenté tudósítónk, hogy az éjjel a *Rusten-gasse* egyik házában nagy tűz volt, amely egy eldobott szivarból keletkezett, azt hiszik ugyanis, hogy a kapu alatt levő gyümölcsös-kosarakat egy szivar gyújtotta meg. Mire a tüzet észrevették, a láng már elborította a lépcsőházat s az ablakokat. Az álmukból föl adt lakókat leirhatatlan rémület szállta meg, mert a lépcsőn s a kapun át nem menekülhettek a szabadba. A tűzoltóság ponyvát fesztett ki a ház előtt s a lakók abba ugráltak le. Az államvasutat egyik portása, a házában lakik, a házában lakó tűzoltóhoz akart rohanni, de utközben eszméletét veszítette a fojtó füsttől. Amikor a tüzet eloltatták, megtaláltak elszenesedett holttestét. Egy vidéki asszony olyan veszedelmes égési sebet szenvedett, hogy kórházba szállítása után két órával meghalt. Lánya is veszedelmes megsebesült. Azonkívül még nyolc lakó sebesült meg, részint a tüztől, részint pedig ugrás közben.

— **Előkelő oratorium.** Egy oratorium, a melyre nem szabad majd azt mondani a kritikusnak, hogy rossz. Egy roppantul előkelő kézzel írott oratorium olyan urtól, aki nemrégiben járt Palesztinában a feleségével egyetemben. . . . Meg nagy kíséret, szárnysegéd, kammerdiner, cseléd, katona. . . . Egy olyan urtól, aki színházi kritikus, költő, cenzor, tegezzék s fölmondta a páholyát az egyik berlini színházban azért, mert egy Hauptmann nevezetű ember darabját is ki-tűzték a repertoárra. . . . Egy olyan ur irja az oratoriumot, aki Sang an Aegir cím alatt már produkált egy kis zenét. . . . Nohát ezek után csak szép lesz az oratorium? . . .

— **Az Ur szolgálja.** Az Urnak akart éppen szolgálni, amikor az Ur magához szólította. *Zimonyból* írják, hogy *Bela-Crkva* község szerb *lelkészét* agyonütötte a villám, amikor éppen egy szomszédos községbe lovagolt, hogy az odaváló hiveknek szent misét mondjon. Utközben elérte a vihar és a villám a lovagló papot találta. Ló és lovas elterült a földön s másnap a hegyek között találták a lelkész megsebesedett testét. Most már érte mondották el az engesztelő szent misét.

— **Halálozás.** *Mikes Károly* székesfővárosi katonaugyvezetési segéd, a népfőlkései osztály főnöke, tegnap 56 éves korában váratlanul elhunyt. Halálát tisztviselőtársain kívül övegye, két fia és három leánya gyászolja. Temetés vasárnap délután 4 órakor lesz a Márton-utcai gyászházban.

Dr. *Menich János*, a Ferenc József rend lovagja, a bécsi cs. kir. tudomány egyetem díszokleveleivel kitüntetett orvosudora, tb. megyei és nyugalmazott járási főorvos, június 30-án délután 4 órakor 85 éves korában meghalt Tatan. A boldogultnak földi maradványait vasárnap július 2-ikán délután a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. Az engesztelő szent mise-áldozat július 3-ikán reggel 9 órakor lesz a tatai római katolikus templomban.

Barkó Jánosné június 30-án meghalt Nagyváradon ötvennégy éves korában.

Szalkay-Schwarz Jakab, a mátészalkai Ipar- és Kereske-delmi Bank alapító tagja és vezérigazgatója, június 28-ikán meghalt 69 éves korában. Az elhunytban dr. *Vásonyi Vilmos* publicista opósát, *Szalkai Sándor*, *Szalkai Gyula*, *Szalkai Emil* és *Szalkai Zsigmond* nagybirtokosok nagybátyjukat gyászolják.

— **A statisztikai hivatal könyvtára.** A központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtárát és térképgyűjteményét a könyvtár rendezése miatt július elsejétől augusztus 31-ikéig bezárják.

— **A Maehlap Adolf-üdüllőház megnyitása.** Három év előtt néhai *Maehlap Adolf* gyáros negyedik milliót hagyományozott jótékony célokra. Ebből az összegből kétszázezer forintot oly emberbaráti célnak szánt, amely a szenvedő emberiséget örök időkre van hivatva szolgálni. A végrendelet végrehajtói a nagylelkű adományt oly szegénysorsu lábadozó betegek ellátására határozták fordítani, akiknek súlyos betegségeik után még gondozásra és jó ételmezésre van szükségük. Az alapítványt a magyar vörös-kereszt egyesületre bízta. Így született meg Magyarországon az első üdüllőház eszméje és a magyar vörös-kereszt egyesület buzgó intézőinek köszönhető, hogy a *Maehlap Adolf-üdüllőház* ma már átadhatták emberbaráti rendeltetésének. A vörös kereszt egyesület az alapítványt csorbítatlanul hagyta és csak annak kamataiból építette fel az üdüllőházat az Erzsébet-kórház gyönyörű parkjában. Az üdüllőház huszonnegy szegény lábadozó fogad be, ahol ezek teljesen díjmentes ellátásban részesülnek. A szép egyemeletes épület, melyet *Hausmann* tanártervezés szerint *Pucher* építőmester épített, teljes összhangban van az Erzsébet-kórház pavillonjaival. Az üdüllőházat az egyesület gazdasági szempontból úgy szervezte, hogy az az Erzsébet-kórház egyik osztálya gyanánt működik. Az ügyeket dr. *Szendassy Lajos* egyetemi magántanátr főorvos, a háztartást pedig *Bozroghy Lujza* egyetemi intéző néne vezeti. Más alkalmazottra nincs is szükség, mert a házi munkákat maguk a lábadozók végzik. Az üdüllőházba valláskülönbőség nélkül mindenkit felvesznek. Elhelyezést nyerhet tizenegy férfi és tíz nő. A helyek egynegyed részét a honvédelmi miniszter, egynegyedét a székesfőváros, egynegyedét a pesti izraelita hitközség, egynegyed pedig a magyar vörös-kereszt-egyesület tölti be. Az izraelita vallásu lábadozók kívánságukra szerzetartásos ellátásban részesülnek.

Ma délelőtt nyitotta meg ünnepélyesen a Magyar Vörös-kereszt-Egyesület Erzsébet-kórház parkjában épült *Maehlap Adolf-üdüllőház*-at. A megnyitáson nagy és előkelő közönség volt jelen. A *Maehlap*-család tagjain kívül ott voltak: dr. *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter, egyetemi tiszteletbeli alelnök, a belügyminisztérium képviselőjében dr. *Bezeredy Viktor* miniszteri tanácsos, a honvédelmi minisztérium képviselőjében *Szlávy Béla* honvédezedes, a hadügyminisztérium képviselőjében *Bessenyei Ferenc* vezérőrnagy, dr. *Paikert Alajos* vezértörzsorvos, *Máday Izidor* osztálytanácsos és dr. *Svehla Kálmán* törzsorvos. Az egyesületi választmányi képviselőjében: dr. *Babarci Schwartz* Ottó főgondnok, *Ebáris József* jegyző, *Argay János* irodafőnök, dr. *Janny Gyula* Erzsébet-kórházi igazgató, dr. *Elscher Gyula*, dr. *Parkas László* és dr. *Szendassy Sándor* főorvosok, *Houchard* Ottó főnökasszony, dr. *Rapcsák Lajos* intéző főorvos, *Wlassék János* lelkész.

Pontban tíz órakor érkezett meg dr. *Darányi Ignác* miniszter, akit a bejáratnál dr. *Janny* igazgató és *Argay János* irodafőnök fogadtak. A megjelentek az üdüllőház első emeleti termében gyülekeztek és a belépő minisztert zajos éljenzéssel fogadták. Erre dr. *Babarci Schwartz* Ottó főgondnok röviden ismertette az üdüllőház történetét és kegyeletes szavakban emlékezett meg néhai *Maehlap Adolf*-ról, a nemeslelkű adományozóról és köszönetet adott kifejezést a végrendelet végrehajtóinak, akik az alapítványt az egyesület tulajdonába juttatták. Végül kárta *Darányi Ignác* minisztert az üdüllőház megnyitására.

Darányi Ignác miniszter előrebocsátotta, hogy az egyesület nagyérdemű elnöke gróf *Csekonics Endre* akadályozva felvált a megjelenésben, neki jutott a megtisztelő feladat, az első magyarországi üdüllőházat megnyitni és átadni emberbaráti rendeltetésének. Hálás szívvel emlékezik meg a nagylelkű alapítóról, aki különben személyes jó barátja volt és készüni a végrendelet végrehajtóinak is az üdüllőház megnyitását. Végül köszönetet mond *Babarci Schwartz* Ottónak, aki az üdüllőház létesítése körül buzgólkodott.

Elkesz éljenzés követte a miniszter szavait s a jelenlevők melegen üdvözölték az alapító hozzátartozóit és *Babarci Schwartz* Ottó főgondnokot, akinek fáradhatlan buzgalma tette lehetővé az üdüllőház létesítését és célirányos berendezését.

— **Felhőszakadás.** *Bünnből* táviratozzák: *Gross-Meseritschből* jelentik, hogy tegnap felhőszakadás volt, amelynek következtében vízáradás állott be és igen nagy kárt okozott, még nem tudni ugyan pontosan, hogy mekkorát, de 10.000 frtnál jóval többet. A víz több hidat elragadott, miáltal forgalomzavar állott be. Három emberélet is áldozatul esett. Több ház bedőlött.

— **Házasság.** *Weisz Ármin* posta- és táviró-tiszt Iglné eljegyezte *Wolf József* iglói-füredi gipszgyárberlő leányát *Ilnokát*.

Ifj. Bodnár Pál tisztviselő eljegyezte övegy *Kaprinay* Kranssich Ferencné, *Woditska* Blanka urhölgyet Budapesten.

Drégely Dezső székes fővárosi tanító július 4-ikén délután hat órakor esküszik örök bűséget a III. kerületi újlaki római katolikus templomban *Fuskás Erzséke* kisasszonynak.

— **A főváros és a magyar ipar.** A magyar ipart egyáltalában nem részesítjük abban a pártfogásban, amire szüksége volna a fejlődésben. Az a baj, hogy a magyar felületesség nem tud felemelkedni odáig, hogy nemzeti kérdést csináljon ebből s míg körül mindenfele a legfeltehetőbb gonddal zárják el előlünk a határokat, mi igen sokszor a mi iparunk rovására dédelgetjük a külföldit. Vagy ha ezt nem is tesszük, de közönyösek vagyunk azzal szemben, hogy magyar-e vagy idegen az az ipari produktum, amit vásárolunk. S ezt a közönyt sinyli is a magyar ipar, amelynek némely ága nem is tud megismosodni semmiképpen, éppen csak a miatt, mert a publikum nyugodalmatlan bánásmóddal enged meg, hogy a magyar helyett idegen holmit tukmáljanak a nyakára. Ez a közöny még a mi bünyünkél is súlyosabb elbírálás alá eső bűn, ha nagy erkölcsi testületek esnek bele. Például a főváros. Pedig úgy áll a dolog, hogy mindez ideig a mi magisztrátusunk se valami sokat törődött azzal, hogy milliókra menő megrendelésiért magyarnak fizeti-e ki a pénzt vagy idegennek. Nem kívánja azt senki, hogy ezen a réven kibővüljön a főváros a pénzét s jó munka helyett selejtest fogadjon el csak azért, mert magyar ember fabrikálta. De a magyar ipar a legtöbb irányban versenyképes már s mindazoknak, a kik nemcsak fiait, hanem apáit is kell hogy legyenek ennek a nemzetnek, az is valami, ha rá is kell fizetni valamicskét, hogy magyar produktumot vásároltak idegen helyett. Ez legalább is megnyugtató és kellemes érzés. . . . Manapságtól kezdve azonban — úgy látszik — másként lesz. A polgármester ezt a rendeletet tette ma közzé:

Ujabbán több oldalról, a többek között a törvényhatósági bizottság közgyűlésének tárgyalásán és a sajtó részéről vita tárgya volt, hogy a fővárosi közművek létesítésénél és a főváros különféle ipari szükségleteinek beszerzésénél a hazai ipar a főváros hatósága részéről nem részesül olyan támogatásban, amint azt a hazai ipar pártolása s ekként a hazai ipar fejlesztése révén a nemzeti vagyonosodás érdeke megkívánja.

Noha jól tudom, hogy a főváros hatósága a fővárosi ipari szükségleteinek beszerzésénél, amennyiben a hazai ipar termékei, minőség és ár tekintetében a külföldi hasonló ipartermékekkel egyenlők voltak, sőt még abban az esetben is, amikor a főváros pénzügyi érdekének szempontjából a külföldi ipartermékek javára némi árkülönbözetet állapítottak meg, a multban is mindenkor a hazai ipar termékeinek adott előnyt, mégis, mivel a nemzetgazdasági szempontból annyira fontos iparfejlesztés nagyobb lendületét csak akkor nyerhet, ha a hazai ipart az arra hivatott tényezők még áldozatok árán is megfelelő támogatásban részesítik és tekintve, hogy a hazai ipar támogatása különösen a fővárosnak hazafias kötelessége, főkértem a tanácsot, hogy a jövőben a közművek létesítésénél és a főváros mindennemű ipari szükségletének a beszerzésénél, ha a főváros vagyoni érdekeinek érzékeny sérelmével nem jár, a hazai ipar termékeit a külföldi hasonló ipartermékekkel szemben előnyben részesítse.

A főváros ama hivatalait és intézeteit pedig, amelyek szükségleteiket saját hatáskörükben szerzik be, erre szigorúan fölhívom, illetve utasítom.

Ez az irás bizonyára változtat az eddigi gyakorlati ferdeségein. S még csak meg se kell köszönni. Hiszen az csak természetes, hogy a főváros a magyarságnak tartozik egy kis jóindulat.

— **Beültött munkagyűlés.** A *budapesti asztalos-segéd*ek holnap délelőtt a Nap-utóban levő *Diana*-kertben gyűlést akartak tartani, amelyen helyzetükről, a sztrájk előkészítéséről és megkezdéséről akartak tárgyalni, illetve a sztrájk kimondását akarták elhatározni. A rendőrség ezt a gyűlést beültotta azzal a megokolással, hogy miután a gyűlés napirendjének második pontjából és a gyűlés alkalmából kibocsátott nyilvános felhívásokból kitűnik, hogy a gyűlés a legközelebbi műhelysztrájk kimondása mellett akar határozni, az közrendészeti szempontból nem engedélyezhető. — Ha már éppen ok kell, hát ez is ok. . . .

— **Eltűnt.** *Sattler Adolf* tizenhét éves kárpitósinak keddi óta eltűnt szüleinek *István-ter* 16. szám alatti lakásáról. Mivel szülei aggódnak, hogy fukat valami baleset érte, eltűnését bejelentették a rendőrségnek.

— **Az óvóban.** Szép ünnepély volt tegnap a IX. kerületi tűzoltó-utcai óvóban; a kedves kis gyermekesereg úgysen s jókedvvel mutatta be picit tudományát a szülők és az egybegyűlt diszes vendégek előtt. A siker a két derék óvónő *Lőrinc Szilárdné* és *Livóczy Irán* buzgószagát dicsesti.

— **Dal a törvényről.** Az italméresi jövedékről is lehet költeményt írni, ha szép dolgok vannak benne. Az italmérés pedig nem emlékeztet kellemetes képekre. Rossz az mindenképpen, hogy egyebet is iszunk, mint vizet. Micsoda józanság volna itt mindenfelé s micsoda részegség dühöng mostanság... (Mig itt irunk, lenn az utcán éppen azt ordítja egy lump, hogy bort iszik és nem ecetet.) Az új italméresi jövedékről szóló törvényben valami olyas igyekezet van, hogy kevesebb legyen ezután a részegség vagy legalább is — nem több, mint amennyit manapság termel a pálinka. Először is kimondja a törvény, hogy nem engedélyez több pálinkaméretet, mint amennyi ma van. Ez a legnagyobb numerus. Kevesebb lehet, de több semmiképpen se. Ebben is van egy kis megnagyúrtat, bár őszintén szólva, nagyon sok nálunk már ma is a pálinkás butik. No de legalább nem lesz több. Van aztán a törvényben egy okos, szép ellenzéki produktum is. A *Rákay* László révén jutott bele. Ugy szól, hogy: a pálinkamérő csak józan embert szolgálhat ki. A részegnek nem szabad adni több italt. Aki ezt a paragrafust nem tiszteli és megszegi — elveszti az engedélyét. Szóval, ezután már csak részeg lehet az ember ebben az országban, de még részegebb nem. Hiszen ebben az országban már a pálinkás bódék publikumáról is kezd gondoskodni a törvény... Kezd emberré válni az ember...

— **Lakbér-emelés a temetőben.** Tessék elolvadni az alább következő hivatalos kommunikét szó-rul-szóra úgy, amint mi kaptuk:

(*Sírhely-árak felemelése.*) A farkasréti temetőben az ugynevezett közönséges sírhelyeknek nyitott 7. számú parcellában az első sorban a sírhelyek elfogytak s így felmerült az a vélemény, hogy a nagyobb mértékben keresett új sírhelyek elárúsítása céljából újabb sírhelytábla volna nyitandó. Minthogy azonban a 6-ik és 10-ik számú temetkezési táblákon a különböző minőségű sírhelyeknek aránytalanul történő igénybevétele következtében a 3 forintos sírhelyekből a készlet oly nagy, hogy a sírhelytáblák lezárása tíz éven belül alig volna lehetséges és egyéb körülményeknél fogva is a temető állandóság veszélyeztetve volna, a németvágyi temetőgondnokság és a dunajbópparti temető-bizottmány véleménye alapján a tanács azt a javaslatot teszi a közgyűlésnek, hogy újabb közönséges rendű nagy sírok befogadására szolgáló temetkezési tábla nyitása mellőztessék s a 10. számú sírhelytábla 3. sorában lévő sírhelyek ára 3 forintról 5 forintra emeltesse, illetve a közönséges rendű 5 forintos sírhelyek az említett sírhelytábla 3-ik sorában szolgáltatassanak ki.

A hivatalosan üzleti stílus mindig kellemetlen, de minő irtózatossan hangzik a jelen esetben! Elvégre csak arról van szó, hogy a lakbért a temetőben, shová valamikor mindnyájan jutunk, fölemeltek, — és ime, mégis eszünkbe jut ebben a pillanatban minden drága halottunk, akit már el kellett temetnünk. Mikor a legirtózatabb fájdalom dul a szívünkben az elhunyt kedves ravatala mellett, el kell mennünk a temetési vállalkozóhoz, aki barátságos mosolyal adja tudunkra, hogy ez meg ez a koporsó x, — ennyit meg ennyi gyertya pedig y forintba kerül. És amikor a csillagokat szeretőnk lehozni mécsesnek a drága halott sírjára, elfog az üzleti alku kényszerűsége. Oh milyen szép gyász volt a klasszikus korban, amikor a gyermekek föl vitték a hegy ormára az apa kihült testét és miután a máglyán elhamvadt, urnába tették a drága maradványt. Akkor az élet vége a halál volt. Ma a halál az üzlet kezdete... Hanem azért máskor, jó uraim, fogalmazzák meg másékat az ilyen kommunikét, hiszen, amit mi önként ösmernék, fogják maguk még egyszer újra fölemelni a lakbért a temetőben.

— **Huszton év. Vaszó** Sándor táviratkézből ma ülte meg huszonöt évi hivatalba lépésének jubileumát. Ebből az alkalmából kártársai nevében *Hajdu* Ferenc kézből megható szavakban üdvözölte, utána *Dávid* Endre posta- és táviratfelügyelő szép beszédében buzdította továbbra is a munkára. Végre *Győrke* Mihály mint osztályfőnöke üdvözölte, aztán átadták neki a kártársak ajándékát, egy remek szép pecsétygyűrűt, amelyet meghatottan készített meg a jubiláns.

— **Időjárás.** Az Országos Meteorológiai Intézet jelentése szerint az időjárás 1899. július elsején a következő volt: Az ország nyugati felében zivataros esők voltak. 1—5 mm. esett: Magyaróvárott, Ógyallán, Budapesten, Herényben, Csáktornyaiban és Eszéken (zivatarral). 6—10 mm.: Kistarcalon; Sopronban, Zagrábban, Fiumében, Zomborban (zivatarral) és Egerben. 11—20 mm.: Karolyvárosban, Pécsen (zivatarral, zápor és kevés jégeső); 20 mm. felett Selmeobányán (zivatarral) és Nagyszombatban (zivatarral). Az ország keleti felében ez ideig túlságosan derült és száraz az idő. A hőmérséklet tegnap sok helyen elérte a 30° C-t, ma reggelig általában elég meleg az idő.

— **Beomlott lépcsőház.** A Szentkirályi-utca 3-ik számú ház csöndjét ma délelőtt rémes dörrenés verte fel: a lépcsőház egy része irtózatossan robajjal beomlott. A harmadik emelet 25-ik számú lakásból, amelynek a lépcsőháza nyílik a bejárata, ma délelőtt özvegy *Osvald* Sándornak állami nőpariskolai tanárnő ki akart költözködni. A költözködéssel *Hahn* Lajos, Bethlen-utca 5. szám alatt lakó butorszállítót bízta meg. Az emberek ma reggel beállították és hozzáfogtak a butorszállításhoz. Négy ember a zongorát akarta levinni. Szakavatlan emberek lévén elmulasztották a zongora lábai helyére való kitételeket becsavarni, hogy ezekre erősítsék a köteleket. Alig mentek hat lépcsőfokot, amikor a zongora kicsuszott a kötelekből és mennydörgésszerű robajjal lezuhant. A körülbelül 200 kilogramm nehéz zongora három lépcsőfokot átszakított és azután lecsuszott a lépcső pihenőjére, ahol megállott. A kitört lépcsőfokok lezuhantak a második emeletre és folytonos dörgés közben ott is három lépcsőfokot törtek át. Most már hatalmas kötéreg zuhant az első emeletre, ahol négy lépcsőfokot kitörve tíz lépcsőfok zuhant a földszintre. Az irtózatossan robaj egészen megrezskeltette a házat. A lakók rémülettel futottak a folyosókra, mindenki borzalmas szerencsétlenségtől tartott. Különös szerencse, hogy a beomlás pillanatában senkise volt a lépcsőházban és így emberéletben nem esett kár. A rendőrség elzárta a lépcsőházat. A kerületi mérnök helyszíni szemlét tartott és elrendelte a lépcsőház kijáratát.

— **Pardon, de csak ingyen.** Loubet jó ember, ha nem kerül pénzbe. Ilyenformán vagyunk jó emberek mi is úgy általában, Loubet azonban nemcsak a maga zsebére van tekintettel, hanem a köztársaságra is. Ennyiben mi előnyben vagyunk fölötte. Nálunk az állam vagyonszállítójával törődni nem szokás... Ez a kis elmélkedés abból az apropóból iratik, hogy a nemzeti ünnepen, július tizenegyedikén, kegyelmet ad az elnök ur minden fiakkerkocsinak, aki gyorshajásért eltiltetett. Kegyelmet kapnak sokak, akiknek a rabkosztási pénzbe kerülne, de nem kegyelmezett meg senkinek, akit pénz-bírságra ítelt a törvény. Kárral nem kegyelmez.

— **Halálos kiszolgálás.** Junius 25-ikén reggel a krassó-szörénymezeyi *Kernyecsán Jovanovics* Pál boltja előtt halva találtak meg a tízéves *Czinku* Aurélt. A fiut agyonlőtte valaki, mert a fejében tömérdek seréret találtak. A gyilkosság története, mint most kiderült, a következő: A gyereket esti tíz órakor az apja dohányért küldte a boltba, a fiu azonban elvesztette a pénzt és hitelbe kért dohányt. A bolt ablakán át kétszer is elutasították, a fiu azonban nem mert hazamenni és harmadszor is bekopogtatott, bárha megmondták neki, hogy ha odébb nem áll, rálőnek. A harmadik kopogtatás után a szegény fiu a közelből kapott lövéstől összerogyott és elvérzett. A községi előjáróság kiderítette, hogy *Jovanovics* nem voltak otthon, azon az éjszakán Kákován jártak valami bevásárlás végett s aki a fiut meglőtte, az *Jovanovics*nak tizenhat éves fia volt, ki mint boltoslegény szolgált egy másik községsben s akkor éppen látogatásban volt otthon. A szegény kis *Czinku* Aurélt nagy részvétellel temették el, a *Jovanovics*-fiut még idejében bevitték *Oravicsbányára*, kulonben a temetés napján feldühödt nép agyonlőtte volna.

— **Vasuti kedvezmények.** *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter a szeptember 13-ától 17-ig Budapesten tartandó nemzetközi gyermekvédő kongresszusnak egy külföldi látogatói számára a visszautazásra is, valamint a szüneti gyermektelep megtekintésére szeptember 14-ére tervezett zebegényi kirándulásra is érvényes félúti menetdíjakat engedélyezett a magyar államvasutak vonalain. Azonkívül utasította a vasutak igazgatóságát, hogy a legközelebbi magyar vasuti igazgatási értekezleten a többi városi vasutakat is hasonló kedvezmény engedélyezésére kérje fel.

— **Vasárnapi és köznapi közönség.** A következő panaszos levelet kaptuk:

Az iparszarnokban elhelyezett *Kereskedelmi Múzeum* és állandó kiállításnak egyik főcélja az, hogy a törekvő iparmunkások az ottan kiállított tárgyakat s ipartermékeket megtekinthessék s azokat haladás céljából alaposan tanulmányozhassák. Tudomásom szerint a látást látogatók díjmentesen. Mi szükség van tehát arra, hogy éppen vasárnap és ünnepnap délután, amikor minden munkás szabad, a kiállítás megtekintését, megnehezítik nekik azzal, hogy ilyenkor belépődíjat szednek? Okvetlen szükség van erre a csekély bevételre? Am határozatlan meg egy hétköznapi belépődíjak fizetésére, amikor a tehetősebb közönség látogatója a kiállítást, a kik a 10—20 krajcárnyi díjat könnyen fizethetik.

— **Új magyar iparcik.** A közönség körében több oldalról megnyilatkozott érdeklődés alkalmul szolgált a kőbányai királyserfőző vezetésének arra, hogy megfontoltsággal tárgyalja tegye azt az óhaját, mely szerint a gyógyhatású kitűnő *Góliát* malátasörrel előállítására használt s gyarában kiváló minőségben produkált malátát, mint kávé pótló anyagot dolgoztassa fel. Ugy értesülünk, hogy az az eszme az

igazgatóságban már teljesen megérelmődött s az erre vonatkozó kiviteli munkálatok folyamatban vannak úgy, hogy a királyserfőző rövid idő múlva *Góliát malátá* kávé forgalomba hozatalával egy új magyar iparcikket fog remélhetőleg diadalra jutatni.

— **Somossy Mulató.** A *Somossy* Mulatóban a júliusi variété programot fényesen állították össze, 4-ikén kezd meg rövid vendégszereplését *Gauthier*, a fej nélküli illuzionista.

— **A Telefon Hírmondó a nyári évadban.** A főváros és környéke közönségének az a része, amely a nyarat nem töltheti fürdőhelyen, vagy szórakoztató utazással, bizonyára szívesen veszi tudomásul, hogy mulattatásáról a holt szezonban is igyekszik gondoskodni a *Telefon Hírmondó*. A beszélő újság ugyanaponta délután fél 5 órától kezdve a *honnétlenek* hangversenyét követve, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva két cigánybanda és egy katonaszemély játékát lehet hallani a *Hírmondó* kagylóin. E mellett mindennap több kitűnő tárcát, s érdekes különféleket olvastat fel a *Hírmondó* szerkesztősége. Hogy a hírszolgálat a holt szezonban is kifogástalan, azt bizonyára nem kell bizonyítani azok előtt, akik tudják, hogy a beszélő újság a *Dreyfus*-ügyről, a belgiumi és olaszországi eseményekről mily fontos és gyors tudósításokat közöl.

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugasból dr. *Nicholson* mesterséges dobhartájának alkalmazása által kigyógyult, 20,000 márkát ajándékozott dr. *Nicholson* intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhartáját, ingyen megkapják azt. Levelek Intézetnek *Nicholson Longcott*, *Gunnersbury*, *London*, *W. England* címére küldendők.

(x) **Gyomorbakok.** A gyomor kisebb betegségeiből azért származik legtöbbnyire nagyobb baj, mert az orvoslásukat elhanyagolják. Pedig ajánlatos a kisebb baj orvoslása, erre legalkalmasabb a dr. *Rosa-féle* balzsam, amely *Fragner B.* gyógyszerárban (Prága, 203. III.) készült és minden gyógyszerárban kapható.

(x) **Ahol mulatnak.** A fényképrész tudományának egyik legújabb és minden figyelmet megérdemlő vívmánya segítségével készült egy egész sorozat remek fénykép a mulató Londonról. Ez a legnagyobb világáros éjjeli életét mutatja be gyönyörű felvételekkel s olyan meglepő, hogy a közönség egészen el van tőlük ragadtatva. E sorozatot megszerezte a Magyar Körképártás és beillesztette a „Világ körüli utazás” sorozatba, amely különben is állandóan a legnagyobb vonzerőt gyakorolja. A „Hódoló disz-felvonulás” körkép látogatói külön belépődíj nélkül tekinthetik meg úgy az „Utazás a világra körül 45 per alatt”, mint a mulató London éjjeli felvételeit, amelyek bemutatása vasárnap délelőtt 11 órakor, délután pedig 4, 5 és 6 órakor történik.

Gallovich.

Albíróból dalénekes. — Csábítás: — Amerikai párba. — Szökés. — A rikkancs. — Visszatérés Európába.

Budapest, július 1.

A hivatalos lap szedéséből már kiderült, hogy a körözvény, amely jödeig ébren tartotta az érdeklődést ama *Gallovich* Viktor nevű albíró iránt, aki megházasodott csak azért, hogy a felesége hozományával megszökjék Amerikába. Az emberek, még mielőtt a hatóságok lemondtak róla, elfelejtették már őt is, meg azt a csunyaságot is, amit elkövetett, az ő esete óta történtek már nagyobb érdekességek is. De most újra kér egy kis érdeklődést maga iránt oda át a föld tulsó részén.

Egy magyar ember, aki csak az imént érkezett meg Hamburgon át Amerikából, idézi fel őt a feledékenységi homályából. Iseri *Gallovich*ot, többször látta Amerikában, s a legváltozatosabb részleteket mondja el ottani életeről. Igazi kalandós, amerikai történet, de nagyon ráillik a megszökött albíróra. Sajátságos, hogy annak, aki ezt a történetet elmondta, a keresztneve olyan, mint a történet hőséé, a vezetékneve pedig éppen olyan betűvel kezdődik, mint az övé. Ugy hívják, hogy *Garami Viktor*. Legalább így mutatkozott be tudósítónknak, akivel egy városligeti vendéglőben találkoztunk.

Elmondta pedig a következőket:

Érdekes történetet mondok el, legalább azt hiszem, hogy érdeklődnek meg itthon *Gallovich* Viktor iránt. Oda át sokat beszéltek legutóbb róla. Hires ember lett ám belőle, fél New York ismeri a *csinos énekest*. Az úgy hiszem ismeretes, hogy szökésében utólrta a sors keze. A hajó, amelyen utazott, lékelt kapott, s az utasok a mentőcsónakokon vesztegeltek, amíg segítség érkezett. A *Viktória* vette fel őket s ezen folytatták útjukat. *Gallovich* is örült, hogy életét megmenthette, pedig pénze az utolsó fillérig odaveszett. Szegényen, reményeiben csalódottan s most már cél nélkül lépett a partra, s néhány nap múlva Brooklynba került.

Tanácsalannul jött art az utcákon, majd betért egy vendéglőbe, ahol a tört németessel beszélő pincérral beszélni kezdett. Attól hallotta, hogy Mr. J. G. *Clomson* daltársulatot szervez New Yorkban s jóbangu magyar énekest keres. *Gallovich* kapott az alkalmon, felkereste a direktort s még aznap megkötötték a szerződést. Nemsokára a plakátok révén ismertté lett. Nevét természetesen újjal cserélte fel. Egy *Ferenecz* Elly nevű magyar leánynyal lépett fel esténként s ropogós esárdásakkal csakhamar a közönség kedvenceivé lettek.

Ez időtájt történt, hogy Gallovich viszonyt kezdett P. G. newyorki szeszgyári hivatalnok rendkívül szép feleségével. A férj, amikor bizonyosat tudott, elhatározta magát, hogy leszámol a csábítóval. Az alkalom erre csakhamar megjött. Gallovichot a nyílt utcán megbotozta. Sok apróbb részlete volt még a dolognak s a vége az lett, hogy a nemrégiben még jó barátok fekete s fehér golyót tettek egy kalapba s bekötött szemmel kihuztak onnan egyet-egyét:

A fekete golyó Galloviché lett. Április elsején kellett volna leszámolnia önmagával. P. G. április első reggelén megkapta pontosan a fekete golyót rejtő kis dobozt, ahogy odaát szokás és aznap — elűnt Gallovich. A rendőrség kereste, de nem akadt nyomára sehoh.

Néhány nap múlva Milwaukeeba kellett menem. Az egyik fogadó, a Hotel Pfister előtt, amely az odaérkező magyarok megszálló helye, — több magyar alkalmazottja is van — nagy tolongás volt.

A csoport közepén egy borotvált képi, csinos ábrázatu férfi állott, jobb kezében hatalmas csomó magyar lap. Nem is kellett kinalnia az újságokat, a körülötte lévő, akiknek tulajdon részre magyar volt, megrohanták és tulcaltatva egymást, néhány perc alatt elkapták a lapokat. A férfi hirtelen tovább állott, miközben egy mellettem ácsorgó pincérfinak ezt sugta:

— Ötven, különböző régi szám volt!

S nevetett, hogy ilyen sikerült üzletet csinált. Hangjáról felismertem — Gallovich volt.

Érdeklődtem utána a városban s megtudtam, hogy nagy nélkülözések között él valahol messze a külvárosban egy kis szobácskában. A házból azt beszélte, hogy minden holmiját értékesíteni fogja, hogy visszatérhessen Európába, valószínűleg Párisba . . .

Ezeket beszélt el Garami Viktor a tudósítónknak, akitől késő éjszaka az Andrássy-ut sarkán elvála, a régi kiállítási hidon át a Városliget sötétségében elűnt.

Rab-költészet.

(Lombroso legújabb művéből.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Turin, június 27.

Az olasz könyvpiacnak legújabb szociológiai bizonyára az egész művelt világon fognak foglalkozni. Az érdekes kötet, amely a turini könyvkereskedésekbe csúszó a közönséget, Lombroso Cézár tollából került ki, aki bizonyítékul ismeretes teoriájának, hogy tudniillik a gonosztevők nem a megtorló börtönbe, hanem a gyógyító tébolydába valók, ismét hatalmas tanulmányt írt.

A legérdekesebb része Lombroso könyvének az a fejezet, amelyben több fegyencnek a nyilatkozatát teszi közzé a szabadságvesztés javító értékéről. Egy némelyiknek a megjegyzése oly mély és találó, hogy becsültek valék bármelyik bölcselkedő tudósak.

Tessék csak elolvasni ezeket a rab-intervjúkat! Az első ezeket írja:

I.

Ha már az abszolút izoláltság minden ember számára, aki nem Diogenes, a legszörnyebb büntetést jelenti, Olaszországban még a tökéletes téltelenséggel és türehtetlen naplopással súlyosbitják. Ezért is a cellarendszer olyan fizikai és erkölcsi kínzó eszköz, amely nem méltó fölvilágosodott korunkhoz és módjában igazságtalan, céljainak pedig föltétlenül ellenmondó eljárás.

Pietro.

II.

Tizennyolc éves vagyok és a sors úgy akarta, hogy néhányszor bűnbe essem. Mindannyiszor börtönbe kerültem. És miféle javulást vitt végbe bennem a börtön? Csak tökéletesebbé tette romlottságomat.

Alfonso.

III.

Igazad van, Alfonso; mit is gondolnak azok az urak: mi lesz belőlünk, ha néhány hónapig vagy évig cellában lustálkodni hagyunk, amikor éppen a renyheség hozott ide minket?!

Luigi.

Lombroso, aki a fegyházigazgatóságok engedelmével körözte kérdőíveit a cellákban, csak a keresztneveket írta az egyes nyilatkozatok alá. Vajon minő bűnökért szenvednek ezek a szerencsétlenek, akik a börtön irtóztató magányában tetlenül halálra unatkoznak és epekedő szomjúsággal gondolnak a munkára, mint valami gyönyörűsége, noha künn a szabad életben esküdt ellenségei voltak.

A tudós könyvének egy másik részében a rabköltsézet roppantul érdekes anyagát gyűjtötte össze. Hazafias himnuszok, szerelmi dalok, szabad-

ság-rapszódia, álomképek, a börtön és a börtönélet akasztófa-humora, világfájdalom és lemondás stb. tarka sorrendben váltják föl egymást. Ezek a költemények gyakran igen hatásosak és nem egyszer tökéletes formában vannak megírva.

Nagyon csinos költeményeket írt egy Braziliából származó gonosztevő, — egy husz éves egyetemi hallgató, nagyon szorgalmas fiatal ember, aki a legnagyobb szükségben egy leányt támadott meg, megölt és kirabolt. Megkegyelmeztek neki.

Ime néhány költeménye ennek a szerencsétlen ifjunak prózai fordításban.

I.

Dalaim.

Valami robbantó anyag — sistergett a fejemben, — mint az időta agyában — egy szikrányi költészet.

És daloltam valami buta vigyorgást — aztán az eget és az örök Istent, — aztán az ördögöt és a poklot. — De mindig szomorú volt a dalom.

Könyvem a fájdalom egy sóhajtása, — egy szomoruan énekelő lélek jajkiáltása. — Gyöngye visszhangja azoknak a hangoknak, — amelyeket valamikor a hárfán játszottam.

Csiripelése a Magyaros madárnak — az erdők rejtekében. — Szomorú lantja a gyilkosnak, — aki szelid melódiákba merül el.

II.

Kedvesemhez.

Oh asszony, ne fuss előlem, — amiért a sors életemet e vas-bücsöbe szorítja! — Ne átkozd boldogságunk egykori álmait! — amelyet egy boldog érted álmodd, — ne átkozd, amiért csak tűviseket látsz azon a homlokon, amelyet a zöld babérnak kellett volna koszoruzni.

Ha ott is űlt a lelkem a bűn bankettjén, — mégis tiszta maradt a mocsoktól. — Oh ne gunyold a babérfát, — amely szerelmünk éjszakájára árnyékát vetette, — oh hiszen a világon minden: szerelem, dicsőség, gyönyör, — csupán gunyja, vigyorgása a sorsnak!

III.

A restség.

Elrongyolódva és piszkosan, elhizva és erőtlennül — fekszik egy* férfit a parton, — aki fiatal éveiben sokat mulatott — bálokon, ünnepeleken, banketteken.

Itt fekszik; nincs kenyérre valója; — nem dolgozik, mert azt lehetetlennek tartja; — inkább megdöglik, — mint a kutya.

Ah éppen így öl meg engem is kezem restsége; — mert bárhogyan is akartam, — nincs erőm, nincs hatalmam, — magamnak munkát adni.

Megrendítő önvalomás ez az utolsó költemény, amely a maga borzalmas valóságában mutatja a börtönben tetlenül szenvedő rablélek gyötrelmeit.

Lombrosónak ez a legújabb munkája még sok más érdekes anyaggal szolgál a börtön lélektanának megismeréséhez.

AZ asszony-hadsereg.

Nem csak légből kapott kohlomány,

Minőt merészebb elme szül;

Maholnap, úgy írják, a dolmány

Már női kebleken feszül!

Londonba', — bár másutt se néma, —

Sok fúrge női nyelv perge,

S többek közt szöba jött a théma:

Hogy mért nincs női hadsereg?

Burkhard kisasszony, hála önnek!

Magam habár cibil vagyok; —

Szavának rém sokat köszönök

A fő- s a nem fő-hadnagyok;

Bátor leányt miért riaszson

Püst, ágyuszó, kemény nyereg? . . .

Éljen soká Burkhard kisasszony

S a lány- vagy asszonyhadsereg!

Burkhard kisasszony, azt beszélt,

S nem egy szüget fejen talál, —

Hogy céltalan a lányok élte,

Öket nem éri száz halál!

A lány nem halhat meg honáér,

Azt mondják, — szolgálják tétát,

— Csak úgy, mint minden férfi ráér, —

Egy-két vagy három éven át!

Burkhard kisasszony hála önnek,

Reményeim nagyon nagyok,

Szavának rém sokat köszönök.

Cibillek úgy, mint hadnagyk!
Köveve vas szabályainkat
A tiszt uraknak tiszteleg,
A cibillekre meg kacsingat
A lány- vagy asszonyhadsereg!

—kö.

Nyíltér.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Nap- és légfürdők megnyitak.

Jelentkezhetni Dr. PALÓCZ rendelőintézetében, Budapest, IX., Vámház-körút 7. szám.

Üzletárs kerestetik egy jól jövedelmező sport-üzlethez 6000 frt tőkével. Általános évi forgalom 15000 frt. Közreműködés nem kívánatik meg. Ajánlatokat „TARS” jellege alatt e lap kiadóhivatalához.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Nagy kénés lérfürdő, melynek 6200 méter nagyságú nyílt medencében a forrásvíz naponta kétszer megújul. Mindennemű gyógy és üdítő fürdők. Kitűnő szállodák. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektusok ingyen küld az igazgatóság.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Résvényeseli nincsenek.

Változatlan díjtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül.

Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérleghől:

Biztosítási alap 1898. december 31-én	fr. 1,437,913,602.90
Tehermentes nyoremény-tartalék (felesleg)	218,853,288.50
Késpénzesztaáléköténytulajdonosoknak	11,502,590.67
Összes bevétel	285,008,442.64
Összes kifizetéseköténytulajdonosoknak	128,246,939.64
Érvényben lévő biztosítások	5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmi esetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkívül magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kioldalán előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál a

Vezérigazgatóság Magyarország és a keleti tartományok részére Budapest, IV., Károlyi-körút 36.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernék.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Doktor Szeleburdi. (A Fővárosi Nyári Színház újdonsága.) Eredeti énekes bohózat három fölvonásban és még tanulság is van benne: ha sokat nevet az ember, jól izlik a Diófa (ez a Márványmeny-asszony riválisa) főzje, — ez az első tanulság, a második, hogy minden foglalkozásnak megvan a maga előnye a másik fölött. Aki a Szeleburdi doktor ur viselt dolgait — Guthi és Hegedűs darabjából — ismeri, az fölírhatja ezeket a tanulságokat az axiomái közé. Mert magunkfajta ember, ha valakin bosszut akar állni, a tyukszeure hágástól kezdve elmagy egész a füzetes regényekből ismert keztüdobásig, nem így a Szeleburdi doktor ur. Ő egyszerűen a Mérey-féle ideggyógyintézetbe cipelteti be két izmos masseurral a maga emberét. Az ideggyógyintézet tulajdonosa ugyanennek a büntetési elméletnek a híve, ő például lovagias ellenfele megbizottjait voti alá kis hidogvizkuranak. Otto, a fogteknikus, ha valakire fáj a foga, kihuzza a valaki fogát, akinek persze nem fáj a foga. És az igazságerzetünk onnyi cudarság láttára még csak egy fikaronyit sem lázad föl; mindenki kiérdemli a maga sorát. Szoknya után futkosnak ők valamennyien. A Szeleburdi doktor ur a főnöke felsége felő produkálja ideges kacintásait, — a doktor ugyanis idegesebb bármelyik betegénél, Mérey ideg orvos ur egy szemrevaló Klára nevezetű ex-orfeum csillaggal megy az Olympiába mulatni, Bodolly Dávidt megfélekedzik a párjáról és a szoparékát tanulmányozza, az ideg orvos felsége beszuból doktor Szeleburdival megy az Olympiába, — és most már sejtik önök, hogy az Olympiában szörnyüségés találka lesz. Bizony, bizony ebbe a találkába még a túlzott fecskendője is beleszól, — hát ne kacagja magát éhesre az ember? És a holtomiglauholtodiglan ellen elkövetett merényletek fölfedezésénél Edison is segítkezik egy áruló fonográfál. — Guthi Soma az ötleter Gutius és Hegedűs Gyula, a Vigszínháznak ez az igazi művésze, a szerzői a Doktor Szeleburdinak. A bohózat minden egyes jelenete ötleterességüket bizonyítja; úgy indul meg az a darab, hogy francia társzerzőknek is dicsőségükre válnék. A szó szoros értelmében mulattató bohózatot írt Guthi és Hegedűs, a nélkül, hogy egynemű nyári darabgyártó mintájára a jóízlet megbantották volna. Igazán kár lenne, ha az a társaság csak nyárára alakult volna.

Szeleburdi doktort Hegedűs Gyula játszotta, mint vendég; a maga darabjában éppen olyan kitűnő volt, mint a francia darabokban, a Vigszínházban, Margó Zelma szépen énekelt, temperamentummal játszott, és az ismert példa szerint letérdelt az „aranyos közönség” előtt és csókot hányt neki... *Tárnoky* Gizella kedves és eleven volt, *Jesko* Ariadne hasonlóképpen. Faragó, Szakácsné, Krémer, Pataki, Fűredi, Hevesi és Sándor játékaiknak szintén nagy része volt a zajos sikerben. A zsúfolt ház a szerzőket minden fölvonás után ötször-hatszor a lámpák elé hívta. *Sztojanovits* Jenő egy kis kupléja szintén szaporította a tapsokat, amelyek tulharsogták a budai premierek hagyományos eső csurgásának a monoton dalát.

(H-u.)
 Az országos daléregyesület központi választmánya ma tartotta alakuló ülését, amelyen az újonnan megválasztott tisztviselők köszönetét idéste *Ábrányi* Kornél fölmácsolta. A legközelebbi országos dalosverseny 1901-ben Kassán lesz. *Hacht* Lajos indítványára küldöttségileg kéri föl *Wlassics* Gyula közoktatásügyi minisztert, hogy az országos dalosverseny részletesen olyan pártfogásban, mint a többi művészeti ágat. *Erney* József alelnök indítványára elhatározták, hogy egy országos dalosversenyt jelöljék pályázatot hirdetnek és a szöveg megírásával idéste *Ábrányi* Kornélt biztáknak meg.

A Kisfaludy-színház szubvenciója. *Kövesy* Albert, az ó-budai Kisfaludy-színház igazgatója szubvencióért folyamodott a fővároshoz. A tanács, arra való tekintettel, hogy a szubvenciót az összes arrahivatott fórumok megszavazták, szintén hajlandó erre elvétel, de — mivel az idén nem áll rendelkezésre pénzületi fedezet — a közgyűlésnek azt javasolja, hogy a szubvenció ügyét halasszák a jövő esztendőre. A legelőször megoldás, akár szabadalmat is vehetne rá a tanács, aztán érvényesíthető a gazdálkodása egész vonalán. Így például csak elvben fizethető a város főhivatalnokait és színekuráit. Egyébként hihető, hogy a Kisfaludy-színház szubvenciójának az elintézése a tanács bölcs javaslata szerint történjen.

Fővárosi Nyári Színház. A budai színházban a jövő héten egészen péntekig *Doktor Szeleburdi* tüzte ki az igazgató a műsorra. Pénteken kerül először színe dr. *Ballasa* Armin szegedi ügyvéd népszínműve, ezzel együtt mutatják be a társulat sokoldalú rendezőjének, *Stoll* Károlynak operettjét, a *Babagyórost*, amelyet az igazgató jutalomjátékul ad a szerzőnek. — A jövő hét műsora egyébként a következő: Vasárnap délután *Szegény Jonathan*, este *Doktor Szeleburdi*, Hegedűs Gyula föl léptével. Kedden, szerdán és csütörtökön ugyanez. Pénteken *Stoll* Károly rendezői jutalomjátékul (előszőr) *Parasztzsidók* és *Babagyóros*. Szombaton ugyanez. Vasárnap délután *Dobó Katka*, este *Parasztzsidók* és *Babagyóros*.

Ós-Budavár. 20 és 30 krajczáros nap lesz ma vasárnapon Ós-Budavárban. A pénztárakat délutáni 3 órakor nyitják meg. — A hangversenyt a teljes honvédeknek szolgáltatta. — *Elsa* Zsuzsa, a világhírű toronykötelművésznő kétszer lép fel, még pedig délutáni 5 órakor és este 1/2 órakor. — A nyílt színpadokon 7 előadás lesz. — Délutáni 6 órakor variété előadás a külföldi művészek közreműködésével, este 7 órakor *Makai* Emil *Ók azok a klubok* című vígjátéka; este 8 órakor a *Gézagymnasium* című kiállításos ballet-operett, este 1/2 órakor *Reiner* Ferenc *Meggynek a mamához* című bohózata, este 10 órakor a nagy nemzetközi variété előadás a fényes júliusi műsorról, közte *Ghezzi* olasz átváltó-művész és *Bresina* párisi excentrique énekesnő, este 1/2 órakor *Osiar* *Tylosban* című vígjátéka. — A pénteki kedvezőtlen időjárás miatt hétfőre, július 3-ára halasztott 600 palack pezsgőből álló tombolához minden a pénztárnál ma váltott belépő-jegyhez egy ingyen tombola-jegyvet adnak.

SPORT.

Karlsbadi löversenyek. Holnap nyílik meg nagy érdeklődés között az új karlsbadi versenypálya s mindjárt első napján 6000 koronás díj dől el, az 1200 méteres Sprudel-handikap. Kevés ló fog ugyan érte versenyezni, de a küzdelem érdekes lesz, tekintve, hogy olyan jó lovak is megjelennek a startnál, mint *Gonosz*, *Busserl*, *Or-Dur*. Nem egészen valószínű, hogy *Honour Bright* győzelmet értesse esetleg a kisebb súly arat győzelmet, a *Péchy* és *Springer*-istálló azért mégis a legszámvehetőbb ellenfelek, mert mind a kettő két-két lóval vehet részt a versenyben. Az előbbi *Gonosz* mellett *Prosdal*, az utóbbi *Or-Dur* mellett *Pavolinna*. A holnapi programon nincs semmi érdekes, különben sem érkezett sok ló Karlsbadba s az ottlevők közül alkalmasint ezek lesznek a legjobbak:

- I. Springer-istálló — Hirondele
- II. Péchy-istálló — Cid
- III. Péchy-istálló — Honour Bright
- IV. Paesirta — Vérés
- V. Alár — Trichy.

A beszélő újság az alagi löversenyekről. A holnapi (vasárnapi) alagi löversenyek eredményeiről a

Telefon *Hirmondo* már délután 4 órától 1/2-ig és 1/2-ől 6-ig részletes tudósítást fog felolvasztani. Így azután, akik egyéb elfoglaltságuk miatt nem mehetnek ki a versenyterre, a *Hirmondo* révén értesülhetnek leggyorsabban az eredményekről.

Alagi löversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 1.

Elég kevés turfman ment ma Alagra „letörni,” pedig érdekesebb versenyre régen volt az urlovasoknak, mint a mai. Sok ló állt ki a küzdelmekben, sőt — horribile... egy eladó gátversenyben nem kevesebb, mint tíz ló indult. Ez körülbelül annyi az alagi viszonyok között, mintha a Derbyben 70—80 ló futna. És még hozzá a nyerő a Geiszt-féle *Foszlány* nem is rossz lovakat vert, mert ugy *Plaisirchen*, mint *Philine*, melyek mögötte holtversenyben másodiknak érkeztek be, a nagy pályáról való ismerősei a turfbarátoknak. Maga a verseny is elég szép volt. *Foszlány*-t biztos kézzel vezette *Csompóra*, *Plaisirchen* ugy röplött a gátakon, mint a madár, *Philine* pedig olyan rush sel jött a végén, hogy ha a pálya valamivel hosszabb, az övé lett volna a verseny. Az bizonyos, hogy *Philinének* nem sokáig kell várnia első győzelmére.

Foszlány győzelme csak kisebb rendű katasztrófa volt a fogadókra, mert Geiszt-ló lévén, a fogadók egy része mégis mellé állott, *Eikonogen* és *Gavotte* győzelme azonban felért egy országos szerencsétlenséggel. Mert ha Alagon 6—7-szeres a kvóta, akkor a fogadók jó része letörik. Szerencse, hogy volt egy kis derűs epizódja is a napnak, a vesztes sportmanek legalább vigasztalódhattak a szomorú finishiek közt. Az akadályversenyben ugyanis *Pletyka* II. és *Helfgott*, két középszerű stepler indult, de menni csak *Pletyka* akart, *Helfgott* ellenben, melynél *Pardon* sem volt nagyobb favorit a Derbyben, verseny közben néhány-szer pihenőt tartott. El-elkezdett futni, és már egy látszott, hogy ő kanterezik be, amikor újra és újra megállott — és mulatságára különösen azoknak, akik *Pletykára* fogadtak, nem is akart részt venni a finishben, hanem az outsider *Pletyka* II-nek engedte át a győzelmet. Holt bizonyosság mindössze kettő volt a mai versenynapon. *Dolly* és *Mordány* győzelme, de az legalább csakugyan bizonyos volt s ugy látszott mindkét ló futásából, hogy nagy pályakon sem futnának egészen hasztalan.

A mai nap eredményei különben a következők:

I. Park-handikap. Díj 1200 korona. Távolság 1200 méter. *Hummel* A. *Eikonogenja* (br. Eltz) első, gróf *Pejacsevich* J. *Apollónija* második, gróf *Andrássy* *Szendéje* harmadik, azután *Dóme*, *Ivonne*, *Felleg*. Itélet: Könnyen 2 hosszal első, 1/2 hosszal 3-ik. Totalizátor: 5: 29. Helyfoglalások: I. 25: 57, II. 25: 38.

II. Háromévesek eladóversenye. Díj: 1000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf *Pejacsevich* A. *Dollyja* (Szemere) első, Geist G. *Kékes* második, *Esterházy* B. *Palusi* lány harmadik; azután *Cuba* és *Clou*. Biró itélet: Könnyen 3/4 hosszal első, 3 hosszal 3-ik. Totalizátor 5: 9. Helyfoglalások I. 25: 36, II. 25: 49.

III. Háromévesek eladó gátversenye. Díj 1600 korona. Távolság 2400 méter. Geist *Gáspár Foszlány*-a (*Csompóra*) első. *Jékay* Antal *Plaisirchenje*, gróf *Trauttmansdorf* *Philine*-je holtversenyben második. Azután: *Ravasz* II., *Honi*, *Effe*, *Ize*, *Váltó*, *Troubadur*, *Paulino*. Itélet: Biztosan három hosszal első, holtverseny a második helyre. Totalizátor: 5: 24. Helyfoglalások: I. 25: 34, II. 25: 30, III. 25: 30.

IV. Nyári akadályverseny. Díj 1800 korona. Távolság 5000 méter. Geist G. *Pletykaja* (*Kreutzbruck*) első, gróf *Thurn-Valassina* *Helf Gottja* második. Itélet: Feltartva számtalan hosszal első. Totalizátor: 5: 13.

V. Kétéves nyeretlenek eladóversenye. Díj 1200 korona. Távolság 1000 méter. Gróf *Baththyány* E. *Gavotteje* (*Kollinger*) első, gróf *Wenckheim* D. *Mirzje* második, Gest G. *Aldása* harmadik, azután *Galagonya*, *Brängäne*, *Bánbár*, *Nudel*, *Hübieska*. Itélet: Küzdelem után nyakhosszal első, 2 és fél hosszal második. Totalizátor: 5: 39. Helyfoglalások: I. 25: 55, II. 25: 45, III. 25: 33.

VI. Lelényi-díj. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter. Gr. *Esterházy* L. *Mordánya* (Gömrőy) első, Geist G. *Remény*-e második, *Blaskovich* E. *Veszélye* harmadik, azután *Duty* és *Veszély*. Itélet: Két hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 9. Helyfoglalások: I. 25: 31, II. 25: 33.

Most már, a mai verseny nap után nincs kizárva, hogy holnap is érdekes versenyekre akadnak kint a sportsmanek; mert a mai feldekből ítélve, holnap is sok ló fog futni a versenyekben. A legérdekesebb lesz holnap kétségkívül a Szentendrei gátverseny, melyben olyan jó lovak is indulnak, mint *Andrée*, *Gwen*, *Dolly*, *Philine* stb. A Geiszt-istállóból három ló is indulhat, *Gyémánt*, *Ravasz* II. és *Remény*, s ha ezek közül valamelyik jobb, mint a mai nyerő, *Foszlány*, akkor alighanem a holnapi díj is Geist *Gáspáré* lesz. A többiek közül *Philine* és *Dolly* ér a legtöbbit.

A Cseko akadályverseny sem lesz érdektelen.

s nem lesz meglepő, ha *Fodrász* most is verni fogja *Marascát* és *Ossit*. A holnapi nap tippei a következők:

- I. *Bergfex* — *Rege*.
- II. *Fodrász* — *Marasca*.
- III. *Aspasia* — *Consort*.
- IV. *Geist* istálló — *Philine*.
- V. *Geist* istálló — *Táblabiró*.
- VI. *Parász* — *Apollónia*.

VIDÉK.

— (Küldöttség a főispánál.) Békés-Csabáról jelentik: Gyula város harminc tagu küldöttsége tisztelettel *Dutkay* Béla polgármester vezetésével alatt dr. *Lukács* Györgynél, Békés-megye főispánjánál. A küldöttség megköszönte neki, hogy olyan hathatósan közreműködött, hogy a főgimnázium dolgában a tárgyalások a kormányval megindulnak és hogy Gyulára katonaságot helyeznek el. A főispán kijelentette, hogy csak kötelességét teljesítette és örömmel tudatja, hogy az országos fehér-kereszt Gyulán lenelcházat épít.

— (Vasutmegnyitás.) Ma fejezték be az újvidék-ó-beese-titli helyi érdekű vasutnak műtanrendőri bejárását, amely két napig tartott. A dr. *Barthos* Andor miniszteri titkártól vezetett bizottságban a vasúti és hajózási felügyelőséget *Bolbrítz* Henrik felügyelő, a Magyar Államvasutak igazgatóságát *Krepelka* és *Konács* üzemvezetők, a főállalatot *Gferer* Miklós, a helyi érdekű vasut-részvénytársaságot *Kárpáti* János főfelügyelő képviselte. A bizottság a százhusz kilométer hosszú vasutat kifogástalannak találta, a bizottsági elnök pedig a kereskedelmiügyi miniszter nevében átadta a közforgalomnak.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Poézis és próza. A budapesti büntető-törvényszék egyik vizsgálóbírája érdekes bűnügyben fejezte be ma a vizsgálatot. A följelentő gróf Sz. A. borsodmegyei nagybirtokos, aki kastélyában csendes elvonultságban él már évek óta. Csak egy bizalmasa volt, akivel sürűbben érintkezett: a gazdatisztje *W. Gy.* Felesége már régebben elhalt s egyetlen leánya *E.* grófnő keveset van otthon; eleinte Bécsben nevelték, később Budapesten az *Országos Nőképző Egyesület* intézetében. A természetet mostohan bánt el vele. Gyűnő, fejletlen testalkattal 16 éves korá da caera alig látszik többnek a gyermekleány-nál, aki még a rövidruhából sem nőtt ki. De amit külsejétől megtagadott a végzet, azt bőven kárpótolta lelki bajakkal. Édesanyja után nyolcezer forint anyai örökség maradt reá és ezt B.-megye árvaszéke kezeli. A följelentés szerint tavaly karácsony táján eljött az intézetbe B.-né s elvitte magával a grófnőt a Bristol-fogadóba. B.-né régi ismerősük volt s többször meglátogatta a grófnőt a fővárosban. A fogadóba eljött Sz. T. is s a grófnő előtt ekkor beszéltek először atyjának zilált anyagi helyzetéről, a mit rendezni kellene, különben Sz. A. gróf tönkre megy. Leghelyesebb volna ugy rendezni a gróf vagyoni viszonyait, ha *E.* grófnőnek az árvtárban kezeelt 80.000 forintjával kifizetnék A. gróf adósságait. Ezt azonban csak úgy lehetne kivinni, ha a grófnő férjhez megy. Ez alkalommal nem is beszéltek többet a férjhezmenetelről. B.-né január 13-án újra magával vitte *E.* grófnőt az intézetből a Bristol-fogadóba s ekkor már határozottabb formában beszéltek a gróf anyagi romlásáról s a grófnő férjhezmeneteléről. Meg is mondták, hogy Sz. kész elvenni őt feleségül.

— Hiszen az öregapám lehetne, — felelte meglepetéssel *E.* grófnő.

— De csak így menthetjük meg apát, akik tönkre tesznek... — válaszolta B.-né.

Sokáig beszélgettek *E.* grófnővel a tervbe vett házasságról, ami nemcsak neki szerez igaz boldogságot, de édesatyjának is eszöndes, nyugalmas életet.

— Ha csakugyan apa megmentéséről van szó, jó, hozzá megyek! — ezzel váltak el egymástól *E.* grófnő s B.-ék.

Másnap újra megállt B.-né fogata a Nőképző-Egyesület Zöldfa-utcai intézete előtt s az urasszony újra elvitte magával a Bristol-fogadóba *E.* grófnőt, ahol Sz. T. várta őket. Cseruzával írt levél fogalmazványát tette Sz. T. a grófnő elé. A levélben megindító szavakkal kéri *E.* grófnőt atyját, hogy egyezzzék bele Sz. T.-ral való házasságába, aki boldogra teszi őt s nyugalmas, csendes életet biztosít neki. Egy másik levelet is aláírt a grófnő, ebben pedig *W.-t.* atyjának bizalmát, akinek nagy befolyása van atyjára, arra kéri, hogy támogassa kérelmét atyja előtt. Egy ügyvédi meghatalmazást pedig abból a célból íratott alá a grófnővel, hogy az ügyvéd a házassághoz szükséges okmányokat szerezzze be sürgősen, mert az esküvő néhány nap múlva megtörténik. Ez a néhány nap ahhoz az időhöz volt szükséges, a mikorra a grófnő tizenhatodik életévét

betöltötte. Január 20-ika körül a Royal-fogadóban volt együtt E. grófnő B.-ekkel, s ekkor tanácsolták neki, hogy írjon H. A. grófnak, mint atyai részről egyetlen rokonának, hogy egyezzenek ő is a házasságba. Három nap múlva, január 23-ikán kellett volna az intézetből végleg eltávoloznia E. grófnőnek, egről előre értesítette B.-né az intézet igazgatóságát, aki viszont a gróffal tudatta, hogy január 23-ikán elviszik Sz. E. grófnőt a nőképzőből. Az igazgatónő levele következtében táviratolt Sz. gróf H.-nak, aki nyomban Budapestre utazott s január 23-ika előtt atyjához vitte E. grófnőt, Odahaza a kastélyban mondta el a feljelentés szerint a leány ezt a regénybe illő történetet — édesatyjának. A tapasztalatlan leányszív boldog vágya, mely először verte fel a grófnő lelkének csendes nyugalmát, összetört a rideg valóság kemény szikláján. Nemsokára megérkezett Sz. T. udvarias levele, amelyben lemondott a grófnő kezéről.

Ez a levél a feljelentés egyik érdekes melléklete. A levelet H. gróf közbenjárására írta Sz. T.; irt még egy másikat egyenesen H. grófnak és ebben gyávassággal vádolta a gróft. A levél a lovagiaság útjára terelte az ügyet. H. gróf kijelentette, hogy míg a fenytő eljárás véget nem ér, nem kér elégtételt Sz.-tól. Becsületbíróság döntött e kényes kérdésben olyképpen, hogy a lovagias eljárás a fenytő pör eldőltségéig függőben marad. S amikor a terjedelmes fűjelentés, mely Sz. T.-t csalással, zsarolással s később nőrablással kísérletével vádolta, az ügyészség elé került s a törvényszék Puskású Gyula vizsgálóbíró kezébe adta az ügyet, B. által provokálta Sz. A. gróft. A gróf segédei B. segédeivel abban állapodtak meg, amit a becsületbíróság Sz. T. és H. gróf ügyében kimondott, hogy míg a fenytő pör el nem dől, a tárgyalásokat felfüggesztik.

§§ Váratlan fordulat. A büntető törvényszék néhány nap óta tárgyalja azt a tizenöt éves bűnpört, amelynek főszereplőjét Ormós Dávidot évek óta hasztalanul köröztek s a tárgyalásra sem tudták előállítani. A mai tárgyalási nap aztán meghozta a meglepetést. Mindjárt a tárgyalás elején ugyanis a teremszolga azt jelentette, hogy odakünni egy Ormós nevű ur van, aki azt mondja, hogy az ő ügyét tárgyalják itt. Aztán belépett a terembe Ormós Dávid és jelentkezett az elnöknek. Elmondta, hogy csak a lapokból értesült arról, hogy ügyét tárgyalják és rögtön feljött. Idézett három év óta nem kapott. Jelenleg Új-Aradon gróf Zselénzky Róbert uradalmában van alkalmazva a sűrűfőzőnél. Az elnök átvette Ormós iratait, amelyekből kitudott, hogy Ormós Dezső néven szerepelt évek óta. A törvény rendelkezése szerint ez hamis név használatát jelenti és letartóztatásra ad okot, ha az illető körözés alatt állt. Az elnök tehát a bíróság negyedőrai tanácskozása után letartóztatta az önként jelentkezett embert, akit ez a váratlan csapás egészen lejutott. Védekezett is azzal, hogy a Dezső név a zsidós hangzású Dávid névnek szokásos magyarosítása és ő csak azért használta, hogy az uradalomban ne okozzon neki a vallása kollektív sérelmet. Elmondotta azt is, hogy évek óta dr. Györfly Gyula ügyvédet bízta meg védelmével, de sem több értesítést nem kapott, sem pedig ma, mikor megérkezett, otthon nem találta. A vizsgálati fogság elrendelése ellen felebbezett. A törvényszék az iratokat most a táblához terjeszti fel a felelőzést elintézésére és az ügy egyesítése végett. Azután Balázs Elemér alügyész vette át Ormóst, akit rögtön bekísértek a fogházba. Mire az ügy újra tárgyalásra kerül, hónapok telhetnek el.

§§ Az agyongázolt rabbinus. A nagykatái vasút-állomáson történt 1893. telén, hogy amint Fischer Márk rabbi kiszállt a kupéból, elgázolta őt egy ellenkező irányból berobogó vonat. A szerencsétlen ember szörnyet halt. Nemsokára özvegye pört indított és 50.000 forint kárterítést kért az államvasutaktól. Szerinte az volt a szerencsétlenség oka, hogy az állomáson nagy sötétség volt s hogy a vészjelző szabádra volt állítva és így még az utasok kiszállása közben berobogott egy tehervonat, amely a szerencsétlenséget okozta. A vasúti alkalmazottak mind úgy vallottak, hogy az öreg Fischer halálát a maga vigyázatlansága okozta. A pestvidéki törvényszék, majd a királyi tábla is Fischernét elutasította, mire az özvegy nevében dr. Perl Soma ügyvéd felelőzött a Kuriához és kimutatta, hogy az állomásra sötét közben két ellenkező irányú vonat robogott be egyidőben és a tehervonatot a személyvonat elé engedték bejűnni, a két vonat érkezése közt csak néhány másodperc telt el és egyes utasok emiatt ki sem szállottak. A szerencsétlenséget tehát a vasut okozta. A Kuria igazolttnak találta a gondatlanságot és Béres János bíró előadása alapján megváltoztatta a két elsőfokú ítéletet és megállapította Fischerné kárigényét; utasította tehát a törvényszéket, hogy az összeg tekintetében hozzon érdemleges ítéletet. A pestvidéki törvényszék ma foglalkozott az ügyvel és az özvegy részére férje

évi fizetésének, 650 forintnak megfelelő kárösszeget, 30.000 forintot állapított meg, amelynek fizetésében az államvasutakat elmarasztalta.

§§ Krivány. Aradról táviratozza tudósítónk: Kereszték Ákóst, Krivány büntetését ma este ismét kieresztették a vizsgálati fogságból, ahol már másodszer ült. A vizsgálat a zálogba tett kötvények ügyében be van fejezve. A Krivány elleni vizsgálat is befejezéséhez közeleg.

§§ Atiták harc. Dr. Gerenday György, a Magyar Athletikai klub volt alelnökének Áldásy Imre ellen indított pörét, amelyben Gerenday közösen ellen való kihágással vádolta Áldásyt, ma referálták a Kurian. A járásbíróság annak idején 150 forint pénzbüntetésre ítélte Áldásyt. A tábla az ítéletet megerősítette, de ma a Kuria megváltoztatta mindkét első bíróság ítéletét s fölmontatta Áldásyt, mert bár az első bírósági ítéletben megnevezett tanúk igazolják, hogy Áldásy Gerendayra fenyegető megjegyzéseket tett és azt mondotta, hogy lelövi, de a tanúk egyike sem tesz arról említést, hogy a fenyegető nyilatkozat alkalmával a vádlottnál löfegyvert láttak volna, fenyegető nyilatkozatnak egyszerű használata pedig magában véve a közösen elleni kihágás tényálladékát meg nem állapítja s ezért Áldásyt a vád alól fel kellett menteni.

TÁVIRATOK.

London, július 1. Rhódes Cecil ma este visszatartott Afrikába.

Az orosz trónöröklési rend.

Pétervár, július 1. Nagy feltűnést kelt itt a Szilne Ottocseszto című lap legújabb számának egy cikke, mely a Romanow-család trónöröklési jogával foglalkozik. A dolog annál feltűnőbb, mert a cenzura minden beleszólás nélkül átértesztette a cikket és így valószínű, hogy a cár tudtával jelent meg.

A cikkirő megemlékezően arról az eseményről, hogy a cárnének ismét leánya született, elmondja, hogy a cár azon töri a fejét, hogyan kellene a trónöröklési jogot szabályozni. Igaz ugyan, hogy a cárevicek, György herceg már jobban van, de ő maga mondott le a trónöröklési jogról, mert az orvosok eltiltották minden munkától és az ezzel járó izgalomtól.

A cikkirő arra a következtetésre jut, hogy egyes loszármozó híjján a cár választása Wladimir nagyhercegre fog esni. A Russzia című újság ugyanígy vélekedik.

Visszatett rektor.

Zágráb, július 1. A tartományi kormány nem erősítette meg dr. Schröpper egyetemi tanárnak rektorral való megválasztását. Schröppert egyhangulag választották meg rektornak.

Németország jövője.

Lübeck, július 1. Az imént alakított Lübecki yacht-klub mai reggelijén Vilmos császár üdvözölte a klubot és azt mondta, hogy annak megalapítása jele a nemzet abbeli hajlamának, hogy a jövőt mindinkább a tengeren keresse. Magától értetődik, hogy a Hanza-városok ebben elől járnak, annál inkább, mert Lübeckben minden talpalatnyi föld és minden csöpp víz kötetekre menő történelmet mond el arról, hogy mit tud alkotni a polgárság a maga erejéből. Reméli, hogy a vitorlás sport felvirágzása közelebb hozza, hogy a külföldi német vállalatok iránti érdeklődést emelje és ügyes yacht-matrózok kiképzését előmozdítsa. Reméli továbbá, hogy ha a zászlócskát, melyet boldogult I. Vilmos császár, úgy mint egykor Nelson tette, nemcsak egy rudra kötött, hanem ahhoz hozzá is szeggett, most már fel lehet huzni, ha isten is úgy akarja és reméli, hogy akkor is csak becsülettel. A császár ezután Lübeck város és az új yachtklub jólétére emelte poharát.

A spanyolországi zavargások.

Barcelona, július 1. Badalonában a néptömeg a községtanács megnyitása alkalmával a községtanácsosokra lött. Három községtanácsos meghalt, kilenc pedig megsebesült.

Az olasz obstrukció.

Róma, július 1. A kamara elnöke a tegnapi ülés után le akart mondani. Az a hír jár, hogy néhány radikális képviselőt le fognak tartóztatni. Kizártának tekintik, hogy a kamara újra összeüljön.

Róma, július 1. Néhány szocialdemokrata képviselő, akit politikai vétség miatt a törvényszék üldöznek, még éjjel elutazott, hogy az immunitásukat megszüntető ülészak berekesztése után két órával túl legyenek a határon.

Róma, július 1. A parlamenti ülészak berekesztése következtében ma a szélsőbaloldal az ország-hol kiáltványt intézett, amelyet 65 képviselő irt alá és amelyben a párt beszámol a parlamenti ülészak utolsó idejében kifejtett tevékenységéről. Andrea Costa szocialista képviselő ma este, midőn a Montecitorioról távozott, letartóztatott, hogy kitöltse a rá kimért kéthavi börtönbüntetést, melyre 1894-ben elkövetett sajtóvétség miatt ítélték.

Transvaal ellen.

Pretoria, július 1. Smuth államügyész és Grobler külügyi államtitkár ma délután Bloemfonteinbe utaztak, hogy ott Hofmeyerrel és Tewaterrel találkozzanak és igyekezzenek valamely modus vivendit találni.

Fokváros, július 1. Hofmeyer és Hertholt miniszter ma reggel Bloemfonteinba utaztak, az utóbbi Tewater helyett, kit gyengélkedése akadályozott az elutazásban.

A hágal konferencia.

Hága, július 1. A békekonferencia első bizottsága által tegnap délelőtt elfogadott jelentés, amely Jilinski ezredesnek gróf Muraviev körlevelének első pontjához benyújtott indítványával foglalkozik, azt mondja, hogy a bizottság Jilinski kivételével egyhangulag elismerte annak a nehézségét, hogy a tényleges állomány magassága öt évre megállapíttassék, a nélkül, hogy egyidejűleg a nemzeti védelem más lényeges alkatrészei is szabályoztassanak. Épp ugy elismerte a bizottság, hogy mily nehézséggel jár a nemzeti védelemnek ezeket az elemi nemzeti közegyezmény útján szabályozni és minden egyes országban az igen különböző szempontok szerint szervezni. A bizottság ezért sajnálja, hogy az orosz indítványt el nem fogadhatja. A bizottság többsége abban a nézetben volt, hogy igen kívánatos volna, ha ezt a kérdést a különböző kormányok alaposabban tanulmányoznák.

Sorsolások.

Bécs, július 1. A 1854-es sorsjegyek mai húzásán a következő 69 sorozatot huzták ki:

9 86 357 362 515 556 564 747 905 1063 1069
1142 1294 1396 1427 1568 1599 1792 1819 1909 1944
1949 1957 2004 2013 2088 2090 2139 2145 2154 2208
2355 2446 2455 2497 2562 2565 2569 2604 2642 2710
2741 2796 2946 2962 3144 3147 3154 3174 3189 3195
3243 3287 3356 3436 3441 3480 3496 3519 3523 5584
3623 3740 3763 3803 3852 3894 3960 3993.

A kihuzott sorozatokban foglalt nagyobb nyeremények nyeregemény-sorsolása október 1-én lesz.

Bécs, július 1. A dunagőzhajózási sorsjegyek mai húzásánál az 50.000 pengőforintos főnyeremény a 31.109 számra esett, a 10.000 pengőforintos második nyeremény pedig a 49066 számra; 1000—1000 pengőforintot nyertek a 20429 31146 31725 39118 és 40380 számok.

A hűtelsorsjegyek mai húzásánál a 150.000 forintos főnyeremény az 1314 sorozat 88 számra, a 30.000 forintos nyeremény a 2618 sorozat 90 számra, a 15.000 forintos nyeremény 3705 sorozat 95 számra esett; 5000—5000 forintot nyertek a 2401 sorozat 51 szám és a 2822 sorozat 58 számú, 2000—2000 forintot a 2943 sorozat 18 szám és a 3186 sorozat 21 szám.

Bécs, július 1. A bécsvárosi sorsjegyek mai húzásán a 200.000 forintos főnyeremény a 935. sorozat 98. számjára esett; a 20.000 forintos második nyereményt 2230. sorozat 13. szám; az 5000 forintos harmadik nyereményt 2454. sorozat 96. szám nyerte; 1000—1000 forintot nyertek: 810 sor. 22. szám, 935. sor. 95. szám, 1173. sor. 82. szám, 2577. sor. 84. szám és 2638. sor. 26. szám. Kihuzták továbbá a következő sorozatokat: 112, 192, 367, 419, 421, 701, 810, 897, 935, 1173, 1176, 1207, 1314, 1453, 1847, 2057, 2067, 2230, 2577, 2682, 2688 és 2803.

Bécs, július 1. Az osztrák vörös-kereszt-sorsjegy mai húzásánál a 20.000 forintos főnyeremény a 3040-ik sor. 12 számjára esett, az 1000 forintos második nyeremény a 2524-ik sor. 33. számjára.

Közigazgatási táviratok.

Berlin, július 1. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyezszázötven magyar aranyjárdék —.—, Magyar koronajárdék —.—, Osztrák hitelrészvény 237.10. Osztrák-magyar államvasut 145.60. Déli vasut 32.60. Északnyugati vasut —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Orosz bankjegy készpénz 216.—, Buschthradri —.—, Orosz bankjegy —.—, (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, július 1. Árfolyamok júliusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 237.60. Osztrák-magyar államvasut 145.40. Déli vasut 32.60. Osztrák arany —.—, Olasz járdék 94.80. Laura-kohó 263.20. Harpeni 199.75. Discont 197.10. Alpési —.—, Bécsi bankgyegetület —.—.

New York, július 1. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 80.%, szeptemberre 80.%, decemberre 81.%, Tengeri júliusra 39.%.
Chicago, július 1. Buza júliusra 74.—, Tengeri júliusra 34.1/2.

MÓKA BÁCISI MESÉI.

A béka szemete.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, az egyszer egy görhes gebével kiment a földekre szántani. Csak szánt, csak szántogot, egyszerre akkora béka hőmpölyödik az ekéje elé, hogy csupa csoda. A gebe is megállt, mintha meg lett volna babonázva.

Nagyot nézett a szegény ember, de aztán fogta az ösztökéjét, elgurította vele az eke elől a csunya állatot és tovább szántott.

Szánt egy kicsit, biztatja a lovát, hát látja, hogy megint ott az ekéje előtt az utálatos béka, a gebéje pedig megáll, mintha oda volna szegezve.

— Ejnye, micsoda béka lehet ez, azt mondja az ember, hogy mindig ide gurul az utamba?

Avval fogja az ösztökéjét, megint ellődítja vele a csunya állatot és tovább szánt.

Szánt, szántogot egy kicsit, hát nem ott megint az eke előtt az éktelen nagy béka! Hiába próbálta most már elgurítani, a csuf állat rá se hederített. Ott maradt az eke előtt és gobéjével sehová se mozdulhatott.

Mit csináljon? Mit csináljon? A mint javában tűnődik, egyszerre csak megszólal a béka: — Addig nem szánthatsz tovább, míg meg nem ígéred, hogy eljössz nekem komának.

Mit volt a szegény embernek mit tennie, látta, hogy ha meg nem ígéri, iteletnapig se szabadul el innen, hát ajánlkozott, hogy Isten neki, elmegy komának. Gondolta magában, abból ugye se lesz semmi.

Alig hogy megígérte, eltűnt a béka, a szegény ember pedig tovább szántogott, szántott egész estig. Este hazament és elmondta a feleségének mi történt.

Éjjel alusznak, egyszer csak megzörgetik a szegény ember ablakát:

— Szegény ember, gyere velem,
Azt mondta a feleségem,
Megvan már a kis gyerek,
Ha nem jössz, hát úgy viszlek.

No iszen megjíedt a szegény ember, bedugta a fülét, a fejét a vánkos közé dugta, csak hogy ne hallja, mint kiabálnak. De azért mégis meghallotta. Még erősebben zörgettek, még jobban kiáltották:

— Szegény ember, gyere velem,
Azt mondta a feleségem,
Megvan már a kis gyerek,
Ha nem jössz, hát úgy viszlek.

Most még jobban megjíedt, még jobban a vánkosok közé bujt, de hiába, azért harmadszor is meghallotta a zörgetést, a kiáltozást. A felesége is rászólt:

REGÉNY.

A más büne.

(10) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

Hirtelen zavarba jött, arcába újra vér szökött, miközben ijedt tekintettel nézett Pereyre. Kis szünet állott be.

— Mind erre vissza tud ön is emlékezni, uram? — kérdezte most a detektív Pereyhez fordulva.

— Valami különösen nem figyeltem meg a dolgot — felelte ez — de annyit tudok, hogy a mikor az elárúsító a nyakláncát visszajött, öngyámsága köztem és az ajtó között állott, én pedig a kezemben tartottam a muffját.

— Ez megegyezik azzal, amit magam is láttam! — mondotta a detektív szárazon. Ebben a pillanatban véletlenül öre nézett. Nem vette észre, amikor a muffot tartotta, hogy valami van benne?

— Semmi sem volt benne! Beledugtam a kezemet, s ha lett volna valami benne, bizonyosan észre is veszem!

— Amikor ön legelőször beszélt öngyámságával, közte és az ajtó között állott ugye, aztán átment a tulsó oldalra. Szeretném tudni, vajon pontosan megjegyeztem-e a részleteket. Miért cserélt helyet?

— Nem tudom! Nem gondoltam arra, hogy mit cselekszem. Mialatt öngyámsága az elárúsítóval beszélt, semmivel sem foglalkoztam! Még arra sem igen emlékeztem, hogy a muffhoz nyultam, amíg csak ön meg nem kérdezte!

A detektív átnézte a jegyzeteit, aztán lassan így szólt:

— Ha megígérte keed, hát miért nem megy el komának? Keljen már föl, no!

Nagy nehezen föl is kelt a szegény ember, megy ki nagy félve az ajtó elé, hát mi van ott? Egy másik nagy béka. Nem volt olyan vastag, mint akit délután látott, hanem legalább hétszer akkora.

A szegény ember már vissza akert szaladni, mikor a béka rászólt:

— Vissza ne szaladj, ha kedves az életed, hanem tedd meg, a mit ígértél. Új föl a hátamra, aztán menjünk!

A szegény embernek mit volt mit tonni, fölkuorodott a förtelmes béka hátára s alig hogy rajt volt, úgy elugrágatott vele, hogy csupa gyönyörűség volt. Addig ugrált, míg odaértek egy tóhoz.

— Szerelmes Istenem, hová ugrik velem ez a béka? gondolta a szegény ember.

De alig hogy ezt gondolta, zsupsz, beleugrott vele a béka a tó közepébe, aztán mentek lefelé, mintha követ kötöttek volna a nyakukra.

A szegény ember azt se tudta, hová legyen a nagy ijedségtől, de még jól rá se ért megjádni, azon vette magát észre, hogy ott van egy nagy kastélyban. Itt letette a béka és azt mondta neki:

— Már most gyere utánam a feleségemhez!

A béka előre tettegette, az ember pedig utána baktatott. Mindenféle gyönyörű szobán keresztül mentek s a legutolsóban ott feküdt a béka felesége gyerekágyat.

— No komám uram, csakhogy itt van keed, azt mondta a beteg béka; tudtam én, hogy áll a szavának. Nézze csak, milyen gyönyörű kis gyermekem van!

Avval mindjárt oda is adta neki a förtelmes jószágot, hogy dajkálja egy kicsikét.

— No ha már itt vagyok komának, gondolta magában a szegény ember, hát ki is teszek magamért.

Mindjárt el is kezdett az utálatos aprósággal ugrálni, esiesigatta, hajugatta s olyan szép nótázást tett, hogy a komája asszonya meg a komája ura csak úgy hízta vele.

— No komám uram, azt mondta a béka, aki odahozta, látom, hogy jó komát kaptunk. Én most elmegyek, mert egy kis dolgom van a viágban, maga meg addig maradjon itt és viselje gondját a feleségemnek, gyerekenek, meg a házamnak. Ha jól végzi a dolgát, meg is hálálom a szíveségét.

A béka mindjárt el is ment és maga maradt az ember. Olyan jól gondját viselte az asszonynak, hogy jobban se kell, a kis békát is mindennap fürösztögte, dajkálta s egy álló hétiig úgy tett-vert mindent a háznál, mintha soha se lett volna egyéb dolga. A szobákat is ő söpölte.

Mikor söpört s a szemetet ki akarta vinni, azt mondta neki a komája asszonya:

— Hallja komám uram, náunk az a szokás,

— A kérdés az, hogyan lehet összeérvezetni azt, hogy az erszény és a pénz a muffban volt, amikor ön öngyámságát megszólította, s néhány pillanat múlva, amikor ön a muffot a kezében tartotta, már üres volt?

— Nem töröm magamat ennek a kiderítésére! Azt hiszem, ez az ön dolga — felelt Perey. — Természetes, hogy ha a pénz a muffban volt, akkor valaki kivette onnan.

— Igen uram, akkor valaki kivette onnan — ismételte a detektív, éles pillantást vetve Pereyre.

— Csak nem fog engem gyanúsítani? — felelte ez nevetve.

— Eddig még senkit sem gyanúsítottam, uram! De mit gondol öngyámság?

— Ó, az lehetetlen természetesen! — mondotta Tunstallné nagyon borús arccal.

Ebben a pillanatban egy férfi lépett a boltba. Körülnézett, észrevette Tunstallné és egyenesen feléje tartott.

Mikor közelebb jött, meismerte Pereyt. Cuthbert Tunstall volt. A két férfi ulvariasan, hűvösen meghajította magát.

HATODIK FEJEZET.

A cselészövés vége.

— Nos Silvia — kérdezte Tunstall — befejezted vásárlásaidat?

Silvia háttal volt a férjéhez fordulva, amikor közeledett feléje, amikor aztán meghallotta a hangját, megfordult. Arcán nyugtalanság, izgatótságot látzott s valami dacféle; Tunstall ellenben nyugodt, hűvös és előkelő volt a magatartásával.

Gonosz véletlenség volt az, hogy így együtt találta őt Pereyvel. Hónapok óta a legnagyobb óvatossággal élt, hogy az ilyen véletlenséget ki kerülje és ime most mégis megessett.

— Eljöttem a nyakláncoméért, amint tudod — mondotta.

hogy amit összesöprünk, azt nem öntjük a szemétdombra, hanem ott hagyjuk egy rakáson az ajtó mellett. Hát csak maga is úgy tegyen.

Ugy is tett. Minden ajtóban már nagy határ szemét volt s mikor egy hét eltelt, azt mondta a komája asszonya:

— No komám uram, meg voltam magával elégedve. Majd nem sokára haza jön az uram, az kínálja kendét arannyal, ezüsttel, gyémánttal, de ha jót akar, fogadja meg a szavamat. Ne vegyen el tőle semmi drágaságot, hanem csak azt a szemetet kérje, amit ezen a héten összesöpörgetett a szobákbán.

Azonban ott lett ám a béka gazda. Szörnyen megörült, mikor meghallotta, milyen jól viselte magát a komája s azt mondta:

— Kedves komám uram, most már kitellett az ideje. Mondja csak, mivel háláljam meg a sok jószágát?

— Soh'se hálálgassa biz azt semmivel is, azt mondta a szegény ember. Hanem ha már mindenen akar valamit adni, nem kívánok egyebet, csak azt a szemetet, amit egy hét óta összesöpörgettem.

— Ejnye komám uram, minek volna az agának? Csak nem adhatok ilyen hitványaságot? Inkább adok annyi aranyat, ezüstöt, gyémántot, hogy három szekér se bírja el.

Avval bevezette egy szobába, ott annyi drágaság volt, hogy szinte káprázott az ember szeme, mikor ránézett. A szegény ember is gondolkodott egy darabig, nem jobb volna-e ez, mint az a rongyos szemét, de aztán mégis csak a komája asszonyára hallgatott és azt mondta:

— Mi tűrös tagadás, szép ez a sok drágaság, de én mégis csak azt a kis szemetet kérem.

Mit volt a komának mit tenni, kerített valahonnan hét harazságot és belekotorta a sok szemetet, mert ennyit söpört össze egy hét alatt.

Mig a békakoma a szemetet kotorta, a felesége azt mondta szegény embernek:

— Készönje keed, hogy ezt választotta, mert a sok arany, ezüst, gyémánt, mire az udvarába került volna, csupa porrá lett volna.

Ezalatt készen lett a béka, odatette a szemetet a szegény ember elé és azt mondta:

— Most már csak vigye keed haza!

— Jaj, hogyan vigyem haza?

— Az ám, azt mondta a béka, meg is feledkeztem, hogy komámuram haza is kell vinnem. Csak tegye hát a hét zsák szemetet a hátamra, maga meg üljön a hegyibe.

Ugy is lett. A szegény ember elbucszott a komája asszonyától meg a kis keresztifától, rátette a hét zsák szemetet a béka hátára, maga meg a tetejébe ült.

Alig hogy ez megvolt, neki rugaszkodott a béka, egy ugrásra kint volt a tópartján és nem sokára odaérték a szegény ember házához. Itt a béka kitöltötte a hét zsák szemetet az ud-

— Tudom... S ha kifizetted már, szívesen haza kísérlek... ha csak nincs még valami megbeszélni valód ezzel az urral.

— Ó, nincs! Nolen ur véletlenül jött be, s találkozott itt velem, de...

— Akkor hát meg fog bocsátani nekünk, Nolen ur.

— Csakhogy... még nem fizettem... nem találok a pénzemem.

— Talán otthon felejtetted?

— Nem, itt vesztettem el az üzletben.

— Nem gondolod, hogy ellopták tőled?

— Ugy látszik!... Nem értem a dolgot.

— Ha a nagyságos asszony és az urak szívesek volnának ebbe a szobába fáradni, — szölt közbe a detektív — tovább tárgyalhatnók a dolgot zavartalanul. Be fogja látni — tette hozzá Tunstallhoz fordulva — hogy az ilyen esetben nagyon fontos, hogy időt nyerjünk s minél előbb láthatunk hozzá azokhoz a rendszabályokhoz, amelyekkel a tolvajt kézre kerithetjük, annál nagyobb a reménységünk, hogy a bankjegyeket előteremtsük.

— Bizonyára! Menjünk hát! — mondotta Tunstall — de hát mi dolga van itt Nolen urnak?

— Jelen voltam, amikor a lopás történt — ha ugyan egyáltalában lopásról lehet szó — s a detektív véleménye szerint jelenlétemre szükség van.

A detektív utat tört a tömegen s a társaságot bevezette a hátsó szobába, ahol egy asztal és székek voltak.

— Nos — kezdte a detektív, miután az ajtó bezárta, s háttal neki támaszkodott — most már nyíltan beszélhetünk a dologról. Az eset a következő: Tunstallné ö nagysága a boltba jön, keze a muffjában, amelyben négy bankjegy van. kétezeröttszáz dollár értékben az erszényével együtt. Oda megy a bolti asztalhoz, mire ez az ur mellette terem és megszólítja. Mialatt beszél vele, muffját, benne a pénzzel és az erszénnyel, az asztalra teszi, amelynek hátát fordít. Ez kis

varra, aztán a zsákokkal visszament, az ember pedig bezörgött az ablakon:

— Anyjuk, anyjuk, nyiss ki, én vagyok!
Hej, de megörült a felesége, mikor meglátta.
— Csak hogy visszakerül keed, apjuk!
Nem győzte hallgatni, mikor ez elmondta neki, mi minden nem történt vele, míg oda volt.
No de aztán lefeküdtek. Reggel fölébred az asszony, kinéz az ablakon, hát majd hanyatt esett, úgy megjiejt. Akkorra fényesség volt az udvaron, hogy szinte megvakult bele.

— Apjuk, apjuk, keljen keed föl! Kie ez a sok arany, ezüst, ez a sok drágaság!
Kiugrik az ember az ágyból, oda az ablakhoz, összeosapja a kezét:

— Uram s én Istenem, abból a szemétből lett az a sok arany, ezüst, amit a békától hoztam!

Biz az úgy volt. Egyszerre olyan gazdag ember lett a szegény emberből, hogy hetedhét országban se volt párja.

Vettek mindenfélét, új ruhát, új mindenfélét, új házat is építettek és sokáig nagy boldogan éltek. — Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFELEK.

A tuba-rózsá.

A tuba-rózsá kis fehér fejével

Kacéran integet felém:

„Lásd, ismét itt vagyok, eljöttem újra,
Miként a múlt ős kezdetén!

Elhoztam néked szép fehér ruhámat

És mámorító illatom,

Mért nem mosolygysz reám, mért nem köszöntesz?

Hiszen emlékidet hozom!” —

Mély esend. Kívül az őszi szél barangol,

S én elmélázok egy regén —

S a tuba-rózsá kis fehér fejével

Oly búsan integet felém!

Érdős Renée.

— Billiárdpartit lovon és biciklin. Mert semmi virtus nincs abban, ha valaki úgy tesz valamit, mint mint minden más emberfia. Éppen azért szánta rá magát két dus amerikai erre az érdekes billiárdpartira. Mind a ketten az átlagosnál jobban játszószák a billiárdot s mind a ketten kitünő lovasok. Tehát összemérik a tudományukat lovon. És fogadtak egy kis pénzbe. Ezer font sterling volt a tét és kétszázötven pontre játszottak. A tekeasztalt egyiküknek a felkén a külvárosban állították fel s a játék iránt természetesen a jó barátoknak, rokonoknak és ismerősöknek egész tömege érdeklődött. Persze a felek csak felkezüket használhatták és ennek következtében a játék bizony egy kicsit lassan ment. A

idő múlva előkerül az elárúsító, s mialatt azzal beszél, ez az ur átmege a tulsó oldalra s a muffot a kezébe veszi. Egy percel később ő nagysága átveszi tőle a muffot s észreveszi, hogy a pénz és az erszény eltűnt. Ez az ur azt mondja, hogy a kezét a muffba tette, amely állítólag üres volt. Ez a helyzet. Most már azt kérdezem, van-e még ennek az urnak valami mondanivalója?

S e közben Percyre nézett.

— Mindent megmondtam önnek, amit tudok a dologról — felelte Percy — a muffot üresen találtam, s ha Tunstallnál ő nagysága nem állítaná olyan határozottan, hogy a pénz és az erszény benne volt, azt kellene hinnem, hogy téved. A bankjegyek a földre hullhattak, de ha az erszény léesett, azt meg kellett volna hallani.

— Szabad tudnom, mi az ön véleménye? — kérdezte Tunstall udvariasan.

— Semmiféle véleményem nincs — felelte Percy kurtán.

— És mi a te véleményed, Silvia? — Nem tudom, hogy mit gondoljak! — felelte Silvia remegő hangon.

Tunstall és a detektív most némán Percyre néztek. Az elpirult, amikor visszapillantott rájuk, — haragosan-e, vagy pedig más érzéssel, azt lehetetlen volt eldönteni.

— Nos — szólalt meg végre — nekem úgy tetszik, hogy gyanu van ellenem. Alig tudom elhinni — tette hozzá erősebb hangon — hogy csakugyan fölteszik rólam a zsebtolvajlást, — különösen olyan urholgygyel szemben, akivel ismerős vagyok. — Szünetet tartott. Mindenki hallgatott. — Nos — folytatta — kijelentem, hogy ezt a gyanut visszaautasítom s felelősségre fogok vonni mindenkit, aki elég vakmerő, hogy ezt a gyanut ki is mondta! Önt értem, uram! — mondotta, éles pillantást vetve Tunstallra.

— Amint tudom — felelte Tunstall hűvösen — ön az egyetlen, aki ön ellen való gyanuról beszélt! Nem voltam itt s csak hallomásból

nézőközönség azonban tréfás epizódokkal mulatott időközben és így nem unatkozott. Külön fogadások is fokozták az izgalmat, több ezer dollár forgott kockán. Hanem ezért nem ez a lovas billiárdpartit volt a legnevezetesebb, játszottak már billiárdot biciklin is. Egy párisi újságíró és egy művész voltak az ellenfelek. Itt még nagyobb ügyességre volt szükség. A megállapodások között ott volt az a pont is, hogy ha valamelyik játékos lökés közben megáll, vagy gépével az asztalt érinti, ellenfelének egy point-nel többet számít. A partit a művész nyerte meg.

— Strobl mester golyója. Négyen voltak együtt: egy kutya, egy varju, egy őzike és egy golyó. A Strobl mester epreskerti tanyáján éltek, éldegéltek ők, s hivatásul az jutott nekik, hogy alkalomadtán modellnek álltak. A mester szerette őket. Az őzike kedves, jó kis állat volt, a golyó sokszor olyan komikus, hogy kacag rajta az ember, Caesar, a kutya, hü, okos, a varju pedig mint házi állat nagyon érdekes. A mester szerető szívére az első nagy csapást a varju mérte. Hiába tartották jól kitünő májjal, sok egyéb jó falattal, hűtlen lett, elrepült és vissza nem jött, a hálátlan. Hárman maradtak most már a derék állatok, de a helyett hogy egyesült erővel vigasztalták volna a mestert, megint csak gyászt hoztak rá. Nem az őzike, ő nem! Az kedves, jó, szelid még mindig. Hanem az a Caesar, a bűnös főképp. Egy napon a golyót, a hosszú lábú bölcös golyót, kegyetlenül összemarcangolva, törött lábbal találták meg a művésztelep egy zugában. Nagy riadalom támadt. Mester, tanítvány összesereglett, sajnálkoztak, fenyegetés, kétségbeesés zürzavarával lett tele a lég.

— Ki tette ezt?

— Megölöm!

— Orvosért!... A patikába!...

Ilyen kiáltások hangzottak. Aztán mig az orvos megjött, ölbevették, simogatták a sebesültet, bevitték a házba, kényelmes fészket csináltak neki a pamlagon, borogatták a lábát... A orvos megérkezett. Aztán ósválta a fejét és komoran megszólalt:

— Hm! Baj van. Itt csak operáció segít... .

Ha a család... akarom mondani a mester beleegyeznie — fordult ekkor a művész felé — megkockáztatjuk a műtétet. Jót nem állhatok, Istennél a kegyelem.

A szegény golyót megoperálták, amputálni kellett a törött lábát. Ezentul ha megunja a féllábon való állást, az ép láb után csak műlábra állhat. A mester, a tanítványok szomorúak nagyon, Caesar, a gonosz kutya, aki mindezt a bajt, keservet okozta, bujdosik, nem mer előkerülni. Semmi mentsége nincs arra, miért marcangolta, törte össze olyan csunyán szegény modell-kollegáját, a derék, az ártatlan golyót.

Itélhetek. De annyit mondhatok, tisztelt Nolen ur, hogy ha az ön helyén volnék, arra gondolnék, hogy ne pusztá kijelentésekkel bizonyítsam be az ártatlanságomat! Azzal kezdeném, hogy fölszólítanám ezt a detektívet, kutassa át a zsebeimet!

— Kívánni meri, hogy megmotozzanak? — kiáltott fel Nolen haragotól kipirult arccal, mialatt fenyegető mozdulattal előre lépett egyet.

— A becsületes ember maga kívánná ezt! — felelte Tunstall egy megrezzenés nélkül.

— Bocssánszak meg uraim — szólalt meg a detektív, miközben közéjük lépett — de éles szavaknak nincs most itt ideje, hanem azt mondhatom, Nolen ur, hogy Tunstall urnak igaza van! Meggyőződésem szerint azzal nem lesz még beestelen az ember, ha megmotozzák és sokkal többet is bizonyítana ez, mint a heves szó.

Percy egy pillanatra határozatlanul állott egy helyben, aztán levetette a kabátját és oda adta a detektívnek.

— Tegye azt, amit akar! — mondotta — önnek teljesíteni kell a kötelességét! Tunstall urral majd később számolok le.

A detektív belenyúlt a kabátjának először az egyik, majd a másik külső zsebébe.

— Itt van valami, — mondotta, s azzal női erszényt húzott ki.

Percy a legnagyobb meglepetéssel és haraggal kiáltott fel s meredten nézett az erszényre.

— A tied ez, Silvia? — kérdezte Tunstall nyugodtan, miközben átvette az erszényt és oda nyújtotta feleségének.

Az asszony gépiesen elfogadta és kinyitotta.

— Az enyém! — mondotta halkan.

— Benne vannak a bankjegyek? — kérdezte a detektív.

Tunstallné a fejét rázta.

— A kabátban nincsenek! Kutatásainkat egy kissé tovább kell folytatnunk Nolen ur! — jelentette ki a detektív.

— Nem értem!... Nem bírok szóhoz jutni!

— Mosás a kínaiaknál. Egy kaliforniai ember, aki már évek óta lakik Pekingben, a Kínában lakó külföldiek szokása szerint szintén kínaiakkal mosatta fehérneműjét. Ott azonban nem a nők, hanem férfiak mossák a ruhát. Cédulát kapott, amely kínai ákombákomb betűkkel volt teleírva. Azt hitte, hogy a cédulán az van, hogy milyen fehérneműt adott át és megnyugodva rakta zsebre mindig a céduláját. A minap szután egy barátja figyelmeztette, hogy az ilyen cédulán rendesen rövid személyleírása van annak, aki a fehérneműt átadta. Az amerikai azonnal lefordította a hieroglifákat és olvasta a személyleírást:

Komikus külsejű vén fráter, fontoskodó, kopasz, arca olyan, mint egy pettyezett tojás.

Szörnyen dühös lett, mikor elgondolta, hogy évekig hordta magánál ezt a személyleírást, rohant a mosóintézetbe és elvitte más intézetbe a ruhát. Ismerősei biztatták, hogy ott nagyon udvarias cédulát fog kapni. Csakugyan lefordította és ez állott rajta:

Idősebb ur, olyan, mint Jun-Tai a szél-isten.

De azért mégis megmutattatta magának egy ritkaságkereskedőnél az említett istenség kép-mását. Az eredmény az lett, hogy ettől a kínaitól is elvitte a ruhát.

— London koldusai. Nemcsak nálunk, hanem külső országokban sem igaz ember minden koldus. Így például Londonban sem kell hinni mindegyiknek. A Mendicity Society, amely ott működik és természetesen törekszik arra, hogy a koldulást csökkentse, ott, ahol csakugyan szükséges a gyors segítség, idejekorán megjelenjék, maga számol be arról legutolsó közgyűlésén, hogy a koldusok közül csak kevés érdemi meg a támogatást. Nyolcvanhetendős tapasztalaton alapszik az elnöknek az a kijelentése, hogy akármennyire is hatja meg a koldus az embert első látásra, csak kevés érdemi meg föltétlenül az alamizsnát. Ami pedig a kérő leveleket illeti, azoknak huszonöt percentjét föltétlenül szélhámos írja, ötven percentjét olyanok, akik más okból nem érdemese a támogatásra, s csak huszonötnek az írója igazán inséges, akitől nem kell megtagadni az adományt.

— Tűzálló vakolat. Danville mellett Kanadában az aszbesztbányákban nyert törmelékkel készíedik az aprózólu aszbesztet és belőle habarcsot készítenek, amelyet aszbesztnek neveznek. Ennek az új habarcsnak legfontosabb tulajdonsága az, hogy nagyon tűzálló, miért is falak, oszlopok, fa-vagy egyéb tárgyakkal tűz ellen való burkolására célszerű. A vele befedett anyagok a tűz hatása alatt nem szenvednek, mert az aszbeszt a meleget nem vezeti. Az ilyen házak nyáron hűvösek, télen jól tartják a meleget olyanira, hogy 25—30 százalékkal kevesebb tüzelő-anyag kell, mint a közönséges habarccsal épített házaknál. Az északamerikai

Itt valami összeesküvés van ellenem! — mondotta Percy egészen megzavarodva. Majd folytatta: — Magam óhajtom legjobban, hogy világgossá legven ebben a dologban és azért követelem, hogy vigyenek el a rendőrállomásra és motozzanak ott meg.

— Ez a legokosabb, amit eddig mondott — felelte a detektív határozottan — Hozzon kocsit Ferris, hogy rögtön elmehessünk!

Aztán Tunstallernél fordult:

— Panaszt emel ez ellen az ur ellen lopás miatt?

Silvia lesütött szemmel, összekulcsolt kézzel támaszkodott az asztalhoz. Helyzete nagyon keserves volt. Ha Percynek fogja a pártját, akkor ellenséges állapotba jut férjével szemben. Tudta, hogy soha sem bocssánszak meg neki ezt, s akkor végre volna társadalmi állásának örökre, bele zuhanna a feledésbe vagy legalább is abba a hirhedségbe, amelyért senki sem fogja irigyelni. Ha azonban férje oldalára áll, ezzel legerősebb bizonyosságát adja erényes életének, s minden gyanujának, amelyet ellene táplált, el kell oszlania! Azonkívül a látszat nagyon is Percy ellen szól! Tagadhatott — ámbár szíve mélyen nem tartotta bűnösnek Percy — és akkor, ha kiszül, hogy csakugyan áldozata lett egy pillanatnyi kísértésnek, nagyon végtetessé válhatnék rá nézve, hogy egy zsebtolvaj javára hozta magát hirbe. Ha csakugyan szerette volna Percy, tragikus elégtételt talált volna abban, hogy magát feláldozza. Most azonban tisztába jutott azzal, hogy csak igazot szórakozás volt az egész. Az izgalmat végig kóstolta és most érezte a sürgetőt vágyat, hogy ebből a bonyodalomból kiszabaduljon.

Nem érzett-e azonban semmiféle lelkiismeretbeli furdalást, amiért imádoját a veszedelem pillanatában elhagyja? Nem! A női lelkiismeret nem olyan könnyen esik rabul!

(Folytatása következik.)

Egyesült-Államokban a színházak vastüggönyei helyett aszbeszt-függönyök alkalmazását rendelték el. Ezenkívül az aszbeszt szálak voltak következtében a hanggal szemben úgy viselkedik, mintha szövet volna. Vékony, fából készült elválasztófalak aszbetikkel vakolva a hangot nem eresztik át, amint ezt Amerikában villaépítésekénél többször kipróbálták. Az aszbetik-habarcos elég lágy arra, hogy a falba könnyen lehessen szeget verni a vakolat nagy rongálása nélkül. E mellett igen alakítható és alkalmas bármiféle dísz készítésére, például a gipsz helyett; külseje márványszerű, csiszoltnak látszik, könnyen festhető és tapétázható. Sőt még higiénikus is, mert aszbesztben bacillus, vagy rovarok nem élnek meg. Az aszbetikből a habarcos viznek a hozzákeverésével készült, de lehet frissen oltott meszet, gipszet, vagy portland-cementet is hozzákeverni. Ára ennek a sok kiváló tulajdonsággal ékeskedő habarcosnak olyan, hogy Amerikában a közönséges mészhabarcossal már mindenütt versenyre kelt.

† **A tyukok lélektana.** Thorndike lélekbuvár érdekes megfigyeléseket közöl a tyukokról. Egy csibét olyan gerendára ültetett, amely nyolcoszor olyan távolságban volt a földtől, mint a milyen hosszú volt a csibe teste, aztán addig piszkálta, amíg az állat leugrott a gerendáról. Ámbár a kis csibét soha senki sem tanította meg arra, hogyan kell ugrani, mégis sértetlenül ért le a földre. A kis csirkék sok tekintetben még az anyjukat is felülmúlják. Az öreg tyuk össze-visszauskál a vízben s sehogyszem tudja a partot megtalálni, a kis csibe ellenben egyenesen a part irányában uszik. Az első négy-öt napon a kis csibék nem ijednek meg sem az ismeretlen tárgytól, sem ismeretlen hangoktól. Később azonban megfutnak, vagy elbujnak. Ösztönük nem hozza létre mindig ugyanazt a hatást, úgy hogy a kis csirkékről el lehet mondani, hogy már kora ifjúságukban határozott egyéniségük van.

† **Fanoplie gróf, ezredes.** Ez az ur méltó barátja *Leiter* Jakabnak és *Claquehutes* Frigyesnek. Már bejárta néhány magyar újságot, köztük egy igen előkelő hetilapot is. Arról volt ugyanis szó, hogy egy gróf *Panoplie* nevű francia ezredes napiparancsban adta tudtunkra katonáinak, hogy megszőktették a feleségét. Ezt még az alapos német lapok is komolyan vették, s nem látták meg, hogy — tréfa. Persze a lélektant is rögtön elövétték és megmagyarázták gróf *Panoplie* esetét pszichológiai alapon. Az igazság pedig a következő. *Francis de Préssens* az *Aurora*-ban erősen megtámadta *Saxcé* ezredesét. Azt írta róla, hogy ez az ur nem lehet a *reunési* hadbírósg tagja, mert elfogult és részrehajló ember. Válaszul erre a cikkre *Saxcé* ezredes a következő levelet intézte *Préssens*hez:

Uram! Hivatalos állásom nem engedi meg, hogy önnel polémiába bocsátkozzam. Tehát csak annak a kijelentésére szorítkozom, hogy ön egy *fürtelmes gazfickó*.

Saxcé, ezredes.

Préssens ezt a levelet kinyomatta az *Aurora*-ba s néhány igen nyugodt mondatban megjegyezte, hogy *Saxcé* ur dühöngése őt nem sérti s állítását fönn tartja. Erre aztán úgy adta meg a viszonzólevelet az ezredes, hogy katonái előtt *napiparancsban olvastatta föl* a fentebbi levelet, *Préssens*ét még négyszer gazembernek nevezte s elfuvalta a *Marseillais*et.

Erre írta az *Aurora* azt a tréfát, hogy „ha ilynton haladunk, megérjük, hogy a katonák minden magánügyüket, mint például a feleségük szökését is napiparancsban olvastatják föl.” Csinált is egy ilyen napiparancsot s költötte hozzá a *Panoplie* (fegyvertartó) nevet. Erre kelet felé aztán készpénznek vették a viccet...

† **A tánc barátai.** Husz diák, miután az upsalai egyetemet becsukták, fölkerekedett és elment Krisztániába és az ottani Eldorado-színházban táncostét rendezett. De nem ám bál mulatságot, amelyre a város hölgyeit is meghívták, hogy velük táncoljanak, hanem azért, hogy a maguk táncművészetét bocsássák közszemlére. A norvégeket nagyon meglepte, hogy a svéd diákok nemcsak az énekléshez, hanem a tánchoz is jól értenek és pedig olyan nagy változatosságban. A husz diák ugyanis, aki most nagy északi körútra indult, s a *tánc barátainak* (philochoroi) nevezte el magát, huszonöt nemzeti táncot mutat be és pedig a legegyszerűbbtől kezdve a legbonyolultabbig. Mindegyiket persze nemzeti viseletben. A diákok fele a női részt táncolja, a sőt pedig maguk a diákok *szolgáltatják* hazai zenészszerzőkkel. Persze odahaza Upsalában a *táncos* akadnak leányzók, de a körutazó diákság úgy találta, hogy mégis csak bális lett volna diákisasszo-

nyokkal menni a körútra. De így is tetszettek nagyon a svéd diákok, akik pompásan festettek nemzeti viseletükben. A hatás fokról-fokra növekedett s a svéd állam jövőndi hivatalnokai meg lehetnek elégedve a sikerükkel. Különben nagyon jól bírák mindkét, magánházakban fogadják őket vendégül és minden széppel, jóval ellátják őket.

† **Alapos gyógymód.** A legamerikaiasabb ízű rémhistória. New Yorkban, a Garden-Hotelben Mrs. Grace Ramsge pénteken elvágta a férje nyakát az egyik fülétől a másikig. A férje aludt, amikor ezt a vágást elkövette rajta. És amikor elfogták és vallatták, hogy miért követte el ezt a szörnyűséget, ezt felelte:

— Borzasztón hortyogott, magamon kívül voltam, amikor hallottam. Ki akartam gyógyítani ebből a csunya szokáshóll!...

Legenda.

Irta: *Althof Pál*.

Az élet partjain álltak mindketten. Sugárzó szemmel néztek egymásra. Csókolóztak s feljött a nap.

Az öreg, okos emberek azonban így szóltak: — *Fiatalok vagytok még ehhez. Az élet még nem edzett meg benneteket. El kell válnotok.*

Elváltak. Nagyon sirtak, hisz olyan fiatalok voltak.

A kereszton találkoztak. Az asszony összetöpörődött a munkától. A férfinak fáradtság ült az arcán, a ruhája nedves volt az izzadságtól.

Alig hogy közöntenek egymásnak, de a szemükből kiszólt a bánat.

— *Dolgozni kell! Reggeltől estig... mindig dolgozni kell, kihül a lelkünk... a testünk... nem szabad álmodni.*

Az agok háza előtt találkoztak. A jázminbokor virágozik. Az asszony béna, a férfi vak. Egy kosárban maradék ételt hozott az asszony a konyhárról. A férfi sokat eszik — csak eszik.

A szél a kosárba sodor néhány jázmin levelet. Egyet fölvesz az asszony, babrál vele.

— *Emlékszel még? —* kérdi lassan.

— *Nem. Nem emlékszem semmire... Elfeleltem mindent... Az idő!... Az idő!...*

És sirtak megint nagyon. Olyan öregek mindketten. Az idő lehajítja a fejét. Este van.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, július 1.

Értékaulet. A belső politika csődjével éles ellentétet képez az a forrongás, amelynek a lüktető érverése elér egészen hozzánk. Belgium, Spanyolország, Olaszország politikai élete olyan szimptomákat mutat, amely kedvezőtlen hangulatot teremtett a tőzsdén. Franciaországban pedig, ahol ma lépett Dreyfus ismét frank földre, most kezdődik tulajdonképpen a nagy átalakulás. A tőzsde a külpolitikai események következtében ismét ideges volt és a brüsszeli forradalmi jeleket komolyan is vette. De hamar napirendre tért felettük. Sokkal erősebb nyomokat hagyott a tőzsde hangulatában az a hír, hogy az Osztrák Hitelintézet felemeli az alaptokéjét. És az osztrák hitelrészvények hausse magával ragadta a többi értékeket is, amelyek közül különösen a bankrészvények árfolyama emelkedett.

Gabonauzet. (*Goldmann és Engel* jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás e hét folyamán kedvező volt. Egyes vidékeken csapadék szorványosan fordult ugyan elő, ez azonban csak rövid tartamu és a vetésekre nézve éppen nem volt hátrányos. A szemképződés, illetve annak érése a boros és nem túlmeleg, szelős idő által lényegesen elő volt segítve és a terméskilátások így a hét folyamán javultak. Az e hét kezdetével megjelent hivatalos termésbecslés így jelentősen teljeszen vesztette és annak adatai, melyek tekintélyesebb visszaesést konstatáltak, tul vannak haladva. A terméseredmény mizedonáltal általánosságban alig kielégítő. Rozsda, gyökérgomba tetemes károkat okoztak és sok helyütt panaszoknad fehér üres kalászkok fölől. Az e hét végén bekövetkezett esős idő helyett inkább kedvezőbb időjárás volna kívánatos, miáltal még sok kár javulhatna, másrészt a már megkezdett aratási munkálatok sem szenvednének hátrányt. A

külföldön a terméskilátások alig változtak. Németország a középnel valamivel jobb termést vár; Romániában a vetések nagyobb kárt szenvedtek, a bekövetkezett kedvező idő azonban lehetővé teszi, hogy a várt egyharmad termés helyett fél-termés legyen remélhető. Az orosz jelentések állandóan kedvezőtlenek.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően ez továbbra is kismérvű és az irányzat csak annyiban nevezhető kedvezőnek, hogy visszaesés alig következett be. A fogyasztás vetélkedve majd mindenül gyenge és a spekuláció is tartózkodó, annál inkább, mert a kontinens felé uszó gabonamennyiség is csak nehezen talál elhelyezést. Amerikában a látható készletek ismét gyarodtak és az üzlet úgy New York, mint Chicagóban is csupán a helyi viszonyok befolyásának volt alávetve. Az árak kisebb variációk után 2 centtel olcsóbbak. A vetések úgy a téli mint a tavasszal bevetett területen kedvezően fejlődnek. Angliában az irányzat nyugodt és gyenge forgalom mellett az árak némileg csökkentek. Franciaországban az árak kedvezőbb időjárásra egy csekélységgel olcsóbbak és a többi kontinentális piacokon is mérsékelt kereslet mellett nyugodt az irányzat.

Nálunk intenzív lanyhaság állott be, melynél az összes cikkek kisebb-nagyobb árvesztéséget szenvedtek; különösen kenyérmagvak voltak elhanyagolva, míg takarmánycikkék kevésbé változtak. A hét végével az irányzat változatlan maradt.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán mérsékelt, de annál sürgetőbben volt kinalva. A hivatalos termésbecsléssel ellentétesen beérkező magánjelentések kedvezőbbek lévén, a határidő-piacon az árak fokozatos és gyors csökkenését hozták magukkal, miáltal a malmok is teljes tartózkodást tanusítottak, annál inkább, mert a lisztkelendőségi viszonyok is rosszabbodtak; a tulajdonosok kényszerülve voltak tehát a kívánt árengedményeket megadni, az irányzat tökéletesen ellanyhult és korlátozott forgalom mellett az árak e hét folyamán körülbelül 40 krajcárt vesztettek. Az összes forgalom körülbelül 50,000 métermázsa. A hét végével a hangulat valamivel barátságosabb ugyan, tekintettel arra, hogy a határidő-piacon is emelkedett árak érvényesültek, a készáru gabona árviszonyai azonban ez által nem érintettek. A hetitőlazat 86,000 métermázsa. Külföldi származékokban a kínálat tetemesen gyengült.

Rozs a buzaárakkal egyetemben lanyhult el és csak nehezen volt értékesíthető. Szállítási célokra alig van forgalom és a helyi fogyasztás is csak legszükségesebb bevásárlásaira szorítkozik. Az árak a mult héthez viszonyítva 40 krajcárral olcsóbbak és minőség szerint helyben és Budapest távolságában átvéve 6.90—7.10 forint közötti jegyzenek. Új rozsból néhány kisebb tétel pestvidéki és nyíri származékokban júliusi szállításra Budapest távolságában átvéve a folyó októberi határidő árfolyamán, augusztusra pedig ennél 5—10 krajcárral olcsóbban adott el.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) tekintettel az általános lanyhaságra, árjegyzését szintén nem tarthatta és gyenge kereslet s ugyanolyan vételkedv mellett 5—10 krajcárral csökkent. Minőség szerint helyben 6.—6.20 forint volt elérhető.

Zab elég bőven érkezik, a kereslet ugyancsak megfelelő lévén, az árak tartottak maradtak. Minőség szerint a forgalomban volt cerek 4000 métermázsaért 5.65—5.85 forintot, finom árúért 5.96 forintig fizettek helyben.

Tengeri e héten ugyancsak elég bőven érkezett és gyarrosok úgy mint a fogyasztás részéről júliusi kötések ellenében talált átvételre. Az árak a mult héthez viszonyítva valamivel olcsóbbak és mig a hét elején még 4.70 forintig fizettek, addig jelenleg csak 4.55—4.60 forintig érhető el helyben. Tiszavidéki állomásokon nincs kínálat és ottani árak szilárdan tartottak.

Olajmagvak: Káposztarepce fizet nélkül névleg 11.25—12.—forinton jegyez. Vadrepce 5.—5.50 forinton, lenmag 11.—12.—forinton, gomborka 9.75—10.50 forinton. Káposztarepce 1899. augusztusra szorványos forgalom mellett lanyha volt és 12.80 forint után a hét végén 12.45—12.55 forinton zárul. Új banáti repce júliusi szállításra budapesti parításra bár mérsékelt fizet mellett 11.75—12.25 forint között jegyez. Kendermag 11.—11.50 forint helyben.

Hüvelyesek: Bab. Ó áruban csak elvéve történik egy kisebb tétel eladása nyomott árakon. Új babban a spekuláció eszközölt néhány vételt és aprószemű babért Gyöngyös 7.75 forint augusztusi szállításra, gömbölyű babért Zomborban 7.—forint, Pincehelyen 7 forintot fizettek szeptemberi szállításra.

A határidőüzlet a lefolyt héten igen változó volt. Kezdetben az árak magasabban indultak, mint az azelőtti héten, később azonban az árak rohamosan esek, mire a hét vége felé ismét áremelkedés következett be. Részleteink különben a következők:

Buza októberre 9.49, 9.31, 9.44, 9.15, 9.26, 9.08, 9.14, 9.—, 9.35, 9.28 frt után 9.21—9.22 frton zárul.

Rozs októberre 7.52, 7.33, 7.43, 7.22, 7.28, 7.01, 7.28, 7.22 frt után 7.15—7.16 frton zárul.

Tengeri júliusra 4.60, 4.44, 4.46 frt után 4.46—4.47 forinton zárul.

Repce augusztusra 9-ről 14 kr-ra emelkedett. **Tengeri májusra** 4.90, 4.77 frt után 4.76—4.78 forinton zárul.

Zab októberre 5.74, 5.66, 5.63 forint után 5.58—5.59 frton zárul.

Káposztarepce augusztusra 12.75 frt után 12.50—12.55 frton zárul.

Szeszület. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten a törvényhozás letárgyalta az új szeszadótörvényt és több lényegtelen változáson kívül az eredeti javaslatnak a szesz kivételre vonatkozó rendelkezéseit bírálta.

Repecojal és repepogósa. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Repecojalban a szilárd irányzat tartós. Nagyban vételnél jegyez készáru 34 frttal, kicsinyben vételnél 1 frttal drágább.

Gyapjúüzlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az e héten megtartott árverésen közepminőségű árunál az árak a tavalyihoz képest 20—25%-kal, finom árunál 30%-kal emelkedtek.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) Az érdekelt faktorok agitációjának megvan a kellő eredménye, amennyiben a mai napon megszűnt a fővárosban a denaturált szeszre vetett városi „fogyasztási adó”.

Vásárosarnok. (Vámos és Brust jelentése a Budapesti Napló számára.) Az elmúlt napok forralmáról számolt adva, e helyen is fölemlítendőnek tartjuk azon jelenséget, hogy a más években ez időtájt első helyet elfoglaló gyümölcs az idén tetemesen kis mennyiségben áll rendelkezésre.

Husféléknek gyenge a keresete, csak elsőrendű peccenyehusnak nagyobb a fogyasztása. Előbarmfinak jó a keresete.

Tójas kielégítő mennyiségben állott rendelkezésünkre. Ára utolsó jelentésünk óta nem változott. Prima magyar tójasért 29.50—30.— forintos árak, erdélyi tójasért 28.50—29.— forintos árak maradtak érvényben.

Vajból a nagy készletek megfogytak ugyan, de a mérsékelt fogyasztással szemben még állandóan oly nagy a kinalat, hogy magasabb árak nem juthattak érvényre.

Ujburgonya a közbeesett ünnepek és az esős időjárás következtében gyérebben érkezett és a kereslet megélénkült, amiért a mielőbbi beküldését felelte ajánljuk.

Olaszfajta káposzta waggontételben 8—10 forint száza.

Ipar és kereskedelem.

A szeszadó. A pénzügyminiszter ma terjesztette elő a képviselőházban a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek egy-egy termelési időszak alatt a kisebb adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségének felosztásáról szóló törvényjavaslatot.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes LODEN Iskola-öltöny, LODEN Fin-mencsikoff, LODEN Férfi-köpeny, etc.

rona országaiban a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek által a kisebb adótétel mellett termelhető 853,000 hektoliternyi évi alkoholmennyiség a szeszfőzdek között termelési időszakonként azon elv szem előtt tartása mellett osztatik szét, hogy az ujonnan keletkező szeszfőzdek közül csak a mezőgazdaságiak, ugy most, mint a termelési-időszakonkénti felosztási időn belül is, részesülhetnek a felosztásban.

Az egyes szeszfőzdek részére a kisebb adótétel mellett termelhető alkoholból az első felosztási időszakra megállapított mennyiség a további felosztási (termelési) időszakokra is érvényben marad.

A törvény 1899. szeptember 1-én lép életbe.

A gyertyaárak felemelése. A magyar és osztrák steiringyertya-gyárosok tegnap értekezletet tartottak Bécsben, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy július elsejétől kezdve ugy az első, mint a másodrendű steiringyertya árát száz esomagonként (egy csomag 500 gramm) 2 forinttal felemelik.

Első Leánykiházasítási Egyesület mint szövetkezet. Folyó évi június hóban 1341 jutalékra irratott be és nászjutalékok fejében 13.118 forint 46 kr. fizetett ki.

Fizetési-kezelések. A bécsi Creditoren-Terein a következő üzletszelektenségeket jelenti: Rozioky Antal asztalos Bécs, Stahl Hirsch kereskedő Kolomea, Hermann Fülöp kereskedő Wartberg, Christian József kereskedő Versec, Ranzenberger Testvérek módja Ivanich Géza Budapest (Váci-utca 18.), Klein Jakab kereskedő Budapest (Revay-utca 6), Gungl M. Fiai cég Temesvár, ifjabb Hesz Dávid kereskedő Vasvár, Helmrich András kereskedő Cetua, Duchac Janos kereskedő Zernow, Winkler Izrael rövicáru kereskedő Radutz, Strasser Pál kereskedő Neuhaus-Doberna, Reif Dávid kereskedő Kis-Cell, Koyd J. F. cég Welleschin, Gungl Kornélia Temesvár.

Szessárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. Bécsben a nyersszesz ára 18.50 forint pénzben, 18.70 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. június 30-án. Készlet 1049 darab. Érkezett — darab. Összesen: — darab. Eladatott 912 darab. Maradt 137 darab.

Mezőgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot Ausztriában 1899. évi június hó közepén az osztrák földművelésügyi miniszter által kiadott hivatalos jelentés szerint a következők voltak:

Az időjárás május hó második felében hűvös esős volt, közbe-közbe dér és a hegyekben havazás is fordult elő. Június elején ezen időjárast szárazság és hirtelen hőemelkedés követte, de csakhamar ismét hűvösre fordult az idő, melyhez a déli

és közép országrészekben eső hiánya is járult, míg viszont a keleti vidékeken beállott nagymérvű esőzés és hideg idő a növényzet fejlődésére akadályozólag hatott. Az ősi vetések állása kielégítő, némi hanyatlás csak Gácsország és Bukovinában mutatkozik. A rozs a középső és északi országrészekben csak most virágzik, Dalmatórszágban beéréshez közeledik, egybeült elvirágozott. Általában Gácsország és Bukovina kivételével, ahol ritka és hideg esős időben virágozott, jól áll a rozs és nem sok dől meg. A buzavetések sűrű növése biztató. Alsó-Ausztriában virágozni kezd, délen már elvirágozott, míg északon csak most hajtja kalaszát.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 1.

Az eladók nagyobb árkövetelése és a vevők tartózkodó álláspontja következtében nagyobb üzlet nem fejlődött ki. A forgalom csak néhány ezer métermázsa buzára szorítkozott, amelyért tartott és 5 krajcárral magasabb árakat is fizettek.

Table with 2 columns: Item and price. Includes Eladott: Buz. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 9 frt 92 1/2 kr., 100 mm. 79 1/2 k. 9 frt 75 kr., etc.

Table with 2 columns: Item and price. Includes Pestmegyei: 300 mm. 78 k. 9 frt 70 kr., 150 mm. 77 k. 9 frt 70 kr., 100 mm. 78 1/2 k. 9 frt 66 kr., etc.

Table with 2 columns: Item and price. Includes Bácskai: 100 mm. 77 1/2 k. 9 frt 80 kr., 200 mm. 76 1/2 k. 9 frt 60 kr., 200 mm. 74 1/2 k. 9 frt 55 kr.

Table with 2 columns: Item and price. Includes Mind 3 hónapra. Rosz: 100 mm. 7 frt 10 kr., 100 mm. 7 frt — kr., 1200 mm. 7 frt — kr.

Készpénzfizetés mellett. A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with 2 columns: Item and price. Includes Buzsa (d) bányági: 76 k. 9.20—9.25 79 k., 9.25—9.26 77 k., 9.26—9.27 80 k., etc.

RENDELJENEK CSAK

Advertisement for a „TIROLI”-nál JUSTITZ LEOPOLD specialista loden-öltönyekben. Bács, IX., Währingerstrasse 48. Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Table with exchange rates for various locations like Ross, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Kőzet.

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek: Buza októb. 9.32-9.33-9.29-9.35-9.26-9.33-9.27. Rozs októb. 7.18-7.26-7.19-7.21-7.15. Zab októberre 5.62-5.61. Tengeri júliusra 4.46-4.43-4.47. Tengeri augusztusra 4.60-4.59-4.61. Tengeri májusra 1900. 4.80-4.76-4.78. Repece augusztusra -.-.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Buza júniusra 0.- pénz 0.- áru. Buza októberre 9.21 9.23. Rozs októberre 7.14 7.16. Zab októberre 5.60 5.62. Tengeri júliusra 4.46 4.47. Tengeri augusztusra 4.60 4.61. Tengeri májusra (1890.) 4.77 4.79. Repece augusztusra 12.45 12.55.

Délután fél 5 óraker zárul: Buza októberre 9.17-9.18. Rozs októberre 7.14-7.15. Zab októberre 5.59-5.60. Tengeri júliusra 4.46-4.47. Tengeri augusztusra 4.59-4.60. Tengeri májusra 1900 4.80-4.82. Repece augusztusra 12.45-12.55.

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsde nyugodt hangulatát a megnyitás után nemskára megbolygatták a kedvezőtlen iránási hírek. Délfelé még inkább ellenyhült az irányzat, amikor Berlinből egy fizetéseképtelenséget jelentettek. Délután azonban szilárdulás következett be és az Osztrák Hitelintézet 378.10 forintot, a Magyar Hitelintézet 390 forintot, az Osztrák-Magyar Államvasut 342.50 forintot (ex coupon) zárul.

Az árfolyamok hullámlása a múlt heti árfolyamokkal összehasonlítva a következő volt:

Table with columns for dates (junius 24, jun. 28, mai) and various bank/stock values.

Az előtőzsde igazott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 385.25-387.75. Osztrák hitelrészvény 372.10-375.25. Déli vasut 72.-72.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 343.50-345.75 forintot.

A déli tőzsde gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 386.25-387.50. Jelzalogbank 246.-246.50. Rimamurányi 302.-302.50. Osztrák hitelrészvény 372.05-377.35. Déli vasut 72.-73.-. Osztrák-magyar államvasut 342.75-343.25. Közúti vasut részvénytársaság 373.50-375.- forintot.

Az utőtőzsde irányzata mérsékelt forgalom mellett gyenge maradt.

A 4 órai zárlatok jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 378.80. Magyar hitelrészvény 390.-. Leszámitolóbank 260.-. Rimamurányi vasut részvény 302.-. Osztrák-magyar államvasut 342.25. Közúti vaspálya 354.50. Városi vasut 216.- forintot.

Leszámitoló árfolyamok:

Table listing various bank and stock exchange rates like Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Magyar aranyjárdék, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table showing Hungarian state debt details with columns for interest rates and amounts.

b) Osztrák Államadósság.

Table showing Austrian state debt details with columns for interest rates and amounts.

c) Idegen Államadósság.

Table showing foreign state debt details with columns for interest rates and amounts.

Más kölesönök.

Table with exchange rates for various locations like Bonyak, Budapesti fővárosi, Temes-bágyavölgyi.

Záloglevelek és kölesönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bank and stock exchange rates for Budapesti intézetek.

Előbbségi kötvények.

Table listing various bank and stock exchange rates for priority bonds.

Bankok részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for bank shares.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for insurance companies.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for savings banks.

Gőzmalmok.

Table listing various bank and stock exchange rates for steam mills.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for iron works and machine factories.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for mines and brick factories.

Könyvnyomdak részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for book printing houses.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for foreign companies.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing various bank and stock exchange rates for transportation companies.

Sorsjegyek.

Table listing various bank and stock exchange rates for lottery tickets.

Pénzmenek.

Table listing various bank and stock exchange rates for currency exchange.

Külföldi váltók (látra).

Table listing various bank and stock exchange rates for foreign exchange.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing various bank and stock exchange rates for time-bound securities.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzeri hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg: Jegyzetek: Hieremaz: lucerna 36.-40.- forintra.

vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.-28.- forint. Vörös erdélyi. Vörös bánásgyi 31.-35.- forint. Középszemű 31.-35.-, Nagyszemű 35.-39.- forint. Disznószir: budapesti 49.-49.55 forint, vidéki -.-. városi 4 darabos 41.-41.50 forint, 3 darabos 43.50-44.- forint, füstölt 45.-46.- forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 10.75-11.- forint, 120 darabos -.-. forint, 100 darabos 12.50-13.- forint, 85 darabos 15.50-16.- forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 9.50-9.75 forint, 100 darabos 11.75-12.- forint, 85 darabos 14.75-15.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai -.-. forint, szerbiai 14.-14.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, július 1. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Rozs észre 7.49-7.33. Zab észre 5.92. Tengeri július-augusztusra 4.74. Tengeri szeptember-októberre 4.97. Repece augusztus-szeptemberre 12.65-12.75.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsden gyengült a hangulat. A déli tőzsdén eleinte szilárdabb a hangulat. Később tüzetlenség uralkodik. A zárlat ismét javult. Hitelrészvény emelkedik arra a hirre, hogy holnap egy új kommuniké jelenik meg a részvénytöke felemelése tárgyában.

Bécs, július 1. (Magyar értékek zárata.) 4% arany járadék 119.25. Tiszai és szegedi kölesön sorjegy 137.65. Magyar vasuti kölesön ezüstben 100.20. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.70. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 259.-. Rimamurányi vasműrészvény 302.-. Magyar koronajárdék 96.25. 4% Osztrák Magyar földterhm. kötvény 94.50. Magyar hitelbank részvény 386.50. Magyar nyerevény kölesön sorjegy 159.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 185.50. Magyar kereskedelmi bank 1419.

Bécs, július 1. (Osztrák értékek zárata.) 4% papírjárdék 100.30. 4% Osztrák aranyjárdék 119.40. 1890-iki sorjegy 138.50. Osztrák hitelsorsjegy -.-. Angol-osztrák bank 152.-. Bécsi bankgyűléslet 273.50. Osztrák-magyar bank 908.-. Déli vasut 72.75. Dunagőzhajózási részvény 388.-. Dohányrészvény 137.-. Császári és királyi arany 5.68.-. Német bankváltók 58.95. 4% Osztrák ezüst járadék 100.20. Osztrák koronajárdék 100.25. 1864-iki sorjegy 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 377.50. Unionbank 311.50. Osztrák Ländlerbank 238.-. Osztrák-magyar államvasut 342.-. Elbavölgyi vasut 258.50. Alpei bányarészvény 234.-. 20 frankos arany 9.56.-. Londoni váltóár 120.55. Bécsi Tramway 468.-. Az irányzat nyugodt.

Bécs, július 1. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 379.- Magyar hitelrészvény 389.50. Angol-Osztrák bank 151.75. Union bank 312.-, Ländlerbank 238.50. bankgyűléslet 274.-, osztrák-magyar államvasut részvény 342.25. északnyugati vasut rész. 245.50. elbavölgyi vasut 258.50. dunagőzhajós rész. -.-, alpei bányarészvény 233.90. májusi járadék 100.25. osztrák koronajárdék -.-, magyar aranyj. -.-, magyar koronajárdék 96.30 német birodalmi márka májusra 58.98. júniusra -.-, török sorjegyek 63.25. rimamurányi vasmű 303.- déli vasut -.- dohányrészvény 137.50 Napoleon d'or 9.55 1/2 Lombard 72.25.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, július 1. (Tőzsdei tudósítás.) A Moritz Löwe und Comp. fizetéseképtelen cégért való kiegyenlítés kedvezőtlen befolyása alatt és a bécsi bígyadt irányzata a mai forgalom kezdetén az irányzat gyengébbre hajlott. Azonkivül a ma érvénybe lépett szelvénybányák és levonások akadályozták az üzletet. Később bányáértékek mérsékelt emelkedést és bankrészvények is javulást tüntettek föl. Vasutak egyenlőtlenek. Keleti porosz és marienburg emelkedett, amerikai tartott. Az értékpapírok közül német befektetési értékek szilárdak. Végül hitelrészvények emelkedtek. Magánleszámitolási kamatból 3%.

Berlin, július 1. (Zárlat.) 4% Osztrák papírjárdék -.-. 4% Osztrák aranyjárdék 100.90. Elbavölgyi vasut -.-. Magyar koronajárdék 96.25. Osztrák-magyar államvasut 145.60. Kassa-oderbergi vasut -.-. Bécsi váltóár 169.30. Magyar vasuti beruházási kölesön 102.80. Alpei bányarészvény -.-. Disconto-Commandit 197.10. Általános villamosági Edison 267.-. Gelsenkirchen 207.75. Laurakoh 263.60. 4% Osztrák ezüstjárdék 99.80. 4% magyar aranyjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 235.50. Déli vasut 32.50. Károly Lajos vasut 99.80. Orosz bankjegy 216.-. 4% új orosz kölesön 99.50. Török dohányrészvény -.-. Osztrák járadék 94.60. Magyar hitelbank -.-. Dynamit Trust 165.75. Harpeni 200.25. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 1. (Zárlat.) 4% Osztrák ezüstjárdék 99.70. 1880. sorjegy 147.-. Déli vasut 35.50. 4% Osztrák aranyjárdék 100.60. Osztrák hitelrészvény 236.90. Osztrák-magyar államvasut 145.-. Olasz járadék 94.40. 4% magyar aranyjárdék 100.75. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 1. (Zárlat.) 4% Osztrák papírjárdék -.-. 4% Osztrák aranyjárdék 101.-. Magyar koronajárdék 96.20. Osztrák-magyar bank 152.50. Déli vasut 32.60. Elbavölgyi vasut -.-. Londoni váltóár 204.25. Bécsi bankgyűléslet 237.90. Villamos részvény 159.50. 3% Osztrák magyar aranyjárdék 100.30. 4% Osztrák ezüstjárdék 99.75. 4% magyar aranyjárdék 100.20. Osztrák hitelrészvény 234.30. Osztrák-magyar államvasut 145.30. Északnyug. vasut -.-. Bécsi váltóár 169.30. Párisi váltóár 81.03. Unionbank -.-. Alpei bányarészvény 236.-. Az irányzat nyugodt.

Páris, július 1. (Zárlat.) 3% francia járadék 100.05. Olasz járadék 95.75. Osztrák-magyar államvasut 747.-. Francia törleszt. járadék -.-. 4% magyar aranyjárdék 102.40. Török dohányrészvény 300.-. Osztrák Ländlerbank -.-. 3 1/2% francia járadék 102.65. Osztrák földhitelintézet részvény 1295.-. Déli vasut 164.-. 4% Osztrák aranyjárdék 101.45. Ottomanbank 599.-. Párisi bankrészvény 1090. Alpei bánya részvény -.-. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 1. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm...

Kivonat a hivatalos lapból.

Julius 1.

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter az erdő-erőszakvédelem létszámában Nagy Elek erdőszakvizsgálót...

Általános hírek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Unger Izabella pápai állami polgári iskolai rendes tanítóné...

Csödtömegeladás.

Vagyonbukott Keszler Mór mesoni kereskedő csödtömegeladás 1-611. tételek alatt...

A választmány a beérkező ajánlatok egyikéhez szíves kőve. Az árak mennyiségéért és minőségéért sem a választmány, sem a tömeggondnok szavatosságot nem vállal.

Több észak- és délnémet-honi nevelőint.

zene nyelvismerttetel, angol és francia, tanítónöket s bannoekat azonnali belépésre ajánl. Magyar oklev. tanítónöket zene és nyelvismerttetel vagy anélkül sürgösen keres. Szogheóné S. Luja most Budapest, Erzsébet-körut 30.

ÉNZT SORSIEGYEKRE ÉRTÉKPAPIROKRA... KÖVARYARMIN

Köznép-osztály, Frakk 5 frt. Nadrág 3 frt. Mollény 1 frt. Ferenc József-kabát 4 frt. Jaquet 3 frt.

Magy. kir. államvasutak 83748/99. sz.

Hirdetmény.

Román-délnémet vasuti kötelék. I. pótlék a díjazásai II. rész 2. füzetéhez. Folyó évi július 1-ével a díjazásai II. rész 2 füzetéhez az I. pótlék lép érvénybe...

BOROS TESTVÉREK Budapest IV. Ker., Haris-bazár 7. szám. Készlet csoportokban összedolgozott kenyérsütő- és háztartási gépek...

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, es. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. Kerepesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sark) Zenepalota.

Magyar általános takarékpénztár részvény-társaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvény-tőke 1 millió 500 forint.

Első Leánykiképzési Egyesület Budapestben, VI. ker., Teréz-körut 40-42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett nápszitalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,000 frt.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-tőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI., Andrásy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapították 1868. Biztosított tőkésállomány 315 1/2 millió korona Európai osztály: Berlin, Leipzigerplatz Nr. 12. (saját palota).

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Első-rangú szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyancsak valdái angol bér ültetörök készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők; illetve megrendelhetők részletfizetésre is Gröz Lajos kárpitos és díszítőműv. és műhely: VIII., József-körut 17.

Pannonia szálloda. Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharminc szoba és terem. Nagy étkező terem és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felvilágítás (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdősz.

„Páris” szálloda Budapest. Körülbelül 100 szoba és szalonnak 1 főtől felj. fürdőszobák és villam-világítás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachsz-pince, látványosság.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, július 2. - Római katolikus: A 6 Jézus sz. v. - Protestáns: A. 5. Sáro. B. A. - Görög-orosz: (június 20.) C 2 Metz pk. - Zsidó: Tham. 24. - A nap kél reggel 3 óra 52 percek. - Nyugszik este 7 óra 48 percek. - A hold kél este 12 óra 3 percek. - Nyugszik délután 2 óra 52 percek. A miniszterek nem fogadják. Kiváló beszéd (utolsó nap) a budapesti polgári tömeggyűlésen csödtömeg elhárításában.

Iparművészeti Muzéum és az iparművészeti társulat állandó bazarja, nyitva délelőtt 9-1-gig. A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1 óráig. A Hódolók üzenetkönyve. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 6 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár. Magyar Kereskedelmi Muzéum. Állandó kiállítás, ke-rekesdemontörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-gig és délután 3-6-gig van nyitva.

TÁJÉKOZTATÓ. KATHREINER-FÉLE Kneipp malátá kávé. Ezek óta kizárólag pötlökben bizonyított a kávékőves, ideg-, szív- és gyomorbetegségek, vesebetegségek orvosságjaként. - Legelőnyösebb kávéit a családok számára készítették. Készítő: KATHREINER-FÉLE.

Vizállás. július, június 1. 30. m e t e s. Dunán: Schárding 2.21, Passau 2.30, Bics 0.40, Pozsony 2.94, Komárom 2.12, Budapest 2.21, Mohács 2.40, Gyöngyös 2.32, Barcs 1.92, Szeged 2.42, Magyarfalva 0.60, Zseliz 0.98, Trecseny 0.79, Sereg 1.02, Sz.-Göthárd 3.10, Sárúr 0.20, G-or 2.60, Pottan 0.60, Zákány 0.66, Barcs 1.22, Ezerék 2.64, M.-Szerdah. 0.60, Szava 0.92, Szeged 0.92, Múrocska 5.02, Deák 0.50, Szamos 1.02, Kraszna N.-Mátény 0.92, Latorca Munkács 0.92, Labarca Homonna 0.26, Ung Úngvár 0.18.

Színházak, szórakozó helyek.

**NEMZETI SZÍNHÁZ,
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.**

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.
Vasárnap, 1899. évi július hó 2-án.
Délután 3 órákor félhelyárral:
Szegény Jonathán,
Operette 3 felvonásban.
Este:
Hegedűs Gyula ur felléptével
Doktor Szeleburdi.
Énekes bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1899. évi július hó 2-án.
Délután 1/4 órákor félhelyárral:
A tolongó.
Énekes színmű 3 felvonásban.
Este:
Két ember tragédiája.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Feld Mátýás.
Kezdete 7 órákor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Ó-Budán.
Vasárnap, 1899. évi július hó 2-án.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfa-
den Dávid. Zenéjét szerzte: Dávidsohn Emánuel.
Személyek:
Monach, Radó S. Abigail, Kápolnai
Sulamith, Kövessyné Zigitang, Tukoray
Absolon, Érczkövy Ezriel, Tarján
Kezdete 7 1/2 órákor.

Ős-Budavára.

Ma vasárnap, július 2-án

Little Tich bucsuestéje.

Az új júliusi műsor bemutatása:
Ghezzi a világhírű átváltozó művész: 10 személy
szerepét játssza egy bohózatban. — Bresina k. a
Párisi eszebb és legkedveltebb excentrique ének- és
táncosnője

Miss Ella Zuila

csodás produkciója a toronykötélen este 7 és 11 1/2 órákor.

Rosetti ünnepély.

Belépő díj este 6 óráig 20 kr., azután 30 kr.
Mórsékelt áru belépő jegyek a dohánytőzsdékben.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérő.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdete 1/2 órákor, vége 12 órákor.

Rövid ideig

Balthazar

az ismert bűvész.

Helyárrak:

I. em. páholy 5.— II. em. páholy 3.—
Idegenpáholyülés I. em. és földszint
I. sor 1.50. Idegenpáholyülés II. em.
I. sor. I. Zenekariülés I. Belépti —.50

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legelősebben eljárás és elintézés
reklamációkat,

megszerezni utleveleket, idős elötti nőstíre
engedélyeket, újrát a tiszt urak és önkéntesek
üzemese személyes ügyeiben stb. a Bonifáti
János v. császi. és kir. szakados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

ulajdonosainak, AEOL'-hangszerek.

A szabadban természetes lég-
nyommal által zongorák és úna-
mukban igen kellemes varáz-
szerű összhangzást idéznek elő,
ami minden fogókonny kedélyre
meglepető és kedves benyomást
gyakorol.
Ez hangszerek kiválóan kre-
tek, legesek és világos. Izzal díszelt
szolgálnak és a helyekről nem
is volna szabad azoknak hiány-
ozni. — Részletes árjegyzék
díjlatlan.

Sternberg Armin és Testv.

cs. és kir. udvari szállítók
**BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.**

Zongor-teremt: Kossuth Lajos-
utca 22. (Károly-körút sarok).
Zenebolt.

Olcso arany és ezüsteladás,

valamint a legszebb ék-
szertárgyak, u. m.: arany
férfi láncok köllőggóval
grammja 85 kr., [arany
terfőrák 16 frt, arany női
órák 10 forint, gyémánt-
gyűrűk, fülbevalók, brosz-
tűk, 6 frt 50 krtól kezdve,
12 darab valódi ezüst evő-
eszközök 6 frt 25 kr., étkező-
szervizek 12 személyre
140 frt, 6 személyre 75
frttól kezdve.
Girandolok, gyertyatartók,
tálcák és a szakmába vá-
gók cikkek grammja 8 kr,
minden darab hivatalos
fémjelzéssel van ellátva.
Veszünk zálogbázi cedu-
lákat.

Grünberger A. Béla

örökösél
Budapest, Városház-tér 9.
(Harris-bazár) I. em., ajtó
23. Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Ügyes szabónő

ajánkozik házba és házon
kívül is mérsékelt díja-
zástért. Cim a kiadóban.
2341

Zongorák és pianinók

A világ első gyá-
raiból, valamint sa-
ját készítmények,
melyek zeneművé-
szek által a zene
gyöngyeinek nevez-
tetek el, ez időben
legszilárdabban vá-
sárolhatók.

Keresztely mintazongoratermében,

Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becsértetnek és hangolások, va-
lamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Graz. Hotel „zur goldenen Birne“

a város központjában, a meráni parkkal szem-
ben, a legszebb fekvésű szálló, ujonnan ké-
nyelmesen berendezve.

HUTTER J., tulajdonos.

Magyar ember magyar íróttal irjon!

Aki jó magyar íróttal és tollszárral akar írni,
az használjon Schuler József-féle magyar acél-
íróttalat.

Felülmúlhatatlan, angol gyártmányok- kal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlatok a következők:
Díszl Érme 532, 408, 450, 155, 554. Díszl Érme 1893.
Mindenn papirkereskedésben kapható.

Szt-Lukácsfürdő

Vendéglő! Kávészá! K

Az igazgatóság saját üzemében.

Jó ételek és italok, olcsó árak.

Éttermem az udvarban (zárt helyiség).

Gyönyörű terrasse a Dunára.

Mindennap katonazene.

Ingyen kapja

meg mindenki a következő 3 forintos díszkötésű munkát.

BENEDEK ELEK:

MAGYAR NÉPKÖLTÉS GYÖNGYEI,

mely az összes legszebb magyar nótákat tartalmazza, aki 1900. január 1-éig 2 frittal előfizet a

HASZNOS TANÁCSADÓ

KÉPES CSALÁDI LAPRA,

melynek előfizetési ára egész évre 2 frt, félre 1 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Erzsébet-körút 41.
A Hasznos Tanácsadót betéti társaság adja ki és GERŐ ATTILA szerkeszti.

Eddig a következő írók írtak a Hasznos Tanácsadóba.
Apai Adolf, Ábrányi Emil, Benedek Elek, Feleki Sándor,
Gyalui Tibor, Gárdonyi Géza, Hazai Hugó, Hellai Jenő,
Jakab Odón, Jeszenszky Danó, Muzslay János,
Pálgyi Lajos, Révész Béla, Szabolcska Mihály, Szent-
tessy Gyula és Varsányi Gyula.

Azonkívül szebbnél-szebb cikkeket közöl és több mint
kétszáz hasznos, megfizethetetlen tanácsot nyújtott **Egészség és
Szépség Ápolása, Háztartás, Házi vegyszerek, Konyha,
Ruházat és fehérnemű, Mezőgazdaság és Kertészet, Új
Keresetforrások** című rovataiban. Ezek közül következőket
említjük meg: **Áfonyaléktör, Burgonya felújít, Elefántesont
összeragasztása, Fagyasztott tej, Fehér ímlakk, Fog-
por készítése, Foga. ápolása, Hektográf-massza, Már-**

**ványedzés, Mezőgazdasági gépek kezelése, Rózsás arc-
szin tilka, Réztárgyak tisztítása, Szer a nátha ellen,
Szénatlat parfüm, Tojás-cognac készítése, Tisztított
cukor, Tej a baromfiak stb.**

Senki el ne mulassza az előfizetést erre az olcsó és
megbecsülhetlen képes családi lapra, mely **potom 2 frittért
egy évre** kiszámíthatatlan hasznot hajt mindenkinek és
**oly kellemesen szórakoztat, hogy mindenki há marad
hozzá.** Az előfizetési pénzeket legelősebb postautalványon
így címezni

A HASZNOS TANÁCSADÓ képes családi lap

Kiadóhivatalának Budapest.

Rohitsi
FŐRÁKTÁR
Budapest
Hoffmann József-ut
Báthory-utca 8. szám.
A Rohitsi savanyúvíz mint
gyógyeszer felülmúlhatatlan hatású gyomor-
és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál,
máj- és lépajknál, de különösen vajúzóknál.
A Tempel forrás borsz-
nyitva kitűnő étítő ital.
A vízről írás ellen-
ben kizárólag
írókúra
használatik.

TEMPER **FORRAS** **FORRAS**
Savanyúvíz

VASBUTOROK. DIVATÁRUK. PENZSEKRENYEK. GYERMEK-RUHAK. FA-BUTOROK. KALAPOK. UTAZO-CZIKKEK. CZIPÓK. EZÜST-ÉKSZER.

PARISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST, VII. KERÉPESI UT. 38.

NÁSZ-ÉS ALKALMI AJÁNDÉKOK.
TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.
KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

FEGVVEREK. JÁTÉK-ÁRUK. INGA-ÓRÁK. DISZMŰ-ÁRUK. ZSEB-ÓRÁK. CHINA-EZÜST. ESERNYŐK. SZÖVETEK. KOSAR-ÁRUK.

Jó könyvek

mélyen leszállított áron:

Babos közhasznú magyarító szótár kötve (2 frt).....	1.50
Benedek Elek. A sziv könyve (1.80).....	1.20
Betyáregedák, az alföldi rablólivág történetei.....	1.-
Karajz Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr. kötve (2 frt).....	1.-
Kossuthy Géza, nevezetesebb bűnesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80).....	2.-
Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Előmenyek és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1.-, ugyanez kötve (3 frt).....	1.50
Mokányi Berci viselt dolgai (2 frt) 1.-, ugyanez kötve (2.50).....	1.40
Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (150).....	1.50
Sztanov Miklós, Karamboljáték (2 frt) 1.-, kötve (3 frt).....	1.50
Tótvölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.-, ugyanez kötve (2 frt).....	1.40
Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.80) 80 kr., kötve (2 frt).....	1.20

(A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik.)
Mogrendelhetők:
Szilágyi Béla könyvkereskedése és antikváriumában
Budapest, IV., Károly-körút 26.

Szabadalmazva!

Acetilén-lámpa

zománcos fényvetítővel

a legolcsóbb s mindemellett az egyetlen lámpa föltétlen kezességel **Kerékpárosok, turisták, kocsik stb. számára.** Kapható az **Előő Osztr.-Magyar Acetilén-Lámpa-Iparnál** **BÉCS, IX., Müllnergasse 6.** valamint az összes nagyobb kerékpáros-üzletekben.

la Calcium-Carbid

aprószemű, kezességel 300 liter gáz kilonként, 5, 1 és 1/2 kilós szelencékben, valamint kis szebbeli szelencékben 15 kr.ival.

Korunk főnyavalyája az idegesség

és vértelenség, melyből számtalan más kór származik. Ez ellen pedig legbiztosabban hat a **vasas china-bor**

I liter 1 frt 20 kr., 5 liter franco 6 frt.

Ezen bor a saját magam által termelt ménesi shery-vel van készítve és minden hasonló nevű készítmények között a legtöbb chinaaljat és vasat tartalmazza.

Rozsnyai Máttyás gyógyszerész, **Aradon.** Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerésznél. **Egger-féle** Nádor-gyógysz., valamint minden magyarországi gyógyszerháznál.

"AZ ANKER"

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselő: **BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám** (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén..... 65 millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén..... 243 millió forint
Eddigi kifizetések..... 103 millió forint

A nyereség-részesüléssel biztosítottak **A** osztalékterv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kihazasítási és vegyes biztosítások.

Mindenemű haláleseti, életeseti és járadék-biztosítás.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselő, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.-m. és belga kir. szab. Kétféle sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legkímélősebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és előnyösül a sérvkötő szerkezetétől fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldalú 6 frt, kétoldalú 12 frt. Gyárában készülnek ezektől: Műlábak, műkövek, műfogók, egyenes tartók, járó- és nyújtógépek, gummi görgetőasztalok stb.

Megrendeléseket pontosan eszközöl!

KELETI J.

közvetorész és orvosbeszélő műszerész **Budapestben.** Főút: **IV., Koronaherceg-utca 17. sz.** **IV., Rostély-utca 15. szám.** Emlékét az útról. Nagy képes milleniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

A világ legjobb FÉNYMAZA!

Aki lábbalját szép fényesen és tartósan szeretné gondozni, vegye csak **Fernolend-t** féle cipőfényezőt világos lábbelnek csak **Fernolend-t** féle termésként **bőrkezet.** Mindenki kaphatja. Cs. és kir. szab. Erzsébet-utca 21. **Bécs I. Schulerstr. 21.** A sok évtől való tapasztalatunkkal leginkább meggyőzően tudjuk bizonyítani a nevünk: **St. Fernolend-t.**

További kitalálások: **Író- és másoló-tinkták.** **Vízmentesítő bórkenőcs.** **Szab. talp-övöszer "Vandol"** **Fém tisztító paszta és szűrt és arany-tisztító szappan.** **Bőr-lakk.** **Lószerszám-paszta.** **Fegyver-és páncz-szír.**

Dr. Lengyel Fr.-féle nyirfabalzsam

Kir. szab. Svédheor.

Már magában véve azon névnyi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törését megturjuk, emberek kezétől a mint a legkímélőbb szűrtézer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a felalál utasítással szerint balzsam alakítjuk át, csak akkor nyer ugyiszóval csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, akkor minden csaknem észrevétlenül pikkelyt vánszik le a bőrről, amely ezáltal felismerő és gyógyító válik. Ezen balzsam kismiltja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifju arcszint, a bőrnek fehérséget, gyöngyöséget és üdöséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrkiütést s a bőr minden más egyéb tisztátalanságát. Ára egy koronának használható utasítással 1 frt 50 kr. Kapható minden jobb gyógyszerháznál.

Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháznál
Budapest, Király-utca 12. sz.

!!Vigyázz!!

Előnyös bérbeadás!!

Elutazás miatt III. emeletes új bérház a VI. ker. egyik leg-szebb utcájában kitűnő feltételek mellett 3, esetleg 5 évre bérbeadó. Közelebbi cím a kiadóban. 2383

Rank-Herlány

(RANK-FÜRED)

gyógyfürdő az eperjes-tökai trachit-hegység keleti oldalán, 392 méternyire a tenger színe felett. Kassától 2 és fél órányira, nagy kiterjedésű erdőszegélyt övezve.

Fürdőidény: május 15-16i szeptember 15-ig.

A fürdő időszakai szokókatja a **Magyar Geysir**

egyedül a maga nemében az egész kontinensen. Ezenkívül van még a fürdőnek három **ásványvíz-forrása** és vízvezeték, **keleti ivóvízzel.** A Geysir víze csúsz- és kövesnyes bántalmak, valamint gyomor- és bélbajok ellen, a többi források víze pedig vérzegényesség, sárgás, gyomorhurut, gégéhurut s a többi ellen sikeresen használhatók. **Egészséges, tiszta levegő s enyhé éghajlata** miatt üdülők és lábadozóknak különösen ajánlható **Állandó zenekar. — Naponként hangversenyek. — Társasjátékok. — Lawn-Tennis. — Kirándulások. — Füstia helyben. — Vasúti állomás Kassán, Eszsa és a fürdőhely között társas-kocsik-közlekedés. — Kényelmes lakások. — Szokatlanul olcsó árak. — Kétféle konyha. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőgondnokság.**

20% engedmény!

Játékárúk

a hártfai I. magyar maché-játékárúgyárból

Maugsch & F.

Budapest, Erzsébet-tér 16. sz. (Károlyi utca felől)

Legújabb kitalálások, legújabb vállalatok! 20% engedmény! Gyártmányokunk egy eddigi hozzerzési forrás. 20% engedmény!

KESSLER-féle MAGDA-hajkenőcs

dermatológiai terapeutikus alapon nyugodt érzékeléssel fogva az elismert legjobb szer **korpa ellen, ugyiszóval hajkihullás ellen.** Magda-hajkenőcs több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a hajnövekedést elősegíti és a hajszálakat a hajvesztést elősegítő anyagoktól megvédi. A hajszálakat ellen mint kitűnő **szívzer** a gyökérétől hajvesztések ellen mint **gyermekkek** is használható legjobb balzsam ajánlható.

Főszékhely: **KESSLER REZSŐNÉL**, gyógyszerész a „Mogyvárdihoz” Gyertyánban, Torontói vármegyében. Egy tégely ára 3 koronának.

Raktárak a következők: **Budapestben:** Török József, Király-utca 12., dr. Endel Emil, Városház-tér 7., dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszerháznál. **Radiz Robert,** Jászókört 64. **Posonyi,** Czelnér Vince, Lőrincaput-ut. **Miskolc:** Baruch Gyula. **Szeged:** Barczay Károly. **Debrecen:** Mihályi Jenő. **Árad:** Földes Kelemen. **Mezővár:** Theodor Albert. **Vasvár:** Kúchler Béla. **Kaposszentjakab:** Müller F. **Jákab, Nagy-Szombat:** Molnár J. C. **Hátszeged:** Mezőváros. **Brassó:** Jekelius Nándor. **Kelmen:** Ferenc. **Roth Viktor.** **Szász-Régen:** Wermescher Emil. **Szeged:** A. W. Lángner.

Nagyon szépen

butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejárattal, séregmentés és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. **Videkről jövőeknek is. Cim a kiadó-hivatalban.** 2290

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP lan PAP lan PAP lan

1 szőszhajlatú vasgőz 3	1 seel sodrony ágybetét 5.-
1 matraccal 10.-	1 tengertűi fejtámla 1.-
1 drt rouge paplan 1.70	1 levasort szalmazsák 2.20
1 caohmir paplan 2.50	1 matraccal 3.80
1 caohmir paplan 3.50	1 Crinde Atrique matraccal 4.50
1 satin caohmir paplan 3.50	1 párnázott ruganyos matraccal 12.-
1 atlas caohmir paplan 4.80	1 párnázott ruganyos matraccal 16.-
1 atlas selyem paplan 7.50	1 nagy szoba szőnyeg 300/300 2.50
1 fodros áll. sely. paplan 12.-	1 albak tunis függöny 1.50
1 fodros áll. sely. paplan 12.-	1 bútorát ágyterítő 2.20
1 varrás nélküli 1.20	
1 drt jó vászon chiffon paplan lepedő 1.80	
1 drt jó vászon takaró pokróc 1.80	
1 drt jó vászon takaró 1.50	

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matraccal és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny- és asztaltartó stb. nagy val ártalmakban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 29. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tartozó árakat kicseréljük, vagy a pénzt visszaadjuk

HEIM-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított **HEIM H.** Budapest és Bécs cs. és kir. udvari szállító.

A mi legjobb hirtnevről ismert os. és kir. szab. **MEIDINGER-OFEN** kályhák valódi minőségben csak üzletünkben **Budapestben, Thonet-udvarban kaphatók.**

Ajánljuk továbbá a mi **„HESTIA”** szabályozható, töltő- és szellőzőkályháinkat kettős köpennyel.

Fűtémésztő kandallókat. Központi légfűtést egész épületek számára. Szárítókészülékek ipar- és gazdasági célokra. Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorlatilag hatást ul és idült hólyag-, vese- és főleg eső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmaznak és emellegfoga hatásuk meglesz.

Akt rövid idő alatt akár megszabadulni győző bárdal, használjon Santal Egger. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár. Gyógyszertár a „Nádor”-hoz
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Caesar és Minka

fajkutyatenyésztés és kereskedés

Zahna, Poroszország.

Kittüntette állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel. Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török szultán, ő felsége a marokkói császár, ő felségük a németalföldi király és királyné szállítója stb. stb.

Ajánlanak különlegességeket luxus- és tenyészkutyákban, a legnagyobb hegyi kutyától és ulmi dog-tól a legkisebb szalonőbégig. Továbbá édes tej- húsrostos-kutyakalácsot saját gyártmány, legjobb, legmegfelelőbb kutyaeledel, mázsája 20 márka, 5 kilós postacsomag 2 márka.

Katalógus 40 képpel a legdivatosabb kutyafajokról ingyen és bérmentv. Díszkötésű broszúrák, aranymetszéssel, képekkel, a fajbetegségek leírásával, 10 márka.

Állandó kutyakiállítás
Zahna pályaudvar.

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendszeres vérkeringését eredményezi, a megromlott és hibás véralktrészt eltávolítja (a mi az egészséges főfelfétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. ótvágytalanságot, savanyu főbbőgést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörösöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyákásodást, vértúlulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bébajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszér. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 kr-rel drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 35 kr-ával. Postán 6 kr-rel drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-től és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utazást talál és nekem bejelenti, díjat kap! **Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.**

Raktárak Budapestben:
Török József gyógyszer-tárában, Egger A. gyógyszer-tárában, Thalmyer és Seltz, Kochmeister utócai.

Főraktár **B. FRAGNER** Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, a készítőnél Eek der Spornergasse Nr. 203.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stíl	16 frt
2 ágy, diófa, fényezett	8	1 írósztal, 3 fők	4
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8	1 hálószoza, matt diófa	125
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14	1 hálószoza, faragott	170
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	38	1 garnitúra erőpé- vagy bourette-behuzat	60
2 ágy, magas, diófa, matt	35	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	95
1 kredenc, 4 ajt. fülkék, faragott, feh. márv.	46	1 szalonasztal	10
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	1 csonsol márvánnyal és tükör	28
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdivosabb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet tér és Sas-utca sarok, I. emelet.
Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A Budapesti kereskedelmi testülettől fenntartott

Budapesti Kereskedelmi Akadémia

1899/1900. évi negyvenharmadik évfolyamára a beiratások az V. ker., Alkotmány-utca 11. sz. a levő iskolai épületben f. 6. szeptember 1-től 4-éig naponként a délelőtti órákban tartatnak. A középiskolát végzetek **egyéves kereskedelmi szaktanfolyamára** a hallgatók ugyanott szeptember 7-étől 9-ig iratnak be. Az intézet szervezőit, fővételit fölfelételt, alapítványi és tandíjmentes helyeit, ösztöndíjját stb. tárgyazó tudósításokat kívánatra mindenkinél bérmentesen megküldi a

Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága
(V., Alkotmány-utca 11. sz.)

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvisi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelnyagoltabb hűgyesfolyásokat, bujácórós sebeket, syphilit, az onfertóztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvisi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magömléseket, nőknél fehérölyásokat befocsendezéssel, a legmakacsabb bőrtetegségek, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterincbajokat gyógyít a legujabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel

Rendel: délelött 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig

Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat

Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltak; esetleg levelezésről is gondoskodna azz

Iwonic-jódfürdő

GALICIÁBAN.

A transzverzális-vasut állomása, **Krakkától 5 órányira.**

A Kárpátok nyugati lejtőjén, 410 méter a tenger fölött, körülötte mintegy 1000 holdra terjedő óségi fényerdőkkel, a kontinens legerősebb jód- és bróm-tartalalmú forrásaival, valamint egy vastartalmubatalmas iszapteleppel és néhány erős acélforrással. A legnagyobb kényelem, teljes fűrdő berendezés, orvisilag vezetett hidegvízgyógyintézet, iszapfürdő, belélegző készülék, kizárólag villamvilágítás. Regényes fekvésénél, valamint ózondus levegőjénél fogva a legkellemesebb éghajlati tartózkodás. Évenként körülbelül 5000 fűrdővendég és 4000 turista keresi föl. Idénytartam május 20-tól szeptember végéig. Állandó széküldése ásványvizeknek és forrágtermékeknek a fűrdőigazgatóság által. Az intézet vezető orvisa: Dr. Debokl. Szabadon praktizáló orvosok: Dr. Staniszwsky és dr. Stauber. Prospektusokat kívánatra ingyen küld a fűrdőigazgatóság.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára

BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.

Granit-terazzo, Betonirozások, Medenczék, Csatornázások, Szőkőkutak, Jászolok, Fayence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Keromit-lap, Mozaik-lap à la Mett-lach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyezeti-nádszövet, Tűzálló téglák, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árúk.

KÖAGYAC ÉS CEMENTCSÖVEK

Tulszárnyalva

vannak valamennyi eddíg megjelölt

KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK

a kiadásunkban megjelent szabaddalmazott + +

ÁTVÁLTOZÓ LEVELEZŐ-LAPOK

átal.

Szab. minden államnál bef.

„KOSMOS”

MŰINTÉZET

+++ BUDAPEST. +++

Mindenütt kapható.

Fontos szervbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan ismert, mint a Pollitzer által föltalált és kizárólagosan megvédett, **szervbajosoknak**. Ezen szervbajos elövelel a többi szervbajos elövelel a következők: 1. nem gyakorlati kellemetlen nyomaték. 2. Egy éjjel, mire nappal borszót. 3. A pollitzer elövelel minden idegnek a sérzés, hogy a szervbajosok elövelel és így a szervbajosok elövelel. 4. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 5. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 6. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 7. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 8. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 9. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel. 10. A biztonságát föltalálással pedig a szervbajosok elövelel az a szervbajosok elövelel.

Összetétel mellett az árak mártékok.

Érdeklődésként 7 és 30 frt. Kötődés, ha 10 és 10 frt.

Gyermekeknek a félével elövelel.

Rendelésnél a test bősége kériktől szelintésben, továbbá, hogy a szervbajos, ha vagy mindkétoldala.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélszervbajosok, harkóid, harkóid, irrigator, mindenesem a feketendő, görögbaránnya, harkóid, acélszervbajos, acélszervbajos, harkóid és minden a szakmába vágó elövelel.

Egyedül képviselője **GUMMI-különlegességekben.** Orvisok, gyógyszerészek és szőlészékek, az egészségügyben, népszerűek. — Postai megrendeléseket, rendelésnyomtatványokat postai és utóiratás mellett legrosszabbban utóvértelt eszközök

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopedial készítőszék. Budapest, Deák Ferenc-utca 10. Alapítást 1858. ANGELOZSÉK kívánatra aári börtökben bérmentve küldték. — A címre egyáltalán nevelik.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteltel...
 Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
 az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hülyeséget, a széklet, az emésztés stb. ...
 Rendelő: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választották és meggyőzően is gondoskodva lesz.

Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész- és szülész-t. doc., volt csás. kir. oszt. főorvos

RENDELŐ: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választották és meggyőzően is gondoskodva lesz.

Nőnek külön váróterem.

Ugyanott meglelt és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ UTÓJUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban meglelt) neml betegségek és azok leírásáról gyűjtött össze című könyv, volt ára 2 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft beutalás mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek káros. — II. A neml árt. ébredés. — III. Az emésztés és az éjjeli magm. — IV. Hülyeségek (trippen) és hülyeségek. — V. A bajokor (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfor. — VIII. Női magtalan. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek megelőzése a prostitució.

Téglavető-gépeket

bevált rendszerek szerint,

valamint teljes berendezéseket téglavetőkhöz, samott-, hornyolt tetőcserep-, agyagszó- és cementgyárakhoz szállít 1862. óta különlegességgel:

Louis Jäger téglavető-gépgyára, Köln-Ehrenfeld.

Fényképező készülékek

(kerékpárosoknak is) minden árban.

Ismert pillanat felvételeink a napl. eseményekről legjobb tanúságot tesznek készülékeink minőségéről.

Lechner R. (Müller Vilim.)
 cs. és kir. udv. fényképező kellékek gyára.
 Bécs, Graben 31.
 (Műasztalosság.) (Szerk.-műhely.)

ARAD.

Révész Nándor könyv-, zenemű- és papírkereskedése Arad, Szabad-sztr. 20. sz. Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára, iskolai könyvek, Orsági zenemű raktárak a legnagyobb igényeket kielégítőleg van felszerelve. Újgyűjtött könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindenemű író-, levél- és rajzpapírok- és rajzszerekből. Legnagyobb és legszebb választékú raktára mindenféle díaz levél-papírok és egyszerű levélpapíroknak. Uztli könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órás, ékszerész és látszerész, Arad,
 Andrássy-tér 15.
 Javítások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitűnő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

A Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia,

melynek végbizonyítványa egy évi önkéntesi katonai szolgálata jogosít, és melynek eddig végzett tanulói legelső rendű kereskedő, gyári és bankári cégeknek vagy közhivatalokban és a mezőgazdaságban nyertek alkalmazást, 1899. szeptember 1-én 15-ik évfolyamát nyitja meg.

Az intézetet a mult isk. évben 243 tanuló látogatta, köztük 196 vidéki, kiknek jó családoknál való elhelyezése ügyében az igazgató készséggel jár a szülők kezébe.

Minden iránt tájékozott évi jelentés levelező-lapon is kérhető.

Pozsony, 1899. július hó.

Jónás János igazgató.

Gyengeségi állapotok

(Impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERÁPIAI

RENDELŐ-INTÉZETÉT

BUDAPEST,

VI. Teréz-körut 44. l. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

6 arany, 18 ezüst-érem. 80 tisztelet és elismerő-oklevél.

KWIZDA FÉLÉ Restitutionsfluid

35 év óta az udvari istállóknak, a legnagyobb katonai és polgári istállóknak használták, erőstérre munka előtt és után, megárandulásnál, az izmok merevségénél stb., a lovat idomításánál elsősorban képességűvé teszi. Valódi csak fenti védjegygyel; kapható az osztr.-magy. monarchia összes gyógyszerházaiban és drogistáiban.

6 arany, 18 ezüst-érem. 80 tisztelet és elismerő-oklevél.

KWIZDA-féle szabadalm. bokavédő gummiból.

A szab. bokavédők szürke, fekete, barna és fehér színben 4 nagyságban készülnek és pedis bal- és jobb lábra. A bokavédőt megmérve a és b közi:

Méret 20—22 cm. kell 1-es nagyság	2—3-os
22—24	2—3-os
24—26	3—4-os
27—30	4—5-os

A szab. bokavédő ára:

szürke színben 1-es nagyság 2.75 ft, 2-os 2.95, 3-as 3.20, 4-es 3.65 forint.

Fekete, barna és fehér színben 1-es 2.95, 2-es 3.20, 3-as 3.40, 4-es 3.95 ft.

KWIZDA szab. gumi-védőkészülékkel a lovak lábához.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda J. Ferenc

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító

ker. gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.

Üszül a haja ??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitűnő szert, mely nem festi a haját, hanem a haj eredeti színét adja vissza. + Üvegje 1 forint. + Egyedül!

Töltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

A pesti izr. négyelet leányrva-házában (VII. ker., Damjanich-utca 26. szám alatt)

tanítónői állás

a mely 500 frtnyi évi fizetéssel és teljes ellátással jár, töltendő be. Pályázóknak (izraeliták) okleveles népiszkolai tanító-nőknek kell lenniük és a torna-, valamint kézimunka oktatásra is képesítéssel kell bírniuk. A megfelelő okmányokkal felszerelt folyamodványok az egyleti titkárságnál (VII. ker., Kertész-utca 46. sz. a.), **f. 6. augusztus hó 20-ig** nyújtandók be. Azon folyamodók, kik hasonló állásban már sikeresen működtek, elsőbbségben részesülnek.

Budapestben, 1899. évi július havában.

A pesti izr. négyelet elnöksége.

10,000 frt tisztanyereséget

a legkisebb rizikóval

érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe

az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett biztos értékpapírosok kihasználására

mint tag belép.

Havilletek 6 frt, fél illeték 3 frt.

Tagsági feltételek ezen kiválóan szolid intézményről ingyen és bérmentve küld

(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadíj.)

AMSTERDAM A Commerce- & Creditbank igazgatósága.
 Nicolaas Witsenkade 13.

Ügyes képviselők kerestetnek.

Hirdetmény.

(Keletnémet-magyar vasuti kötélek. A 10 tonnánál nagyobb raksúlyú kocsiok megrakásának korlátozására vonatkozó határozmány bővítése és módosítása.)

A fenti kötélek díjszabás II. részének f. 6. június hó 1-től érvényes 1-ső füzet 15. oldalán foglalt és a 10 tonnánál nagyobb raksúlyú kocsiok megrakásának korlátozására vonatkozó, illetve az ezzel kapcsolatos díjszámítási határozmány érvényes, mely szerint ily kocsioknak a gyengébb felépítményű mellékvonalak állomásainak forgalmában való használata esetén bizonyos áru-cikkre szállítási díja nem a kocsi raksúlyáért, hanem csak a tényleges súlyért, de legalább 10,000 kg-ért fizetendő, — ezennel kiterjesztetik a kötéleki 31, 47, 48, 49, 50, 51. és 52. sz. kivételes díjszabások alapján szállítandó üveg-homok, vasére és salak küldeményekre is. Egyuttal hatályát veszti ezen határozmány a feled-tiszolci vonal állomásain ily kocsiokban szállított küldeményekre nézve, miután ezen vonal immár befejezett átalakítása folytán a 10. tonnánál nagyobb hordképességű kocsiok nevezett vonalon teljes megterheléssel közlekedhetnek.

Ezen díjszabási határozmány által érintett állomások forgalmában 10 tonnánál nagyobb hordképességű kocsiok felhasználása esetén betartandó brutto terhelést kitüntetett jegyzék fentiekre való tekintettel következőképpen módosul:

A kocsi csak az alábbi bruttó terhelés határáig rakható meg

Állomás	Kivételes díjszabás szerint	bruttó terhelés határáig rakható meg
Alsó-Sajó	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Besztercebánya	47, 48, 49, 50, 51, 52	18.8
Bethér	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Dobsina	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Gombaszög	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Horka	47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Lucató	47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Ózd	49, 50, 51, 52	18
Pelső lovo és transit	26, 27, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Rozsnyó	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Sajó-Eceseg	47, 49, 50, 51, 52	20
Tornalja	45, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Uj-Kapella-Batrina	31	22.3
Ungvár	39	18
Zólyom-Brezó	31, 47, 48, 49, 50, 51, 52	18
Zólyom-Lipose	47, 48, 49, 50, 51, 52	18

Budapest, 1899. június hó 18-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részös vasutak nevében is.
 (Utánvóm. nem díjaztatik.)

Ablakredőnyöket

fa-szővethől, vászongrádliól és léo-zsalukatrendkivül olcsón és tartós minőségben szállít. 18227

Nettel Lajos

ablakredőny-, jaloulisa-és faszővő-gyára

Budapest, VI., Király-utca 112.

Javítások jól és olcsón teljesíttetnek. Mintaszelvényeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Ügyes ügynökök vidéken kerestetnek.

Telefon 15—24.

Csődtömeg-eladás.

Vb. Szántó Zsigmond szegedi lakos, kereskedő csődtömege ajánlati verseny után eladati határozatván, venni szándékozik az alantú feltételek melletti versenyre felhívta:

- Eladás alá bocsátatik a vb. Szántó Zsigmond csődtömegéhez tartozó és a csődtöleltár 1—2398. tétele alatt 12,935 ft 15 kr. becsértékben és 27,293 ft 18 kr. beszerzési árban felvett összes vászon, dívat-stb. áruk, bolti állványok, boltberendezés, 1 drb. Wertheim-szekrény stb.
- Átvételi illeték vonót terheli és ez köteles azt csődtömeggondnok kezéhez ajánlata elfogadásakor azonnal készpénzben lefizetni.
- Venni szándékozik tartozik ajánlatával együtt 1300 forint bantépntz csődtömeggondnok kezéhez készpénzben letenni.
- A csődválasztmány az áruk mértékéért, mennyiségéért és megnevezéséért szavatosságot nem vállal; megjegyeztetik azonban, hogy a csődtöleltárban jelzett áruk kir. közjegyző és egy szakértő előtt pontosan és darabról-darabra vétettek fel.
- Az áruktár vasár- és ünnepnapok kivételével d. u. 3—5-ig a csődtömeg közbenjöttével megtekinthető.
- Az ajánlat keltől fog lepecsételve a bantépntzsel együtt, 1899. évi július 8-ának déli 12 óráig adandó be és illette át a csődtömeggondnok kezéhez.
- Az ajánlatok feletti döntés 1899. július 8-án d. u. 5 órakor dr. Rósa Izso, csődválasztmányi elnök ur irodájában megtartandó csődválasztmányi ülésen fog megjelteni.
- A csődválasztmány az ajánlatok elfogadásához köve nincsen, de az ajánlattevő igen.
- Az elfogadott ajánlat terjeve köteles a vételtár — melybe a bantépntz is betudatni fog — az ajánlata elfogadásáról vett értesítéstől számított 24 óra alatt a csődtömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni.
- Az áruk legkésőbb 1899. július 15-ig zárólag átveendőek és az összes helyiségek és megmondoknak kiürítve átadandók; megjegyeztetik azonban, hogy az elfogadott ajánlat terjeve a tömeg által birt helyiségeket 1899. november terjedő időre a csődtömegetől átvehető; a fiz bérösszeg külön egyezkedés tárgyát képezi.
- Az ajánlatotó visszalepő bantépntz tétlenül elveszti, valamint elveszti azt az is, k tetteleknél mindenképpen a legpontosabban megfelel.
- Az ajánlattevők ajánlatuk tételő ála ezen feltételek megakrva nézve feltüntetni köznek elfogadják. — Szegeden, 1899. június 18-án.

Dr. Strausz Miklós ügyvéd,
 mint vb. Szántó Zsigmond csődtömeggondnok.

Minden szó egyezési beiktatása postai betétkből 2 kr. Címrel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeg kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

és **ELŐFIZETÉSEK** felvételnek a **BUDAPESTI NAPLO** részére

a kiadóhivatalban

József-körút 18.,

valamint a következő időnyitásokban:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemcssek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesti-utca 1.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, valamint gyorsírói v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Printemps.

J'ai reçu votre lettre aujourd'hui. Merci mille fois. J'ai eu eau, tout vous faites mention, quand vous le trouvez bon. Comme je me réjouis d'avance de vous voir. Je travaille maintenant beaucoup pour terminer ma comédie jusqu'en septembre. J'attends impatientement votre réponse. Attaché. 4498

Dr. Satanello!

Beteg emberrel ezt tenni! Nem félsz lelkiismeretétől? Jézust napon négy óra hosszat zuhogó esőben vártalak. Lakásomból kiköltözködtem. Július elsejétől mellette levő, régebben megbesélt kis faluban vagyok. Irj levelet a kis faluba, elég cím: nevem, - foglakom. Nagyon beteg vagyok, közelebb végmenek, mint hinnéd. Don Farnado. 4487

Házasulandók

minden társadalmi osztályból. Lakást, butorított szobát és állatkeresők részére a Budapesti Általános Tudósító ma megjelenő száma nagy választékban legmegbízhatóbb adatokat tartalmazza. Olvasható minden kávéházban és vendéglőben. 10 kr-ért minden újságárúdnak és a kiadóhivatalban VI. Váci-körút 19. kapható. Vidéki megrendeléseknél 12 kr. bélyeg mellékelendő.

Francia fiúk

12 és 15 évesek, állást keresnek mint

Játszótrészek,

vagy nagyobb szállodában mint borfű vagy portásfiú, 50 frt évi fizetéssel és utiköltség megtérítés Franciaországból; továbbá: francia bonnek, 150 és 180 évi fizetéssel, 2 évi szerződéssel és utiköltség megtérítés Franciaországból; magyar és német bonnek, állást keresnek Grétsy Agoston ügynősege által, Budapest, Erzsébet-körút 21., II. emeleten. 4489

Bérbeadó

Üllői-ut és Erkel-utca kezdetén 5 nagy utca szobás elegáns lakás 900 frt. 3 nagy utca 2 udvari szoba 640 frt. Több más lakás igen olcsó bérért. Cím a kiadóban. 2391

Vizgákra

előkészít egy most érettségizett gimnazista. Cím a kiadóban. 4495

Bicikli-vétel.

Keresek egy használt, de jó karban levő Humber vagy Cleveland-biciklit (női). Ajánlatok az ér megjelölésével a Budapesti Napló kiadóhivatalába „Bicikli” jelleg alatt kérem. 2392

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad másmékké-árért. Megkereséseket „Albion” jelleggel e lapozkér, hol esetleg címe is megadható. 2388

Bárminő

csontbántalmak, hasogatások, szaggatások, derékfájás, csusz, köszvényben szenvedők vegyének 80 krajcárért Erényi-féle „Nervint”.

Menyasszonyok!

Vőlegények

A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni akadályok alól való felmentések kieszaközlése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerűbb tehát a fővárosi, mint vidéki házassulandóknak az „Országos Eszkéztési Ügyvivőség”-hez VII. Kerepesti-utca 14. fordulni, hol csekély díjért néhány nap alatt minden elvégzettetik.

Magas fixum

és jutalék mellett nyerek alkalmazását intelligens, ügyes és jó beszélőképességgel bíró egyének. Előképzettség nem szükséges. Cím: Budapest, IV. Váci-utca 2., II. em. 1. Vidéki jelentkezők írásbeli felvilágosítást nyernek.

Király-utca 59.sz.

Újonnan épült bérházamban üzlethelyiségek portálal, gépraktár, felszerelő, fűtő-, izzó-, hentes- vagy egyéb üzletnek alkalmas, elegáns lakások k, nagyobb és kisebbek, mindenkényelemmel iiff, gáz és villanyvilágítással augusztus 1-jére kiadó. Bővebbet Orlay Sándor, Korona-herceg-utca 8. 3240

Köhögésnél,

rekedtésnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemetefüccukorkát.

Terményszák.

Ajánlok jó minőségű használt terményszákot dronként 20 kr-ért. Próbamegrendeléseket is eszközök Weisz József, Miskolc. 4486

Kronikus (rég)

betegségek legbiztosabban gyógyíthatók a természeti gyógyításmóddal Dr. Palócz intézetében. Budapest, IX., Vármá- körút 7. Prospektus ingyen. Ugyanott kapható: „Népszerű orvosi tanácsadó”. Irta dr. Palócz. Ára 3 korona.

Szülőkfigyelmebe.

Előnyösen ismert pedagógusunk Marcsekényi J. M. miskolci fu-internatuzsában a beiratások megkezdőd- vén, el nem mulaszthatjuk, hogy ezen réz bevált és kedvelt helyre nevelítőket, melynek célja Miskolc iskolába járó vidéki tanulókat kevés költség- gal vallásérkölcis és hazafias nevelésben, úgy teljes el- látásban részesíteni, kellő felügyelet alatt tartani, se- mitsegyre lenni a tanulá- sban és óva-óvni minden bajtól, betegségtől, rossz pajtásoktól; a gonosz, csn- vargó, henyé életől, szó- val a szülői gondozást teljes mértékben pótolni, — a tisztelt vidéki szülőknek, kedves gyermekeik és a közjó érdekében, becses figyelmebe és teljes bizalmába a tőlünk kitelhető legelsőszülők jóakarattal ne ajánljuk akkor, a midőn ma a vidéki tanuló el- helyezése körül oly sok és jogos a panasz! Ertes- sítők ingyen. 4500

Egy I. emeleti

szobá udvarszoba, konyha, pince, padlás és éléskamrá- rával augusztus hó 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2386

Kiadó szoba

a Kerepesti-uton a Népszínház szomszéd- ságában egy csinosan bu- torozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen fére- mentesen szoba, tágas elő- szobával és külön há- zárral a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Azonnal olesón

kiadó nagyon szépen be- rendezett külön bejárattal szalon hálószobával urak- nak vagy höl gyeknek 2367

Egy csinosan

butorozott szoba egy gyer- meknek családnál a Lipó- t-körút és Andrásy-ut közöttében azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2365

10 frttal

kerestetik elogás alkoves külön bejárattal szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frt lakbér mel- lett a szoba bármely per- cenbe elfoglalható. Cím a ki- adóhivatalban. 2344

!!Valódi külföldi

borok!!

A legjobb minőségű külföldi borok árusításá- nak vállaltam el a fővá- ros képviselőlet. Korcsmá- rok, vendéglők, szálloda- sok, kereskedők és magán- fogyasztók a saját hasz- nukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutá- nyosak; a kitudó minő- ség s a mai mostoha vi- szonyok mellett szinte potom árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kérdézőskö- dére megmondja a Bu- dapesti Napló kiadóhiva- talába. 2384

!!Valódi külföldi

borok!!

2384

Nevelőnek

ajánlok az vidékre té- ren nagy gyakorlati bíró zeneiskolai növendék. Igényei szerények. Meg- kereséseket kér „Jó leve- gő” címen e lap kiadó- hivatalába. 2388

Egy betegségre

folytat nagy nyomorba jutott uri ember a melyen tisztelt közönség kegye- ségeért eszedik. Jó bi- zonyítványok és ajánla- tokkal rendelkezik, mint végzett gazdaság (magyarul, némelyül és keveset franciául beszél, nőtlen) ajánlja magát valamely bizalmi vagy gazdasági állásra. Címe a kiadó- hivatalban meg tudható. 2382

Házmaster

fiatal gyermektelen ház- as, kauciókepes, épület- és műasztalos alkalmazást keres. Cím a kiadóhiva- talban. 2345

Eladó bor

70 hektó. Cím a kiadó- hivatalban. 4489

Gyógyszerész-

gyakornok kerestetik vi- déki nagy városban. Cím a kiadóhivatalban. 4463

Villa

részletfizetésre,

az Újpest-Palotai állomás és a villamos vasút köz- vetlen közelében jutányos áron azonnal átvehető. A 4 szoba, fürdő és gyer- mekszobán kívül szép nagygyümölcsös és virág- kert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2340

Szabadalmakat

kieszaközli és értékesít minden államban

Weisz M.

Miklós

oklev. gépészmérnök

szabadalmi

és műszaki irodája

Budapest, V. Bécsi-u. 6.

10-15 frtot

naponként

könnyen megkereshet 20-30 frt tőkével. Azon- nal kérjen prospectust Automata-gyártól, Buda- pest, Károly-kaszárnya.

A „Budapesti

árjegyzőlap”-ban nem jegy- zett összes érekpapírokat és pedig vidéki takaré- kpénztár-, valamint bank- részvényeket, továbbá vi- déki malom és iparrész- vényeket legjutányosab- ban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. vál- tozóba, Budapest, IV. k. Keckseméti-utca 1. Egye- tem-tér.

Szabadalmakat

kieszaközli

a világ összes államában

KALMÁR J.

mérnök és hites szaba-

dalmi ügyvivő

ezelölt

Pompéry (Benedek L. és tsa)

BUDAPEST,

VII., Kerepesti-ut 44.

Alapított 1885-ben.

Eddig 10.000 szaba- da író eszközöket elké- zen- dalom által.

Saison!

beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó új berende- zésre, hogy nálam da- rabonként 1 forintért le- het szép és elegáns kidol- gozott Makart-fényképe- ket készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztet- ni, hogy világos ruhák- ban is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagytá- sok lelkiismeretes kivitel- ben jutányos árban eszközöztetek. WAITZNER fényképező, Budapest, Er- zsebet-körút 20. szám.

Vasuti

díjzabásokban jártas va- tutas felnapra ajánlok. Cím a kiadóban. 4471

Pénztárnok,

vagy más bizalmi állást keres egy megbízható, tisztességes uri ember, legjobb korban, bármily zűléthez vagy mezőgaz- dasághoz szakértelemmel bír, 2000 forint óvadéka- kal, szerény igényekkel. Levelek „1200” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéret- nek. 4472

Koszu-utca

épült három emeletes ház- ban kisebb ütekek, két- három-négy szobás laká- sok, augusztus elsejére jutányosan kiadó. 4496

Szép és olcsó

lakások augusztus 1-re kiadó Eötvös-utca 39. 4484

120 háztelek

Pomázon, Budapest mel- lett, a környék legczé- sebb helyén, vasuti állomás, □-ölenként 130 -150, havi 10 frt törlesz- tésre eladó. — Bővebbet Laszlovsky Béla tulaj- donosnál Pomázon, 4488

Hölgyeim.

Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az ar apóiaikhoz, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arca birni. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdeté- tés ajánlott arcerekekkel nem bírnak választani. Le- gyenek teljes bizalommal hozzám, kísértsék meg csak egyszer Mille Fleurs-Crémét, meg vagyok győ- ződve, hogy céljukat el- érik. — Mille-Fleurs-Crème próbatétele 50 kr. köny- vel; Mille-Fleurs-poudre, fer- hár, róza v. creol (bar- nánknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajvíz, mely bármily ősz hajnak 1/2 óra alatt eredeti színet vissza- adja, 2 üveg 3 frt utá- stással (2 hóig elegendő), fekete, barna és arany- szőkebe kapható. T. hölgye- nek ajánlhatom a t. hölgye- nek a homlokfőtt, mely rövid ideig használat után a redőkötékképp kismítja, a homlokot fehér, szép formára változtatja. Egy ily kőts évig eltar- tóba 1 frt 50 kr. utastás- sal. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcban vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt el- távolíthatjuk az általam küldött próba tégelyvel 60 kr. utastással. V. elő- hangyaltok is, képzasmám által gyönyörű fehér puhá- vá változik, 1 próbatétele 35 kr. utastással. Számos olásmérő levelek bizonyít- ványok felsorolt cikkeim bá- mulatos hatású, melyekért és biztos eredményért ke- zekedem. — Utánvétellel akár itt Budapestben, vagy bárholva küldöm. MANDLIDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz.

Méhészek

egkedvesebb képes szaklapja a Széttelintő Méhész- utólagos fizetés mellett is megrendelhető. Előfizet- hetni félévénként 1 frttal. Mult évfolyamok (194 képpel) 1 frt 50 krajcár- jával kaphatók. Kivánatra mutatványt küld a kiadó- hivatal Sajtány, Csánád. Ugyanott meg- rendelhető: méhek, méz és órási (kínótt állapot- ban 6-8 kgrmos) házi- nyulak.

Abbaz'a.

Pension Habsburg.

Csinos fekvés, Abbazia Központján, a Kungváren mellett, I. rangu ház, villamos világítás, hegyi- forrás-vezetékek, fürdő- évad június 1-től október hó végéig.

Kárpit-

raktárak